

Overføringsflyktninger 2019

TALL

SOM FORTELLER

RAPPORTER / REPORTS

2020 / 2

Harald Utne og Frøydis Strøm

Harald Utne og Frøydis Strøm

Overføringsflyktninger 2019

I serien Rapporter publiseres analyser og kommenterte statistiske resultater fra ulike undersøkelser. Undersøkelser inkluderer både utvalgsundersøkelser, tellinger og registerbaserte undersøkelser.

© Statistisk sentralbyrå
Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen
skal Statistisk sentralbyrå oppgis som kilde.

Publisert 14. januar 2020

ISBN 978-82-587-1054-4 (trykt)
ISBN 978-82-587-1055-1 (elektronisk)
ISSN 0806-2056

Standardtegn i tabeller	Symbol
Tall kan ikke forekomme	.
Oppgave mangler	..
Oppgave mangler foreløpig	...
Tall kan ikke offentliggjøres	:
Null	-
Mindre enn 0,5 av den brukte enheten	0
Mindre enn 0,05 av den brukte enheten	0,0
Foreløpig tall	*
Brudd i den loddrette serien	—
Brudd i den vannrette serien	
Desimaltegn	,

Forord

Rapporten gir en beskrivelse av overføringsflyktninger, hvem de er og i hvilken grad de er tilknyttet arbeidsmarkedet. Kapitlet som beskriver hvem overføringsflyktningene er og hvor de kommer fra, og kapitlene om sysselsetting og inntekt, er for en stor del en oppdatering av rapporten Overføringsflyktninger i Norge som ble publisert i 2012. Kapitlet om arbeidsmarkedstilknytning er en oppdatering av artikkelen om overføringsflyktninger som ble publisert i 2018 (Halvparten i arbeid etter sju år).

Opplysningene om arbeidsmarkedstilknytning, inklusive sysselsetting, er basert på SSBs System for persondata (SFP). Dette er et mer omfattende datagrunnlag enn den registerbaserte sysselsettingsstatistikken som var datagrunnlaget for rapporten fra 2012. Spesielt gir SFP mer informasjon om personer som ikke er sysselsatte.

Rapporten er finansiert av Kunnskapsdepartementet.

Statistisk sentralbyrå, 13. januar 2020

Ann-Kristin Brændvang

Sammendrag

Overføringsflyktninger er personer som har flyktet fra sitt hjemland og som har blitt overført til et tredje land. Ved inngangen til 2019 bor det 38 000 overføringsflyktninger i Norge. I denne rapporten gir vi en beskrivelse av denne gruppen flyktninger og deres tilknytning til arbeidsmarkedet.

Nær én av fire overføringsflyktninger i Norge er fra Syria, og de aller fleste har kommet de siste fem årene. Andre store landgrupper er Iran, Irak og Vietnam.

Blant overføringsflyktninger er 48 prosent kvinner og 52 prosent menn. Etter 2008 har kvinner blitt prioritert ved uttak, noe som har ført til at kvinneandelen har økt. Overføringsflyktningene som er bosatt i Norge per 1.1.2019, er relativt unge sammenliknet med hele befolkningen. Nær halvparten er under 18 år når de kommer til landet. Den mest vanlige husholdningstypen er par med barn.

Hver sjettede overføringsflyktning bor i Oslo. De nyankomne har et mer desentralisert bosettingsmønster enn dem med lengre botid.

I november 2017 er 46 prosent av alle overføringsflyktninger 15-66 år sysselsatt, 49 prosent av mennene og 42 prosent av kvinnene. Sysselsettingen for overføringsflyktninger er 2,5 prosentpoeng lavere enn for alle flyktninger samlet. Bare drøyt halvparten av de sysselsatte jobber heltid, mot nær 70 prosent av hele befolkningen i samme aldersgruppe.

For nyankomne er sysselsettingsprosenten meget lav, noe som skyldes at de fleste deltar i det obligatoriske introduksjonsprogrammet de første to årene. Når vi følger de enkelte bosettingskullene, ser vi at sysselsettingen øker med botid. Etter åtte år er halvparten sysselsatte. Det er stor forskjell på sysselsettingen landgruppene mellom. Høyest sysselsetting finner vi blant dem med lang botid, som Vietnam og Myanmar, lavest for Syria der de aller fleste nylig har ankommet.

I forhold til gjennomsnittet for hele befolkningen, er overføringsflyktninger særlig overrepresentert innenfor næringene helse- og sosialtjenester, detaljhandel og serveringsvirksomhet.

Overføringsflyktninger er overrepresentert innenfor salgs- og serviceyrker og gruppen renholdere, hjelpearbeidere mv. Dette er yrker som normalt ikke krever høy utdanning. Nær 60 prosent av overføringsflyktningene som var 18 år eller eldre da de kom til Norge, har i oktober 2018 utdanning på høyst grunnskolenivå. Mest underrepresentert er overføringsflyktningene innenfor akademiske yrker.

I denne rapporten regnes overføringsflyktninger som er sysselsatt, under utdanning eller deltar i introduksjonsprogrammet som arbeidsmarkedstilknyttede. Etter at introduksjonsprogrammet er avsluttet etter to til tre års botid, er andelen som er tilknyttet arbeidsmarkedet noe lavere for overføringsflyktninger enn for andre flyktninger. Forskjellen avtar imidlertid med økende botid, særlig for menn.

Overføringsflyktninger har lave husholdningsinntekter, sammenliknet med hele befolkningen og innvandrere sett under ett. Mange overføringsflyktninger har lave yrkesinntekter og mottar mye overføringer. Dette varierer imidlertid mellom ulike husholdningstyper og med botid og landbakgrunn. Både inntektsnivå og -sammensetning må sees i sammenheng med botid. Mens overføringsflyktninger som kommer fra Syria, som har kort botid, har store andeler av samlet inntekt i form av overføringer, har de med landbakgrunn fra Vietnam relativt høye yrkesinntekter.

Abstract

Resettlement refugees are persons who have fled their home country and have been resettled in a third country. By 1 January 2019, 38 000 resettlement refugees live in Norway. In this report we describe this group and their relations to the labour market.

Almost one out of four resettlement refugees in Norway comes from Syria, most of them have arrived during the last five years. Other large country groups are Iran, Iraq and Vietnam.

52 per cent of all resettlement refugees are men and 48 per cent are women. From 2009, women have been prioritized for selection, resulting in an increased proportion of women. Resettlement refugees living in Norway are rather young. Almost half of them are 18 years or younger when they arrive in the country. The most common type of household is couples with children.

One out of six resettlement refugees live in Oslo. Those who have recently arrived have a more decentralised settlement pattern than those with a longer duration of stay.

In November 2017, 45 per cent of all resettlement refugees in the age group 15-66 years are employed, 49 per cent of men and 42 per cent of women. The employment level among resettlement refugees is 2.5 percentage points lower than the average for all refugees. Slightly above 50 per cent of those in employment are working full-time as compared to 70 per cent for the total population.

The first two years after arrival, most refugees are participating in the mandatory Introduction Programme, meaning that the level of employment is very low. The employment level is increasing by duration of stay. After eight years, half of the resettlement refugees are employed. When comparing country groups, we find that the groups with the longest duration of stay, for example Vietnam and Myanmar, have the highest level of employment. The lowest level we find for Syria (short duration of stay).

Resettlement refugees have a higher percentage than the average in the industries human health and social work activities, retail trade and food and beverage service activities. Among occupations, they have a percentage above the national average for service and sales workers and elementary occupations. These are occupations where higher education is normally not required. 60 per cent of the resettlement refugees have a level of education below upper secondary education, or no education at all. The percentage of resettlement refugees working in professional occupations, is well below the national average.

After the completion of the Introduction Programme, the percentage in employment or education is somewhat lower for resettlement refugees than for other refugees. However, the difference decreases by increasing duration of stay, especially for men.

The income level of resettlement refugees is low compared to other immigrants and the total population. Many resettlement refugees have low income from work and receive large shares of transfers. However, this varies with different types of household, duration of stay and country background. The transfer refugees who come from Syria, have short duration of stay, and large shares of total income in form of transfers, like social assistance and introduction benefit. Vietnamese refugees have long duration of stay, and relatively high income from work.

Innhold

Forord	3
Sammendrag	4
Abstract	5
1. Innledning	7
1.1. Overføringsflyktnings vei til Norge	7
1.2. Om denne rapporten	8
2. Datagrunnlag og definisjoner	10
2.1. Datagrunnlag.....	10
2.2. Begreper og definisjoner	13
3. Overføringsflyktninger i Norge - hvem er de?	15
3.1. Mer om hvor overføringsflyktingene kommer fra	16
3.2. Litt flere menn enn kvinner.....	18
3.3. Overvekt av unge voksne.....	19
3.4. Nær halvparten under 18 år ved bosetting	21
3.5. Når kom overføringsflyktingene til Norge?	21
3.6. Få overføringsflyktinger flytter fra Norge	25
3.7. Husholdninger med barn mest vanlig	26
3.8. Nyankomne overføringsflyktinger bor spredt.....	28
3.9. Hver sjettede bor i Oslo.....	30
3.10. De aller fleste får norsk statsborgerskap etter sju år	31
3.11. De fleste har bare grunnskoleutdanning	32
4. Sysselsetting	35
4.1. Litt under halvparten er sysselsatt.....	35
4.2. Høyere sysselsetting for menn.....	36
4.3. Lavest sysselsetting blant de sist ankomne	37
4.4. Lav sysselsetting for kvinner ankommet etter 2008	38
4.5. Høyest sysselsetting blant unge voksne	38
4.6. Klare kjønnsforskjeller i de fleste aldersgrupper.....	39
4.7. Høyest sysselsetting i Akershus og Oslo	40
4.8. Høy sysselsetting i Skedsmo og Bærum.....	40
4.9. Mange jobber i helse- og sosialtjenester	41
4.10. Mange i salgs- og serviceyrker.....	43
4.11. Ikke alle jobber heltid	46
5. Arbeidsmarkedstilknytning	49
5.1. Arbeidsmarkedstilknytning i november 2017	49
5.2. Botid avgjørende	52
6. Inntekt	57
6.1. Personer med flyktingbakgrunn har lave inntekter	57
6.2. Nesten fire av ti kroner kommer fra overføringer.....	58
6.3. Mye overføringer til husholdninger med barn	60
6.4. Mye overføringer til overføringsflyktinger fra Syria	62
6.5. For afghanere er nesten halve inntekten overføringer	63
6.6. Inntektsnivå varierer med botid	64
Referanser	66
Vedlegg A: Vedleggstabeller til kapittel 3	68
Vedlegg B: Vedleggstabeller til kapittel 4	69
Figurregister	71
Tabellregister	73

1. Innledning

1.1. Overføringsflyktingers vei til Norge

Det bor ved inngangen til 2019 drøyt 38 000 overføringsflyktninger i Norge. Disse personene, som også kalles kvoteflyktninger eller FN-flyktninger, har flyktet fra hjemlandet sitt og oppholder seg i et annet land. De er registrert som flyktninger av FNs høykommissær for flyktninger (UNHCR) og kan ikke tilbys en varig løsning i det landet der de befinner seg. De presenteres derfor for overføring til et tredje land (gjenbosetting).

Det er UNHCR som fremmer søknadene for overføringsflyktningene, og det er Utlendingsdirektoratet (UDI) som bestemmer hvem som får komme til Norge. Gruppevis utvelgelse (uttak) skjer ved at en uttakskommisjon reiser til landene der flyktningene oppholder seg for å intervju dem. Uttakskommisjonen har representanter fra UDI, Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) og Politiets utlendingsenhet (se også Justis- og beredskapsdepartementet, 2018 om kommisjonenes sammensetning for 2019). UDI kan også vurdere flyktninger enkeltvis på bakgrunn av henvendelser fra UNHCR.

Det er ingen internasjonal forpliktelse for land til å motta overføringsflyktninger. Det er ikke så mange land som har årlige kvoter slik vi kjenner det fra Norge, men tallet er voksende. De europeiske landenes bidrag er beskjedent sammenliknet med land som USA, Canada og Australia. Blant de nordiske landene hadde Sverige den største kvoten i 2018 med 5 000 personer, mens Norge hadde en kvote på 2 120. Danmark hadde ingen kvote dette året (UNHCR, 2018).

Kvotens størrelse vedtas av Stortinget etter forslag fra regjeringen, og den har variert over tid. For perioden 2009 til 2013 lå kvotene de fleste årene på i overkant av 1 100 personer. Fra 2014 ble kvotene økt og nådde i 2016 og 2017 drøyt 3 000. For 2018, som er det siste året som inngår i denne rapporten, var kvoten på 2 120. For 2019 har den økt til 3 000 (Justis- og beredskapsdepartementet, 2018).

Dette betyr ikke at antallet overføringsflyktninger som kommer til Norge tilsvare kvoten hvert år. Det kan komme både færre og flere flyktninger enn den vedtatte kvoten. Dette skyldes blant annet at det ofte tar flere måneder fra en overføring er innvilget til flyktningen ankommer. En del flyktninger ankommer dermed Norge første året etter at de er tatt ut.

Hvilke grupper som skal prioriteres blir bestemt av Justis- og beredskapsdepartementet og varierer fra år til år. Før 2008 skulle UDI ved uttak av overføringsflyktninger legge hovedvekten på flyktningenes muligheter for å integreres i det norske samfunn, men fra 2009 ble det lagt vekt på kvinners behov for beskyttelse, og da spesielt gruppen «utsatte kvinner». Integreringspotensialet inngikk da ikke lenger som et kriterium (Henriksen, 2012).

Kriteriene for fordeling av de årlige kvotene som nå gjelder, bygger på Justis- og beredskapsdepartementets retningslinjer fra 2015. (Justis- og beredskapsdepartementet, 2015). Hovedkriteriene for uttak er at personene skal ha behov for internasjonal beskyttelse og for gjenbosetting.

Utover dette vektlegges tre perspektiver ved kvotenes sammensetning:

- Kvinneperspektiv. Utsatte kvinner skal prioriteres
- Barneperspektiv. Familier med barn under 18 år skal prioriteres
- Integreringsperspektiv. Personer med utdanning og yrkeserfaring relevant for norsk arbeidsliv skal prioriteres.

Det kan også gis såkalte underkvoter, bl.a. for medisinske saker. Som det framgår er integreringsperspektivet nå igjen relevant, da riktignok som ett av flere perspektiver.

I kvoten for 2018 skulle flyktninger fra Kongo (1 000) og Syria (700) samt flyktninger som evakueres fra Libya (300) prioriteres (Justis- og beredskapsdepartementet, 2017).

Når en overføringsflyktning er innvilget opphold av UDI, overføres saken til IMDi som gjør en avtale med en kommune om bosetting. Som regel bosettes overføringsflyktninger i kommuner som har en viss erfaring med bosetting av denne gruppen, fordi overføringsflyktninger som oftest har større behov for oppfølging enn flyktninger som kommer fra mottak i Norge. I tillegg må kommunen være i stand til raskt å finne en bolig.

Når en kommune har sagt ja til å ta imot den enkelte flyktning, arrangerer IOM (International Organization for Migration) reisen til Norge. Målet er at alle overføringsflyktninger skal være bosatt i en kommune senest seks måneder etter innreisetillatelse (innvilgelse) (IMDi, 2019).

Et viktig formål med denne rapporten er å undersøke i hvilken grad overføringsflyktninger integreres i det norske samfunn. Deltakelse i arbeid og utdanning er viktige dimensjoner ved integrering, og det er disse som omtales i denne rapporten. Også andre dimensjoner, som deltakelse i foreningsliv og kontakt med venner og naboer, er viktige deler av integreringen. Det finnes imidlertid ikke informasjon om slike forhold i de datakildene vi her har til rådighet.

I et integreringsperspektiv er det naturlig å sammenlikne overføringsflyktninger med alle flyktninger sett under ett eller alle innvandrere. Situasjonen for overføringsflyktninger er noe annerledes enn for dem som kommer til Norge som asylsøkere. I utgangspunktet skal de to gruppene motta samme tilbud når de kommer til sin nye bosettingskommune. I starten vil imidlertid overføringsflyktninger ha behov for tettere oppfølging. Overføringsflyktninger bosettes i de aller fleste tilfeller direkte i en kommune uten å gå veien om opphold i asylmottak. Dette kan slå positivt ut for integrering da de raskt kommer med i introduksjonsprogrammet og kan komme videre til arbeid eller utdanning. Dessuten har de allerede før de kommer til Norge gjennomgått et kulturorienteringsprogram som skal gi dem grunnleggende innsikt i norsk kultur og dagligliv. På den annen siden kan det tenkes at asylsøkerne i den perioden de oppholder seg på mottak, opparbeider seg språkkunnskaper og kunnskaper om det norske samfunnet som de senere får nytte av i møte med arbeidslivet.

1.2. Om denne rapporten

SSB har tidligere publisert to rapporter om overføringsflyktninger (Aalandslid, 2008 og Henriksen, 2012). Rapporten fra 2008 gjelder overføringsflyktninger bosatt per 1.1.2006 og deres arbeidsmarkedstilknytning 4. kvartal 2005. Rapporten fra 2012 tar utgangspunkt i overføringsflyktninger bosatt per 1.1.2011 og arbeidsmarkedstilknytningen 4. kvartal 2010. Etter rapporten i 2012 er det publisert tre artikler om overføringsflyktninger og deres arbeidsmarkedstilknytning (Dalgard, 2016, Enes, 2017 og Utne, 2018).

I tillegg kommer det hvert år en SSB-rapport om flyktninger i arbeidsmarkedet. Fra og med 2010 inngår overføringsflyktninger som en egen undergruppe i rapporten, slik at vi kan følge deres integrering på arbeidsmarkedet fra år til år (Olsen, 2019a).

Denne rapporten er langt på vei en oppdatering av Henriksens rapport fra 2012, og den belyser de samme temaene. Men siden datagrunnlaget er forbedret, er det mulig å gi en bedre beskrivelse av statusen til overføringsflyktninger som ikke er sysselsatte. Mens Olsens årlige rapporter dekker alle flyktninger, har denne rapporten hovedfokus på overføringsflyktninger og gir en mer detaljert beskrivelse av denne gruppen spesielt.

I denne rapporten viser vi hvordan gruppen av overføringsflyktninger som bor i Norge i dag er sammensatt, med særlig vekt på demografiske kjennetegn og hvordan tilpasningen til arbeidsmarkedet er og har vært. Så langt som mulig sammenlikner vi overføringsflyktingenes demografi og arbeidsmarkeds-tilknytning med andre grupper (alle flyktninger i Norge, alle innvandrere og hele befolkningen). Kapittel 2 gir informasjon om viktige datakilder og definisjoner. I kapittel 3 gis det en demografisk beskrivelse av overføringsflyktingene som bor i Norge i dag. Kapitlet inneholder også opplysninger om utdanningsnivå. Kapitlene 4 og 5 beskriver overføringsflyktingenes tilknytning til arbeidsmarkedet, og i kapittel 6 beskriver vi overføringsflyktingers inntektsforhold.

2. Datagrunnlag og definisjoner

2.1. Datagrunnlag

Alle data som er benyttet i denne rapporten, er hentet fra registerbaserte statistikk-systemer i SSB. Disse oppdateres årlig i forbindelse med statistikkproduksjonen. Det er altså ikke innhentet data spesielt til denne rapporten.

Befolkningsstatistikk

Grunnlaget er SSBs befolkningsregister (BeReg) som har Det sentrale folke-registeret (DSF) som kilde. Folkeregisterdata utgjør en viktig del av grunnlagsdata for SSBs personstatistikk. BeReg er hovedkilde for all løpende befolkningsstatistikk inklusive statistikk over innvandrere. Registeret omfatter alle som er, eller har vært registrert bosatt i Norge fra 1964 til nå, og i tillegg alle som var registrert bosatt ved folketellingen i 1960.

Hovedkriteriet for å bli regnet som bosatt i folkeregisteret er at man oppholder seg i Norge i minst seks måneder. Asylsøkere blir ikke registrert som bosatte før de får oppholdstillatelse.

Populasjonene som er benyttet i denne rapporten er bosatte per 1.1.2019 (kapittel 3), bosatte per 1.1.2018 (kapittel 4 og 5) og per 31.12.2017 (kapittel 6).

Familie- og husholdningsstatistikk

Statistikken over familier og husholdninger bygger på opplysninger fra DSF, Matrikkelen og Enhetsregisteret i Brønnøysund per 1.januar i referanseåret. For studenter som mottar borteboerstipend og er registrert bosatt hjemme hos foreldrene, blir det i tillegg hentet inn alternative adresser fra NRK, Posten, Lånekassen og lærestedene. Studenter som er registrert bosatt sammen med foreldrene mens de studerer i utlandet, er ikke inkludert.

Statistikk etter innvandringsgrunn og flyktningstatistikk

Kildene er data fra BeReg komplettert med data fra Utlendingsdatabasen i UDI (UDB). Dette er en database for alle saker som gjelder søknad om besøk og opphold i Norge samt om dem som oppholder seg i asylmottak. UDB er den viktigste kilden til informasjon om innvandringsgrunn, herunder personer med flyktningbakgrunn.

Utdanningsstatistikk

Den Nasjonale utdanningsdatabasen (NUDB) er grunnlaget for SSBs individ-baserte utdanningsstatistikk, fra avsluttet grunnskole til doktorgradsstudier. Dataene omfatter opplysninger om igangværende utdanning per 1.10 hvert år og avsluttet utdanning for elever, lærlinger og lære kandidater i videregående opplæring under opplæringsloven. Innen høyere utdanning hentes datagrunnlaget fra Database for statistikk om høgre utdanning (DBH) og fra enkelte høyskoler. Statistikken omfatter alle personer registrert som studenter ved institusjonene per 1.10 det enkelte år.

SSB har mangelfulle data for utdanning fullført i utlandet. Problemet er størst for innvandrere som nylig har kommet til landet. For dem som har bodd lenger i Norge, er dekningen bedre. Dette skyldes delvis at det kan ta tid å få registrert utdanning tatt i utlandet. Men vel så viktig er at SSB både i 1991, 1999 og 2011/2012 gjennomførte spørreskjemaundersøkelser for å samle inn opplysninger om utdanning tatt i utlandet (Steinkellner, 2012 og 2015). Videre kan innvandrere som har bodd i Norge en stund, også ha tatt utdanning her til lands.

SSB har utviklet en statistisk metode for beregning av utdanningsnivå for personer der denne opplysningen mangler (imputering). Metoden medfører usikkerhet når den brukes for små grupper (Jentoft, 2014). Vi har i denne rapporten likevel valgt å presentere beregnede tall for overføringsflyktninger og andre grupper av innvandrere.

Inntektsstatistikk for husholdninger

Statistisk sentralbyrås inntekts- og formuesstatistikk for husholdninger er benyttet i kapittel 6 i denne rapporten. Denne omfatter alle registrerte kontante inntekter som husholdningene mottar. Fra og med inntektsåret 2004 er dette en heldekkende statistikk som omfatter alle personer i privathusholdninger som bor i landet ved utgangen av året. Inntektsopplysninger påkobles fra ulike administrative registre, som for eksempel Skattedirektoratet, NAV, Husbanken og Lånekassen. Husholdningssammensetning er avledet ved hjelp av ulike kilder som blant annet Det sentrale folkeregister (DSF), Lånekassen, Postens adresseregister og selvangivelsesopplysninger. Statistikken er en totaltelling som omfatter alle personer i privathusholdninger bosatt i landet ved utgangen av året.

Husholdninger i inntektsstatistikk og husholdningsstatistikk

Inntektsstatistikken har lengre produksjonstid enn husholdningsstatistikken, noe som betyr at mer oppdaterte data kan nyttes i husholdningsdannelsen. Dette gjelder særlig data fra Skatteetaten. Videre er det, ut fra de to statistikkens formål, noen forskjeller i husholdningsdannelsen, i hovedsak for énpersonfamilier. En annen forskjell er at studenthusholdninger ikke inngår i inntektsstatistikken.

Resultatet er at inntektsstatistikken har litt færre husholdninger i alt enn husholdningsstatistikken (forskjell på litt under 2 prosent). Forskjellen er størst for flerfamiliehusholdninger og husholdninger som består av par uten barn. Antallet aleneboende er noe større i inntektsstatistikken enn i husholdningsstatistikken.

System for persondata

I system for persondata (SFP) samles opplysninger fra flere registre i SSB. Populasjonen er alle bosatte i alderen 15 år og over og i tillegg en del personer som ikke er bosatte. I denne rapporten er det bare data om bosatte personer som benyttes.

Referanseuka er tredje uke i november hvert år, også benevnt 4. kvartal. SFP inneholder opplysninger om hvorvidt en person i referanseuka er sysselsatt, registrert arbeidsledig, på sysselsettingstiltak eller under utdanning. Videre finnes det opplysninger om personene mottar ytelser innenfor kategoriene, helserelaterte ytelser, pensjoner og andre ytelser som f.eks. sosialhjelp. For mer informasjon om System for persondata, se Nerland, Aurdal og Horgen (2011).

SFP henter opplysninger om sysselsetting gjennom den registerbaserte sysselsettingsstatistikken som bygger på data hentet fra ulike registre. Fra og med 2015 er denne statistikken i hovedsak basert på data fra A-ordningen. Gjennom A-ordningen ble rapportering fra arbeidsgiverne til NAVs Aa-register og noen rapporteringer til Skatteetaten og SSB samlet i en ny, felles rapporteringsløsning. Ordningen innebærer at SSB får opplysninger om lønn og ansatte direkte fra A-meldingen i stedet for fra flere ulike kilder som tidligere. I tillegg til A-ordningen benyttes andre registre, der de viktigste er selvangivelsesregisteret (dekker selvstendig næringsdrivende), registeret over vernepliktige og Enhetsregisteret.

Bruk av ny datakilde fra 2015 påvirker sammenliknbarheten med de foregående år for sysselsetting. Mer informasjon om A-ordningen kontra tidligere datakilder kan fås her:

<http://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/naermere-om-forholdet-mellom-gammel-og-ny-statistikk>

Data om personer som er helt arbeidsledige, i ordinære arbeidsmarkedstiltak og personer med nedsatt arbeidsevne er hentet fra NAVs saksbehandlersystem ARENA.

Opplysninger i SFP om igangværende utdanning er hentet fra NUDB supplert med data fra Helsepersonellregisteret og Datasystem for flyktning- og utlendingssaker i UDI.

De fleste data om de ytelsene som inngår i SFP kommer fra registre i NAV. For pensjoner fra andre enn NAV/folketrygden er kilden skattemeldingene som SSB mottar fra Skatteetaten.

Om bruken av SFP i denne rapporten

Utgangspunktet i SFP er variabler som for hver person angir aktivitet eller ei for hver tilstand/ytelse/status som inngår. En person kan da ha aktivitet i mer enn én status. Det lages så en beregning der hver person plasseres i én status ut fra en bestemt prioritering. Hovedgruppene er prioritert i denne rekkefølgen: Sysselsatte, registrert helt arbeidsledig, andre arbeidssøkende (inkl. deltakelse i introduksjonsordningen), under utdanning, helserelaterte ytelser, pensjoner, andre ytelser/statuser og ukjent status (ikke i noen av statusene nevnt ovenfor). Se også Nerland, Aurdal og Horgen (2011).

I arbeidsmarkedsstatistikken gis det prioritet til dem som er i arbeidsstyrken (sysselsatte og helt arbeidsledige), det vil si de som tilbyr arbeidskraften sin på arbeidsmarkedet. De som er under utdanning (og ikke samtidig sysselsatte) er da utenfor arbeidsstyrken.

I denne rapporten tar vi utgangspunkt i aktivitet. Som aktive regner vi da de som er sysselsatte, og de som er under utdanning eller deltar i introduksjonsprogrammet. Disse prioriteres da foran registrert arbeidsledige.

Når det gjelder de andre statusene, f.eks. helserelaterte ytelser, kontantstøtte/enslig forsørger og sosialhjelp, er det mange som har disse i kombinasjon med blant annet arbeid, utdanning, introduksjonsprogram eller arbeidsledighet. I slike tilfeller er arbeid og annen aktivitet, samt registrert arbeidsledighet, prioritert.

I denne rapporten har vi følgende gruppering ut fra en prioritering av status i SFP:

- Aktive (tilknyttet arbeidsmarkedet)
 - Sysselsatte
 - Sysselsatte og under utdanning
 - Under utdanning
 - Deltakere i introduksjonsordningen
- Ikke aktive (ikke tilknyttet arbeidsmarkedet)
 - Registrert helt arbeidsledige
 - Andre arbeidssøkende (ordinære tiltaksdeltakere mv.)
 - Helserelaterte ytelser (sykepenge, arbeidsavklaringspenge, uføretrygd)
 - Sosialhjelp
 - Kontantstøtte, enslig forsørger
 - Pensjoner, nedsatt arbeidsevne (alderspensjon, AFP mm.)
 - Ukjent status (ikke registrert i noen av de benyttede datakildene)

2.2. Begreper og definisjoner

Innvandrere: Personer som er bosatt i Norge, men som er født i utlandet av to utenlandsfødte foreldre og har fire utenlandsfødte besteforeldre.

Innvandringsgrunn: Grunnen til første innvandring slik denne framkommer i utlendingsforvaltningens registre. Vi skiller mellom arbeidsinnvandring, familieinnvandring, flukt, utdanning og «annen innvandring».

Personer med flyktningbakgrunn: Personer som er kommet til Norge av fluktgrunner, inkludert også familieinnvandrede til disse. Med fluktgrunner menes at vedkommende har fått beskyttelse i Norge uten hensyn til om vedkommende har fått flyktningstatus etter Genèvekonvensjonen. Personer med opphold på humanitært grunnlag regnes også med. Personer med flyktningbakgrunn benevnes i denne rapporten også som **flyktninger**.

Primærflyktninger: Dette omfatter personer med asyl eller opphold på humanitært grunnlag, overføringsflyktninger og de som har fått kollektiv beskyttelse.

Personer med asylbakgrunn: Personer med asyl eller opphold på humanitært grunnlag. Brukes her synonymt med begrepet **asyltilfeller**.

Overføringsflyktninger: Personer som har flyktet fra sitt hjemland og som har blitt overført til et tredje land etter organisert vedtak, vanligvis i samarbeid med FNs høykommissær for flyktninger (UNHCR). Stortinget fastsetter en kvote for hvor mange overføringsflyktninger Norge kan motta hvert år. Gruppen kalles også for **kvoteflyktninger** eller FN-flyktninger.

Familietilknyttet til flyktning: Personer som gis oppholdstillatelse fordi de er nære slektninger til en primærflyktning. Familieinnvandring gjelder i hovedsak ektefelle og barn under 18 år. Gjelder både familiejenforening og familieetablering.

Introduksjonsordningen: Samlebetegnelse for introduksjonsprogrammet og introduksjonsstønad.

Landbakgrunn: For innvandrere vil dette i de aller fleste tilfeller være eget fødeland.

Statsborgerskap: Dette gjelder statsborgerskap ved referansetidspunktet så lenge ikke annet er nevnt. I denne rapporten brukes også statsborgerskap ved innvandring.

Bosettingsår: Dette er det året innvandrere ble bosatt i Norge ifølge folkeregisteret. For overføringsflyktninger vil dette normalt være det året de kom til landet. For flyktninger med ankomsttidspunkt sent på året (ifølge UDIs registre), kan det hende de ikke vil bli bostedsregistrert i folkeregisteret før i begynnelsen av året etter. Tall for overføringsflyktninger bosatt i et gitt år i denne rapporten, kan derfor avvike noe fra tall fra UDIs statistikk over ankomne overføringsflyktninger i samme år.

Botid måles i hele år fra bosettingsår til referanseår.

Privathusholdning: Alle personer som bor i samme privatbolig (bohusholdning).

Husholdningstype: En gruppering av privathusholdningene etter hvilke typer av familier som inngår i dem.

Sysselsatte: Personer som utførte inntektsgivende arbeid av minst én times varighet i referanseuka, samt personer som har et slikt arbeid, men som var midlertidig fraværende pga. sykdom, ferie, lønnet permisjon e.l. Personer som er inne til førstegangs militær- eller siviltjeneste regnes som sysselsatte. Personer på sysselsettingstiltak med lønn fra arbeidsgiver klassifiseres også som sysselsatte.

Stillingsprosent er det en sysselsatt har avtalt å arbeide ifølge arbeidskontrakten. Arbeidsgiver skal ved rapportering ikke ta hensyn til merarbeid, overtid eller ulike typer fravær eller om timene er betalt eller ikke. Informasjon om stillingsprosent er basert på det som er rapportert til A-ordningen. SSB har utviklet en ny metode som gir bedre informasjon om arbeidstid, se Berge (2019).

Arbeidsmarkedstilknyttede: Person som er sysselsatt, under utdanning eller deltar i introduksjonsprogrammet i referanseuka. Omtales i denne rapporten også som **aktive**.

Hovedinntektstaker er den personen i husholdningen som har fått registrert høyest samlet inntekt. I de tilfellene der det ikke er noen inntektstakere i husholdningen, regnes eldste person som hovedinntektstaker.

Samlet inntekt: Summen av yrkesinntekter, kapitalinntekter, skattepliktige og skattefrie overføringer i løpet av kalenderåret. Utlignet skatt og andre negative overføringer er ikke trukket fra.

Inntekt etter skatt: Samlet inntekt der utlignet skatt og negative overføringer er trukket fra.

Inntekt per forbruksenhet/ekvivalentinntekt: For å kunne sammenlikne inntektene til forskjellige typer husholdninger, er det vanlig at man justerer husholdningsinntekten ved hjelp av såkalte ekvivalensskalaer eller forbruksvekter. Forbruksvektene skal både ta hensyn til at husholdninger med mange personer trenger høyere inntekt enn husholdninger med få personer for å ha tilsvarende levestandard, men også at husholdninger med mange personer vil ha stordriftsfordeler når det gjelder flere goder (f.eks. TV, vaskemaskin, avis, bredbåndstilknytning, elektrisitetsutgifter etc.). Ved å dele husholdningsinntekt etter skatt på antall forbruksenhet i husholdningen, kan man sammenlikne inntektsnivået på tvers av ulike husholdningstyper.

Det eksisterer flere typer ekvivalensskalaer, og det er ingen enighet om hvilken skala som er den beste. I inntekts- og formuesstatistikken benyttes i hovedsak den såkalte EU-skalaen. Denne tilordner første voksne i husholdningen vekt=1, deretter de neste voksne vekt=0,5 og barn under 17 år vekt=0,3. Ifølge denne ekvivalensskalaen må f.eks. en husholdning på to voksne og to barn ha en husholdningsinntekt som er 2,1 ganger så høy som en enslig for å ha samme økonomiske velferd.

3. Overføringsflyktninger i Norge - hvem er de?

Overføringsflyktninger er en del av gruppen som SSB kaller personer med flyktningbakgrunn. Ved inngangen til 2019 bodde det 234 000 personer med flyktningbakgrunn i Norge (tabell 3.1), noe som utgjorde 4,4 prosent av alle som bodde i Norge, eller 31 prosent av alle innvandrere. Av de 234 000 flyktningene var 38 000 overføringsflyktninger. Det er denne gruppen vi skal se nærmere på i denne rapporten. Det var på samme tid 114 000 personer, eller tre ganger så mange flyktninger med asylbakgrunn, og det var 64 000 som var kommet til Norge som familietilknyttet til en flyktning.¹

Det må presiseres at personer som kommer til Norge som familietilknyttet til en overføringsflyktning ikke regnes med blant overføringsflyktninger. På samme måte regnes familieknyttede til personer som har kommet som asylsøkere, ikke med blant personer med asylbakgrunn. Der hele familier kommer til Norge samlet, regnes alle som primærflyktninger. Dette er mer vanlig blant overføringsflyktninger enn blant personer med asylbakgrunn.

Tabell 3.1 Personer med flyktningbakgrunn, etter flyktningstatus. Antall og prosent. 1.1.2019

	Antall	Andel av alle med flyktningbakgrunn
Personer med flyktningbakgrunn i alt	233 794	100
Primærflyktninger (hovedperson flyktning)	170 087	73
Av dette:		
Personer med asylbakgrunn	114 028	49
Overføringsflyktninger	38 147	16
Andre flyktninger	9 696	4
Flukt uspesifisert	8 216	4
Familietilknyttet til flyktning	63 707	27
Av dette:		
Familieutvidelse	17 294	7
Familiegjenforening	46 366	20
Familie uspesifisert	47	0

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Drøyt halvparten (52 prosent) av alle flyktninger har bakgrunn fra Asia (med Tyrkia), 31 prosent kommer fra Afrika, 14 prosent fra Europa og drøyt 2 prosent kommer fra Sør- og Mellom-Amerika (tabell 3.2). Flest har kommet fra Syria, Somalia, Eritrea og Irak, og drøyt 40 prosent kommer fra ett av disse landene.

Blant overføringsflyktninger kommer en mye større andel fra Asia, hele 77 prosent, mens 20 prosent kommer fra Afrika. Klart flest kommer det fra Syria, fulgt av Iran Vietnam og Irak. Drøyt halvparten av overføringsflyktningene kommer fra ett av disse landene.

¹ Se kapittel 2.2 for definisjoner av de ulike gruppene i tabell 3.1

Tabell 3.2 Antall personer med flyktningbakgrunn, etter landbakgrunn og flyktningstatus. Verdensdeler og største landgrupper sortert etter antall med flyktningbakgrunn i alt. 1.1.2019

	Personer med flyktningbakgrunn i alt	Primær-flyktninger	Herav: Personer med asylbakgrunn	Herav: Overføringsflyktninger	Familie-tilknyttet flyktning
Alle	233 794	170 087	114 028	38 147	63 707
Verdensdeler					
Europa unntatt Tyrkia	33 689	27 593	15 826	929	6 096
Asia med Tyrkia	122 189	88 899	54 173	29 199	33 290
Afrika	72 198	49 445	40 958	7 708	22 753
Sør- og Mellom-Amerika	5 554	4 064	3 041	310	1 490
Nord-Amerika og Oseania	164	86	30	1	78
Største landgrupper					
Syria	29 491	23 646	14 946	8 674	5 845
Somalia	27 507	16 068	15 121	727	11 439
Eritrea	21 784	16 663	15 804	749	5 121
Irak	21 417	13 912	9 968	3 570	7 505
Afghanistan	16 443	12 329	10 054	2 139	4 114
Iran	15 183	12 692	6 786	5 502	2 491
Bosnia-Hercegovina	11 517	10 258	1 275	144	1 259
Vietnam	11 221	8 212	820	3 724	3 009
Kosovo	8 806	6 945	6 138	110	1 861
Sri Lanka	7 160	4 035	3 597	108	3 125
Etiopia	6 752	4 626	3 849	658	2 126
Russland	5 329	4 683	4 478	98	646
Sudan	4 610	3 489	2 609	871	1 121
Chile	4 487	3 325	2 579	136	1 162
Myanmar	3 320	2 852	169	2 666	468
Palestina	2 925	1 523	1 439	71	1 402
Tyrkia	2 923	1 304	1 083	151	1 619
Kongo	2 662	2 356	417	1 901	306

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

3.1. Mer om hvor overføringsflyktningene kommer fra

De 38 000 overføringsflyktningene som bodde i Norge ved inngangen til 2019, utgjorde 16 prosent av alle personer med flyktningbakgrunn (tabell 3.3). Men andelen av flyktningene som er overføringsflyktninger, varierer mye etter hvilket land de kommer fra.

Tabell 3.3 Innvandrere, personer med flyktningbakgrunn og overføringsflyktninger etter landbakgrunn. Største landgrupper sortert etter antall overføringsflyktninger. Antall og prosent. 1.1.2019

	Personer med flyktningbakgrunn i alt	Herav: Overføringsflyktninger	Andel overføringsflyktninger av alle flyktninger
I alt	233 794	38 147	16
Syria	29 491	8 674	29
Iran	15 183	5 502	36
Vietnam	11 221	3 724	33
Irak	21 417	3 570	17
Myanmar	3 320	2 666	80
Afghanistan	16 443	2 139	13
Kongo	2 662	1 901	71
Sudan	4 610	871	19
Eritrea	21 784	749	3
Somalia	27 507	727	3
Libanon	1 957	713	36
Liberia	881	685	78
Etiopia	6 752	658	10
Uganda	904	462	51
Burundi	1 067	407	38

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

I tabell 3.3. gis en oversikt over de 15 største landgruppene blant overføringsflyktninger i Norge. For land som Myanmar, Kongo og Liberia er 70-80 prosent av alle med flyktningbakgrunn overføringsflyktninger. For land som Syria, Iran og Vietnam ligger andelen mellom 25 og 30 prosent, mens det for Eritrea og Somalia

bare er 3 prosent som er overføringsflyktninger. Fra de sistnevnte landene har altså de aller fleste flyktninger kommet som asylsøkere eller som familietilknyttede til primærflyktninger.

Fødeland ikke alltid det samme som opprinnelsesland

Overføringsflyktninger som kommer til Norge har som oftest oppholdt seg i en flyktningleir i et annet land enn der de opprinnelig kommer fra. Ser vi f.eks. på kvotefordelingen for 2018 (Justis- og beredskapsdepartementet, 2017), ser vi at de to største gruppene er flyktninger fra Syria i Libanon og flyktninger fra Kongo i Uganda. Når vi fordeler overføringsflyktninger som har kommet til Norge i 2018 etter landbakgrunn, ligger da også Syria og Kongo på topp, men deretter kommer Uganda og Libanon. Også om vi ser på det totale antallet overføringsflyktninger i Norge, er det relativt mange fra Libanon (drøyt 700) og Uganda (drøyt 450).

For overføringsflyktninger, som for andre innvandrere, er landbakgrunn i all hovedsak det samme som fødeland. For overføringsflyktninger vil det mest relevante være hvilket land de selv eller deres familie opprinnelig kommer fra. For de fleste vil dette være det samme som det landet der de er født, men dette gjelder ikke for alle.

Tabell 3.4 Overføringsflyktninger fra utvalgte land. Landbakgrunn og statsborgerskap ved innvandring. 1.1.2019. Antall

Landbakgrunn	Statsborgerskap ved innvandring	Alle overføringsflyktninger	Herav under 18 år ved innvandring
Libanon	Libanon	11	
	Syria	684	671
	Andre land	18	
	I alt	713	
Jordan	Jordan	7	
	Syria	93	86
	Andre land	8	
	I alt	108	
Uganda	Uganda	22	
	Kongo	384	373
	Andre land	56	
	I alt	462	
Thailand	Thailand	46	
	Myanmar	160	117
	Andre land	3	
	I alt	209	
Sudan	Sudan	334	
	Eritrea	515	337
	Andre land	22	
	I alt	871	

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

I tabell 3.4. sammenlikner vi landbakgrunn og statsborgerskap² for overføringsflyktninger fra noen utvalgte land. Vi ser da at av personer som i statistikkgrunnlaget står med landbakgrunn Libanon, har 96 prosent statsborgerskap fra Syria og 98 prosent av disse er under 18 år (de fleste er betydelig under 18 år). Av dem med Uganda som landbakgrunn, har 83 prosent statsborgerskap fra Kongo og 97 prosent av disse er under 18 år. Tilsvarende finner vi for dem med landbakgrunn fra Jordan (mange har syrisk statsborgerskap), fra Thailand (mange har statsborgerskap fra Myanmar) og fra Sudan (mange har eritreisk statsborgerskap).

Vi ser altså at de fleste med landbakgrunn fra f.eks. Libanon er barn, og de har statsborgerskap fra Syria. Dette vil da være barn som er født i Libanon av syriske foreldre mens foreldrene oppholdt seg der. I tilfeller der flyktningfamilier har oppholdt seg lenge i et annet land enn det opprinnelig, vil altså landbakgrunn ikke alltid gjenspeile det vi kan kalle opprinnelsesland.

² Vi bruker her statsborgerskap ved innvandring til Norge, også kalt første statsborgerskap

Tabell 3.5 Tallet på overføringsflyktninger fra utvalgte land, etter landbakgrunn og etter statsborgerskap ved innvandring. 1.1.2019

Land	Landbakgrunn	Statsborgerskap ved innvandring
Syria	8 674	9 551
Libanon	713	12
Jordan	108	16
Myanmar	2 666	2 809
Thailand	209	77
Kongo	1 901	2 243
Uganda	462	27
Eritrea	749	1 323
Sudan	871	459

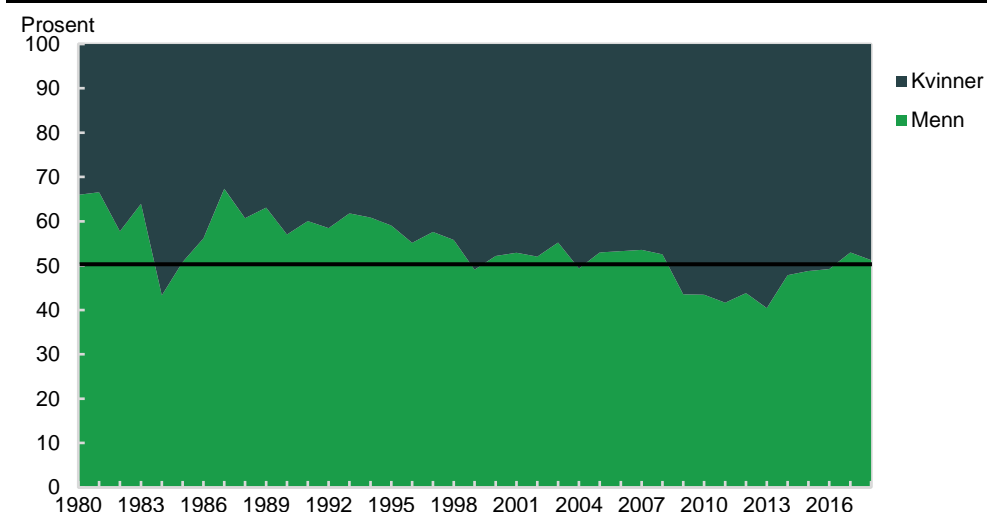
Kilde: Statistisk sentralbyrå.

I tabell 3.5 sammenlikner vi tallet på overføringsflyktninger for noen utvalgte land når vi fordeler etter landbakgrunn og etter statsborgerskap ved innvandring henholdsvis. Om vi i denne sammenhengen regner at statsborgerskapet viser opprinnelsesland, ser vi at det for land som Syria og Kongo blir flere overføringsflyktninger enn om vi bruker landbakgrunn. Derimot er det svært få som har Libanon, Jordan og Uganda som opprinnelsesland.

Vi vil i denne rapporten bruke landbakgrunn til tross for at denne variabelen ikke alltid er det samme som opprinnelsesland. Det er landbakgrunn som brukes i de fleste statistikker og analyser fra SSB, og som dermed gir grunnlag for sammenlikninger. Alternativet ville være å bruke statsborgerskap ved innvandring, men dette er mer å regne som en støttevariabel i statistikkproduksjonen, og den er ikke kvalitetssikret på samme måte som landbakgrunn. Dessuten ville personer som er klassifisert som statsløse få uoppgitt opprinnelsesland.

3.2. Litt flere menn enn kvinner

Det er litt flere menn enn kvinner blant overføringsflyktninger i Norge, 52 prosent menn mot 48 prosent kvinner (tabell 3.6). Figur 3.1 viser utviklingen fra 1980 og fram til og med 2018. For 1980-årene samlet var kvinneandelen på snaue 40 prosent, for så å øke gradvis til 47 prosent på 2000-tallet. I denne perioden ble det i uttaket lagt vekt på flyktingenes muligheter for å integreres i det norske samfunnet. Fra 2008 ble kriteriene endret slik at familier skulle prioriteres, og kvinneandelen skulle være minst 55 prosent (Henriksen, 2012). For perioden 2009-2013 ser vi dermed at kvinneandelen økte til 57 prosent. For overføringsflyktninger som har kommet de siste fem årene, har det vært om lag like mange kvinner som menn.

Figur 3.1 Overføringsflyktninger bosatt 1.1.2019, etter bosettingsår og kjønn. Prosent

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 3.6 viser andelen kvinner for de 15 landene med flest overføringsflyktninger. De største kvinneandelene finner vi for Afghanistan og landene i Afrika. For land som Vietnam og Irak er det derimot klart flere menn enn kvinner. Spesielt flyktningene fra Vietnam kom til Norge før kvinneperspektivet ble et viktig uttakskriterium.

Tabell 3.6 Overføringsflyktninger etter kjønn og landbakgrunn. 15 største land. 1.1.2019. Antall og prosent

Landbakgrunn	Alle	Menn	Kvinner	Andel kvinner
Alle	38 147	19 805	18 342	48
Syria	8 674	4 491	4 183	48
Iran	5 502	3 001	2 501	45
Vietnam	3 724	2 152	1 572	42
Irak	3 570	2 055	1 515	42
Myanmar	2 666	1 397	1 269	48
Afghanistan	2 139	900	1 239	58
Kongo	1 901	947	954	50
Sudan	871	397	474	54
Eritrea	749	336	413	55
Somalia	727	335	392	54
Libanon	713	366	347	49
Liberia	685	325	360	53
Etiopia	658	336	322	49
Uganda	462	246	216	47
Burundi	407	202	205	50
Øvrige land	4 699	2 319	2 380	51

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

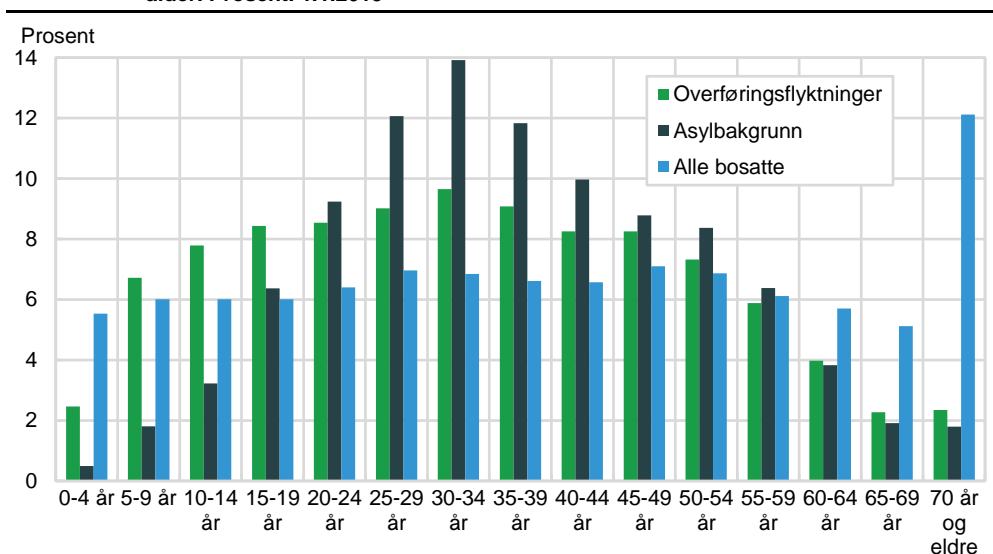
3.3. Overvekt av unge voksne

Overføringsflyktningene som er bosatt i Norge per 1.1.2019, er relativt unge. Sammenliknet med hele befolkningen (figur 3.2), er de overrepresentert i aldersgruppene fra 5 til 54 år, men underrepresentert blant de aller yngste og de eldste, da særlig blant dem over 70 år.

Av overføringsflyktningene er 53 prosent i alderen 15-44 år mot 39 prosent av hele Norges befolkning. Andelen barn (under ti år) er noe lavere enn i hele befolkningen, 9 prosent mot 12 prosent, men andelen har likevel økt de senere årene, fra 5 prosent i 2011 (Henriksen, 2012). Dette henger sammen med at det i de senere årene har kommet mange barnefamilier.

Ikke overraskende er det få eldre overføringsflyktninger. Kun 9 prosent er 60 år eller eldre mot 23 prosent i hele befolkningen.

Figur 3.2 Overføringsflyktninger, flyktninger med asylbakgrunn og alle bosatte i Norge etter alder. Prosent. 1.1.2019

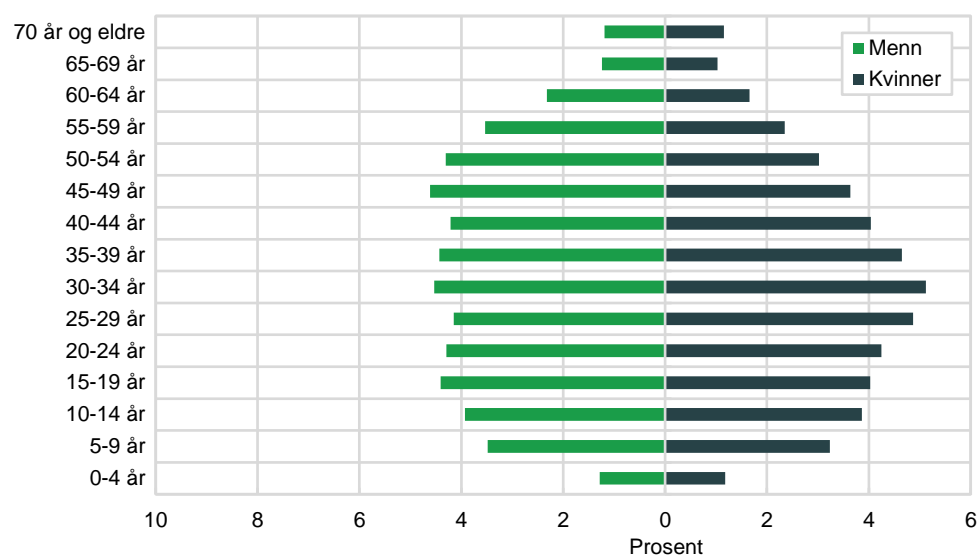
Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Blant flyktninger med asylbakgrunn er unge voksne i enda større grad overrepresentert enn blant overføringsflyktningene. 63 prosent er i aldersgruppen 15-44 år, mens det tilsvarende tallet for overføringsflyktninger er 53 prosent.

Andelen barn (under 15 år) blant flyktninger med asylbakgrunn er betydelig lavere enn blant overføringsflyktninger. Dette må sees i sammenheng med at blant overføringsflyktninger kommer ofte hele familiene samlet, mens mange med asylbakgrunn kommer alene. Eventuell familiegjenforening kommer da på et senere tidspunkt, og familieinnvandrere regnes ikke med blant personer med asylbakgrunn.

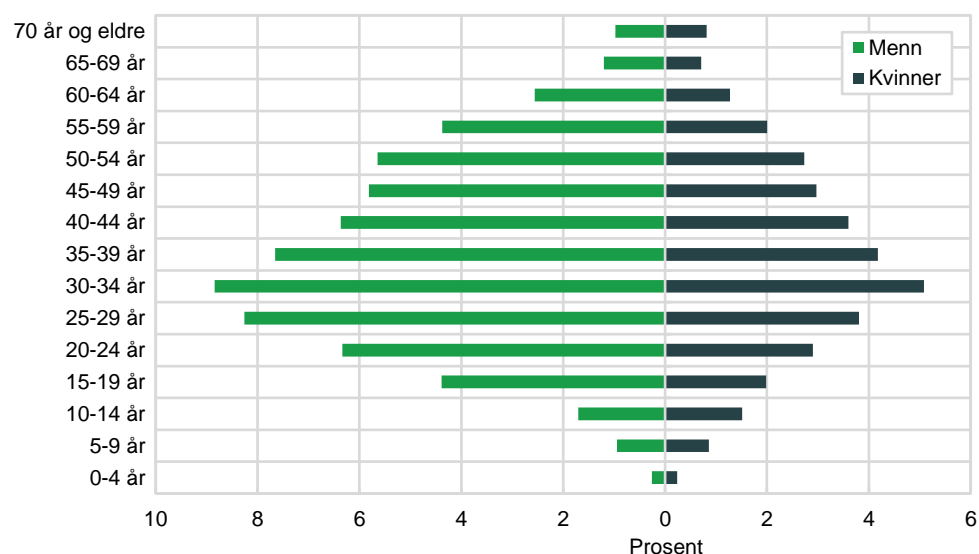
Av figur 3.3. ser vi at det blant overføringsflyktninger er en liten overvekt av menn/gutter opp til 24 års alder. I aldersgruppen 25-39 år er det flere kvinner enn menn, mens det fra 40 år og oppover igjen er flest menn. Dette må sees i sammenheng med at de eldste jevnt over har kommet til Norge i en periode da det var et klart mannsoverskudd blant overføringsflyktningene

Figur 3.3 Overføringsflyktninger etter alder og kjønn. Prosent. 1.1.2019

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Figur 3.4 Flyktninger med asylbakgrunn etter alder og kjønn. Prosent. 1.1.2019

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

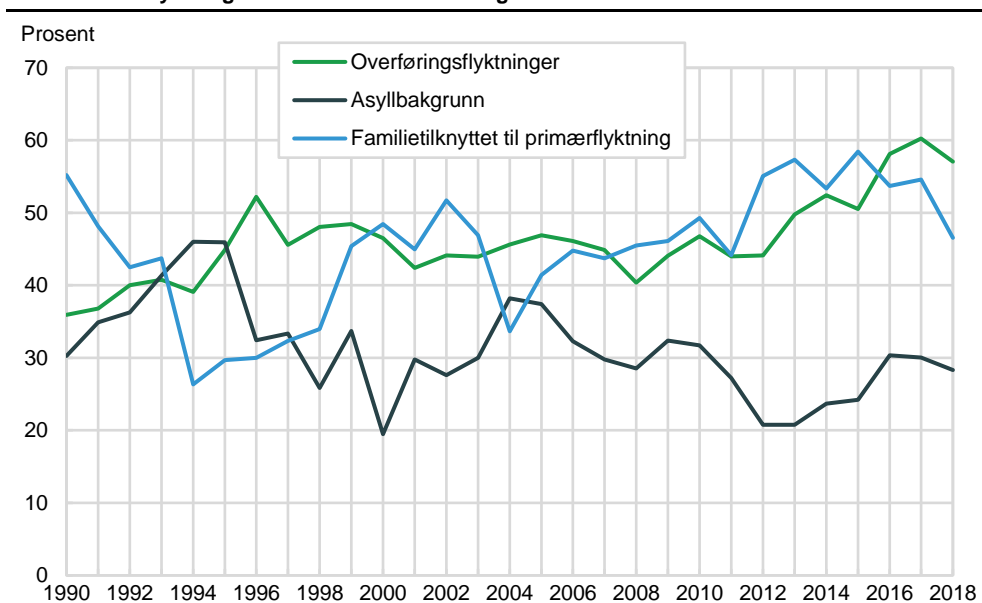
Kjønnsbalansen for flyktninger med asylbakgrunn er langt skjevere enn for overføringsflyktninger (figur 3.4). Hele 65 prosent av flyktningene med asylbakgrunn er menn. Det er overskudd av menn i alle aldersgrupper, men minst blant de yngste og de eldste.

3.4. Nær halvparten under 18 år ved bosetting

Av alle overføringsflyktninger som har kommet til Norge etter 1990, var 48 prosent under 18 år da de ble bosatt. Dette er en vesentlig større andel barn og unge enn for flyktninger med asylbakgrunn der kun 29 prosent var under 18 år. Blant personer med familietilknytning til primærflyktninger er andelen som var under 18 år ved innvandring, den samme som for overføringsflyktninger.

Andelen overføringsflyktninger som var under 18 år ved bosetting har økt over tid og særlig fra 2012 (figur 3.5). For dem som har ankommet de siste tre årene, har andelen ligget tett opp mot 60 prosent. Dette må sees i sammenheng med at familier med barn er prioritert i uttaket av overføringsflyktninger. Det er svært få overføringsflyktninger som kommer som enslige mindreårige flyktninger (Utne, 2018).

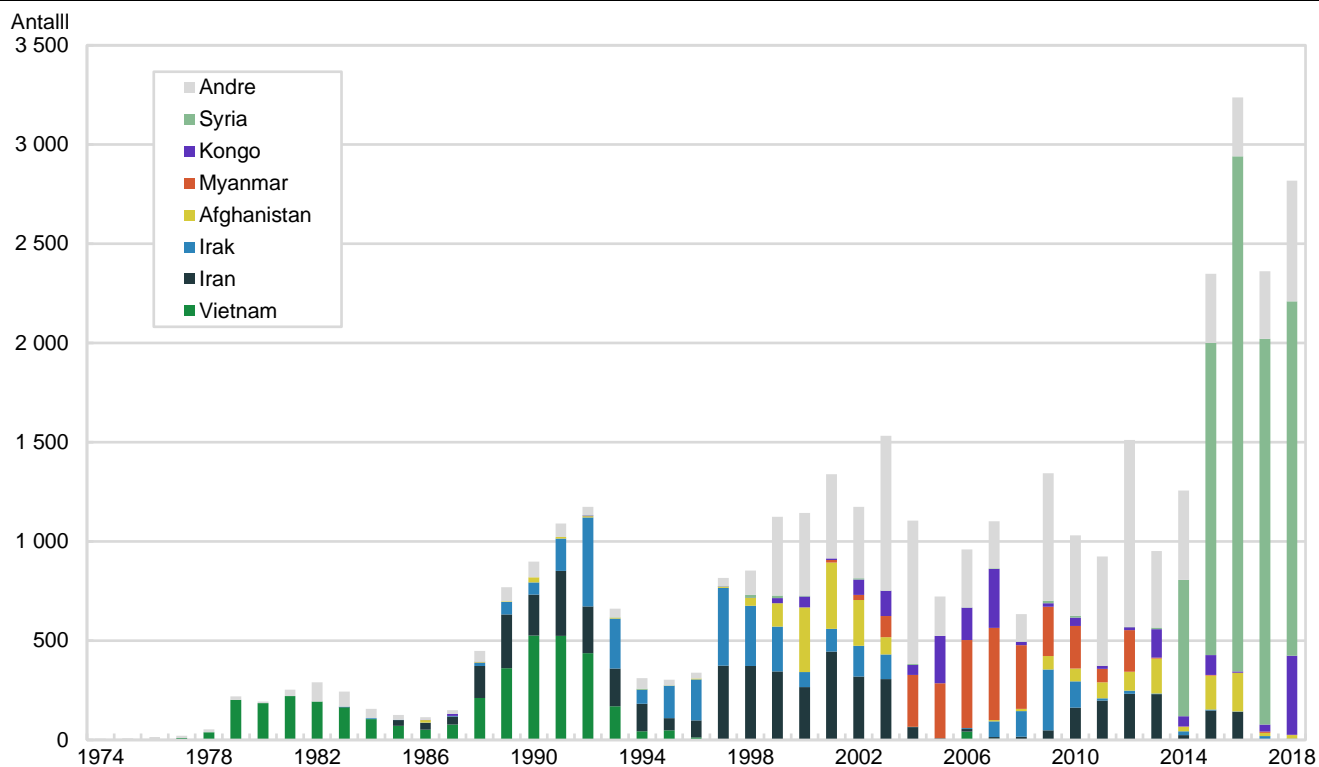
Figur 3.5 Andel barn (0-17 år) av bosatte flyktninger etter bosettingsår (1990-2018) og flyktningstatus. Alder ved bosetting. Prosent

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

3.5. Når kom overføringsflyktningene til Norge?

Stortinget fastsetter kvotene for antall overføringsflyktninger som Norge skal ta imot, og kvotestørrelsen er avgjørende for hvor mange som kommer til Norge det enkelte år. Det kan likevel være noen avvik mellom kvotestørrelsen og antallet flyktninger som kommer i et gitt år, da det kan ta noe tid fra opphold innvilges til flyktningen faktisk blir bosatt.

Figur 3.6 Antall overføringsflyktninger bosatt 1.1.2019 etter bosettingsår og landbakgrunn (utvalgte). 1974-2018

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Fram til slutten av 1980-årene kom det relativt få overføringsflyktninger til Norge (figur 3.6). I 1991 passerte tallet for første gang 1 000, men i årene 1994-1996 kom det bare drøyt 300 overføringsflyktninger per år. I perioden 2000-2014 kom det i gjennomsnitt drøyt 1 100 hvert år. Fra 2015 ble kvotene økt, og gjennomsnittet for årene 2015-2018 var nær 2 700, med drøyt 3 200 i toppåret 2016.

Justis- og beredskapsdepartementet setter hvert år rammene for hvilke land overføringsflyktningene skal hentes fra. I årene fram til 1993 var det flyktninger fra Vietnam som dominerte (tabell 3.7). Om lag halvparten av alle overføringsflyktninger før 1994 kom fra dette landet. Med et mindre unntak for året 2006, har det kommet svært få fra Vietnam etter 1995.

I perioden fra 1992 til 2003 kom det flest fra Iran og Irak, litt over halvparten kom fra ett av disse to landene. Også senere har det kommet mange overføringsflyktninger fra Iran og Irak.

I årene 2004-2010 kom det flest overføringsflyktninger fra Myanmar. Om lag en tredjedel av overføringsflyktningene i denne perioden kom fra dette landet.

Tabell 3.7 Antall overføringsflyktninger bosatt 1.1.2019 etter bosettingsår. Tre største land

	Totalt bosatt dette året	Største gruppe	Nest største gruppe	Tredje største gruppe
I alt	38 147	Syria	Iran	Vietnam
2018	2 818	Syria	Kongo	Uganda
2017	2 362	Syria	Libanon	Jordan
2016	3 237	Syria	Libanon	Afghanistan
2015	2 349	Syria	Afghanistan	Iran
2014	1 257	Syria	Sudan	Somalia
2013	952	Iran	Afghanistan	Somalia
2012	1 512	Iran	Myanmar	Eritrea
2011	925	Iran	Sudan	Eritrea
2010	1 031	Myanmar	Iran	Irak
2009	1 343	Irak	Myanmar	Bhutan
2008	634	Myanmar	Irak	Sri Lanka
2007	1 101	Myanmar	Kongo	Irak
2006	959	Myanmar	Kongo	Filippinene
2005	723	Myanmar	Kongo	Burundi
2004	1 105	Liberia	Myanmar	Iran
2003	1 533	Iran	Liberia	Burundi
2002	1 174	Iran	Afghanistan	Irak
2001	1 339	Iran	Afghanistan	Etiopia
2000	1 144	Afghanistan	Iran	Kroatia
1999	1 125	Iran	Irak	Afghanistan
1998	853	Iran	Irak	Afghanistan
1997	816	Irak	Iran	Kina
1996	339	Irak	Iran	Bosnia-Hercegovina
1995	303	Irak	Iran	Vietnam
1994	312	Iran	Irak	Vietnam
1993	662	Irak	Iran	Vietnam
1992	1 175	Irak	Vietnam	Iran
1991	1 090	Vietnam	Iran	Irak
1990	899	Vietnam	Iran	Irak
1989	770	Vietnam	Iran	Irak
1988	448	Vietnam	Iran	Chile
1987	150	Vietnam	Iran	Kambodsja

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Før 2014 var det svært få overføringsflyktninger fra Syria bosatt i Norge, men i perioden 2014-2018 kom det drøyt 8 500 fra dette landet. Dette utgjør over 70 prosent av alle overføringsflyktninger som kom i disse årene. Overføringsflyktninger fra Syria er ved inngangen til 2019 den klart største gruppen. Nesten hver fjerde overføringsflyktning bosatt i Norge har landbakgrunn fra Syria. Både i 2016 og 2017 er Libanon nest største gruppe. Som vist i 3.1 er de aller fleste flyktingene med landbakgrunn Libanon barn av syriske foreldre. Det samme gjelder for Jordan som var tredje største gruppe i 2017. Det er altså flere overføringsflyktninger med tilknytning til Syria enn det tallene etter landbakgrunn viser (se tabell 3.5).

Fra Afghanistan har det kommet overføringsflyktninger over mange år, men de fleste kom i perioden 1999-2003 og etter 2009. Det er likevel kun i år 2000 at afghanere var den største gruppen. Også fra Kongo har det kommet overføringsflyktninger over mange år, særlig fra 2000 og utover. I årene 2005 til 2007 var dette den nest største gruppen. Etter det har tallet vært noe lavere, men i 2018 er kongolesere igjen nest største gruppe. Det er verd å merke seg at Uganda i 2018 er tredje største gruppe, og at mange av dem med landbakgrunn Uganda er barn av foreldre fra Kongo.

Botid varierer med landbakgrunn

Som det framgår ovenfor, har ulike landgrupper vært dominerende i ulike perioder, avhengig av hvor i verden det har vært krig og konflikter som norske myndigheter har vært opptatt av. Dette fører til at botiden varierer mye etter hvilket land overføringsflyktingene kommer fra. Av tabell 3.8 ser vi at så godt som alle overføringsflyktninger fra Vietnam har en botid på 16 år eller mer. Også de fleste

som kommer fra Irak og Iran har lang botid. Mer enn 70 prosent har bodd i Norge mer enn 15 år.

For overføringsflyktninger fra Liberia, Burundi og Myanmar har det store flertall en botid på 8-15 år. De fleste fra Sudan, Eritrea og Somalia har en botid på tre til sju år. Klart korteste botiden har overføringsflyktninger fra Syria og Libanon. Blant dem fra Syria har tre av fire en botid på to år eller mindre og bare 1 prosent har bodd i Norge åtte år eller lenger. For dem med landbakgrunn Libanon, som stort sett er barn av flyktninger fra Syria, har det store flertall under tre års botid.

Tabell 3.8 Overføringsflyktninger bosatt 1.1.2019 etter botid og landbakgrunn. Antall og prosent

	Antall	Botid, prosent				
		Alle	0-2 år	3-7 år	8-15 år	16 år og over
Alle	38 147	100	22	18	22	38
Syria	8 674	100	73	26	0	1
Iran	5 502	100	3	15	11	71
Vietnam	3 724	100	-	0	1	98
Irak	3 570	100	1	1	22	76
Myanmar	2 666	100	0	11	88	1
Afghanistan	2 139	100	11	26	11	53
Kongo	1 901	100	23	17	50	10
Sudan	871	100	3	56	26	15
Eritrea	749	100	3	58	32	7
Somalia	727	100	1	65	12	22
Libanon	713	100	85	12	1	2
Liberia	685	100	-	0	99	1
Etiopia	658	100	1	13	26	60
Uganda	462	100	57	32	2	10
Burundi	407	100	2	5	75	17

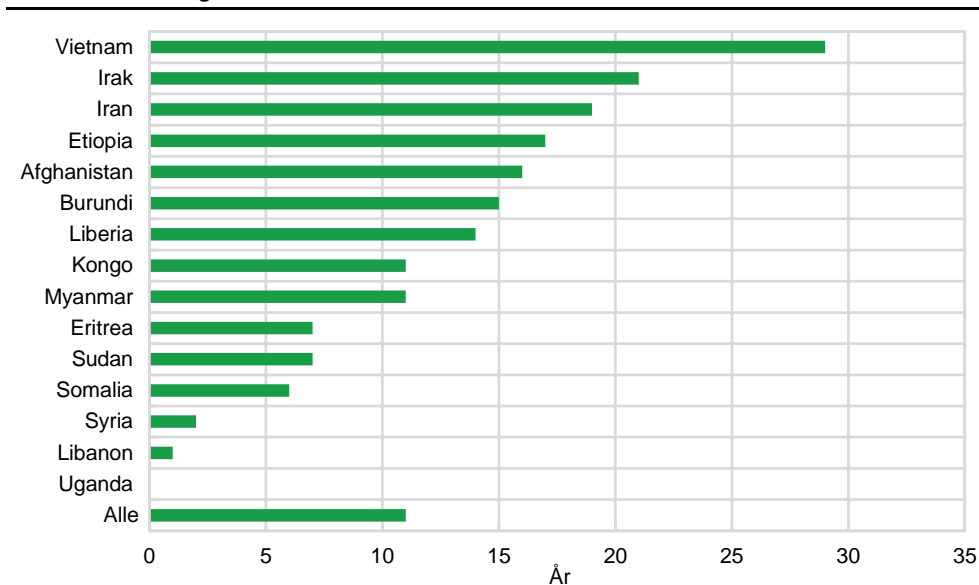
Kilde: Statistisk sentralbyrå.

En annen måte å vise forskjeller i botid er ved å se på medianen³ (figur 3.7). Vi ser da at overføringsflyktningene fra Vietnam skiller seg klart ut med en median botid på 29 år. Ved å sammenlikne figur 3.7 og tabell 3.8, ser vi også at det bak en gitt median kan skjule seg ulike fordelinger på intervaller. Myanmar og Kongo har begge en median botid på 11 år, men mens de aller fleste fra Myanmar har en botid på 8-15 år, er fordelingen over år atskillig jevnere for dem som kommer fra Kongo.

I den videre framstillingen vil vi beskrive landgrupper med en median på ti år eller mer som å ha lang botid. En median på fem til ni år betegnes som middels lang botid, mens landgrupper som ligger under fem år, regnes å ha kort botid.

³ Medianen er den verdien som deler en gruppe i to like store deler, etter at verdiene er sortert stigende (eller synkende). I figur 3.7 er det da like mange som har botid over som under medianverdien.

Figur 3.7 Overføringsflyktninger bosatt 1.1.2019 etter median botid og landbakgrunn. Utvalgte land

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

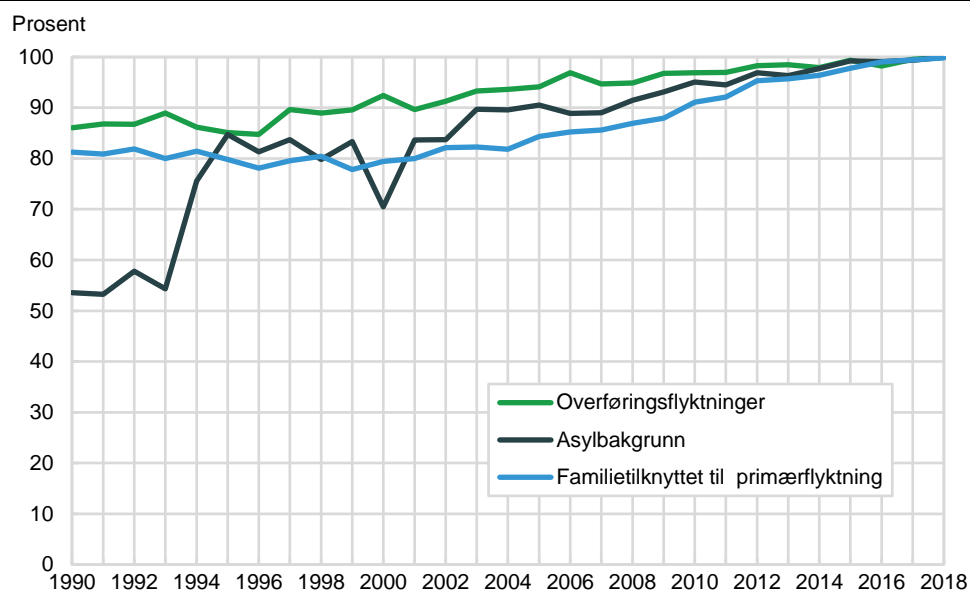
3.6. Få overføringsflyktninger flytter fra Norge

De aller fleste som kommer som overføringsflyktninger blir boende i Norge. Av de 37 000 som har kommet i 1990 eller senere, er det bare drøyt 2 000 som ikke lenger bor i Norge. Det betyr at hele 94 prosent fortsatt er bosatt i Norge ved inngangen til 2019. Ikke overraskende er det blant dem med kortest botid at andelen som fortsatt bor i Norge er størst (figur 3.8). Men også blant dem som ankom på første halvdel av 1990-tallet, er hele 87 prosent fortsatt bosatt i Norge.

De fleste som ikke lenger er bosatt har utvandret, men noen er også døde. At overføringsflyktninger i liten grad har flyttet ut, er naturlig. Disse har i større grad enn andre innvandrere kuttet båndene til opprinnelseslandet, blant annet fordi mange i flere år har bodd i flyktingleirer utenfor hjemlandet. For mange vil det å flytte tilbake til opprinnelseslandet være uaktuelt.

For personer med asylbakgrunn varierer det mer hvor vanlig det er å flytte ut fra Norge, men også her er det få med kort botid som har forlatt landet. Blant dem med lengre botid er det noen flere som har flyttet ut enn blant overføringsflyktningene. Det samme gjelder dem som har innvandret som familietilknyttede til en primær-flyktning.

I perioden 1987-1994 ble asylsøkere registrert som bosatte i folkeregisteret før deres søknad om asyl var ferdigbehandlet. De høye utvandringsandelene for disse innvandringsårene skyldes altså i stor grad at mange av dem som her står som utvandret aldri fikk innvilget opphold. Dette gjelder imidlertid ikke for overføringsflyktningene, som ved ankomst til Norge allerede har et positivt bosettingsvedtak (Henriksen, 2012).

Figur 3.8 Andel som fortsatt er bosatt i Norge 1.1.2019 etter innvandringsår (1990-2018) og flyktningkategori

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

For innvandringsårene 1993-94 er utvandringsandelene også høye grunnet retur til Balkan for mange av flyktningene fra Bosnia-Hercegovina og det daværende Jugoslavia. Blant dem som kom i år 2000, er det særlig kosovo-albanere som senere har blitt registrert som utvandret⁴.

3.7. Husholdninger med barn mest vanlig

Nesten halvparten (46 prosent) av alle overføringsflyktninger bor i husholdninger som består et par med barn (figur 3.9). Dette er godt over gjennomsnittet for hele befolkningen (37 prosent) og flyktninger med asylbakgrunn (35 prosent). Andelen i denne husholdningstypen blant overføringsflyktninger har også økt noe de siste åtte årene, fra 44 prosent ved inngangen til 2011 (Henriksen, 2012). Dette må sees i sammenheng med at barnefamilier har vært prioritert ved uttak i de senere årene.

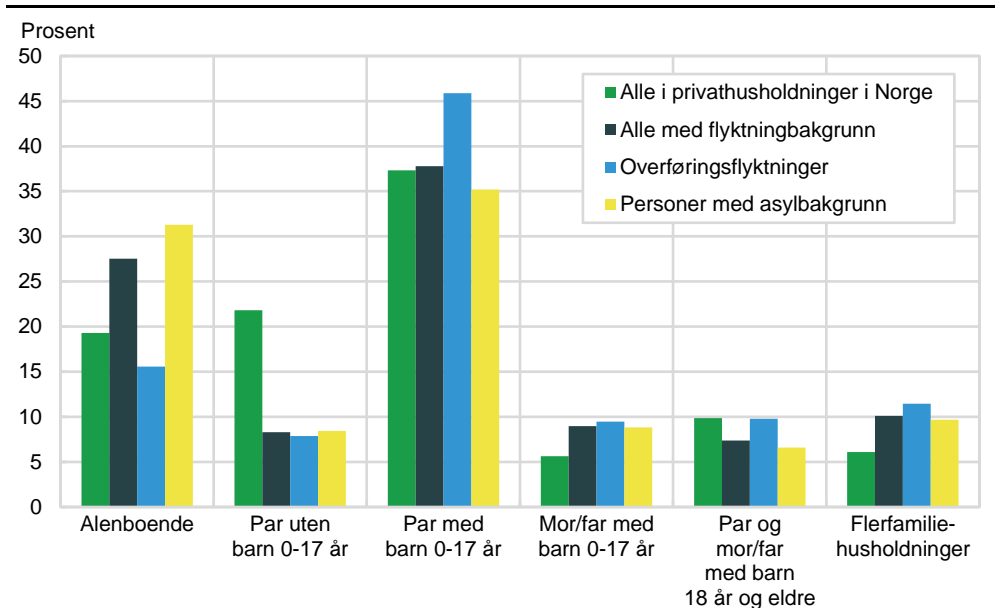
Andelen overføringsflyktninger som bor alene er lavere enn for hele befolkningen og betydelig lavere enn for dem som er kommet som asylsøkere. Dette gjenspeiler at asylsøkere oftere kommer til Norge som enslige enn det overføringsflyktninger gjør.

Det er ikke vanlig blant overføringsflyktninger å bo i husholdninger som består av par uten barn 0-17 år. Denne husholdningstypen er generelt mest vanlig blant eldre par, og som vi tidligere har vist, er overføringsflyktninger relativt unge.

Andelen som bor i flerfamiliehusholdninger er større blant overføringsflyktninger enn i hele befolkningen, men litt mindre enn blant flyktninger med asylbakgrunn.

⁴ Kosovo-albanere fikk kollektiv beskyttelse i 1999, men måtte etterpå søke om asyl, og deres søknader ble behandlet individuelt av UDI. De fleste av de som søkte om asyl fikk avslag og måtte derfor reise tilbake (Henriksen, 2012).

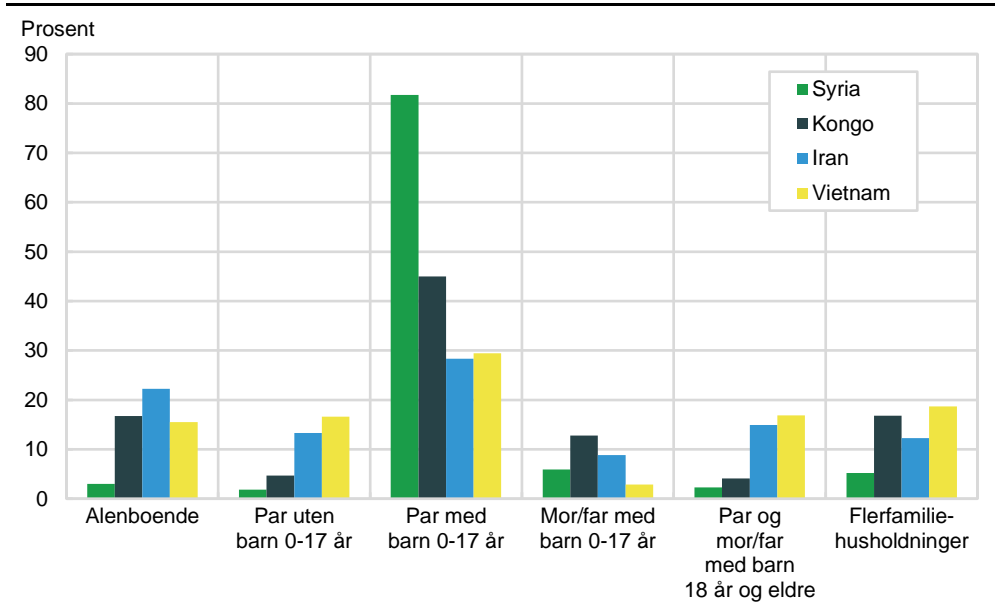
Figur 3.9 Bosatte i privathusholdninger etter flyktningbakgrunn og husholdningstype. 1.1.2019. Prosent

Kilde, Statistisk sentralbyrå.

Figur 3.10 viser husholdningsfordelingen for overføringsflyktninger for fire utvalgte landgrupper. Flyktningene fra Syria skiller seg klart ut. Hele åtte av ti bor i husholdninger som består av par med barn 0-17 år, og bare 2 prosent bor alene. De aller fleste overføringsflyktninger fra Syria har kommet de siste fem årene, og i denne perioden har barnefamilier blitt prioritert ved uttak. Overføringsflyktningene fra de andre landene i figur 3.10, og da særlig Vietnam og Iran, har en husholdningsfordeling som ligger nærmere fordelingen for hele befolkningen.

Figur 3.10 Overføringsflyktninger bosatt i privathusholdninger, etter husholdningstype og landbakgrunn. Utvalgte land. 1.1.2019. Prosent

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

3.8. Nyankomne overføringsflyktninger bor spredt

Ved inngangen til 2019 var det 422 kommuner i Norge, og i 380 av disse bodde det overføringsflyktninger. 85 av kommunene hadde riktignok bare ti eller færre overføringsflyktninger. Til sammenlikning var det 430 kommuner per 1.1.2011, og det bodde overføringsflyktninger i 315 av dem (Henriksen, 2012).

Vedleggstabell A1 viser hvilke fylker overføringsflyktningene bodde i per 1.1.2019. Andelen som bodde i Oslo og Akershus var 27 prosent, en andel som er litt større enn for hele befolkningen (25 prosent). Andelen er imidlertid en god del mindre enn for alle innvandrere samlet (36 prosent) og for flyktninger i alt (34 prosent). Til sammenlikning bodde ved inngangen til året 2011 33 prosent av overføringsflyktningene i Oslo og Akershus (Henriksen, 2012).

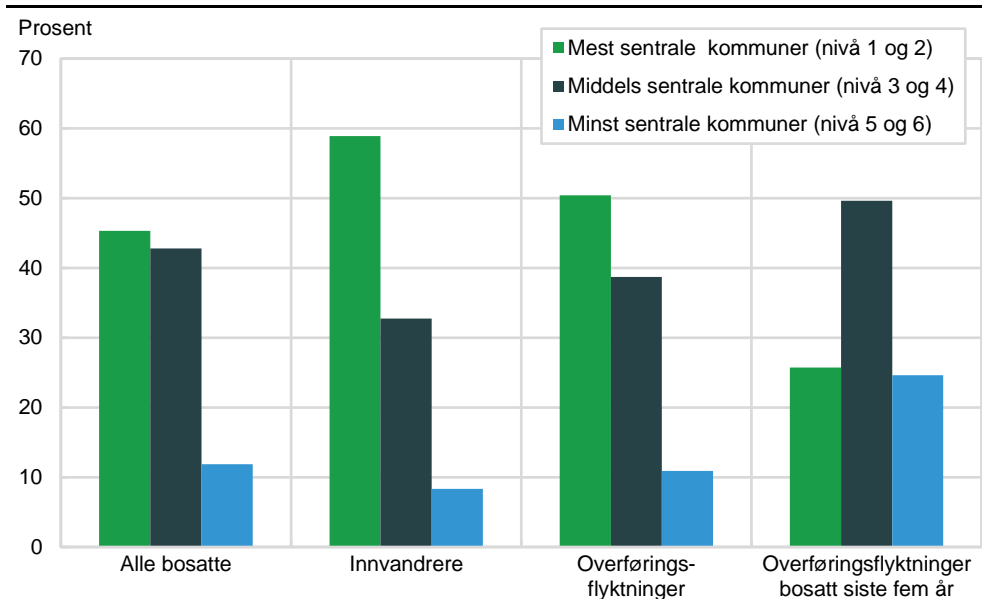
Per 1.1.2019 bodde 9 prosent av overføringsflyktningene i Nord-Norge. Dette er samme andelen som for hele befolkningen, men noe høyere enn for innvandrere i alt.

Tabell 3.9 Befolkningen i alt, innvandrere og personer med flyktningbakgrunn etter bostedskommune. 1.1.2019. Antall og prosent

	Hele befolkningen	Innvandrere	Alle personer med flyktningbakgrunn	Overføringsflyktning
Hele landet	5 328 212	765 108	233 794	38 147
Oslo	681 071	171 868	49 766	5 931
Trondheim	196 159	26 078	8 407	1 687
Bergen	281 190	41 549	11 828	1 620
Stavanger	134 037	25 044	6 345	1 226
Drammen	68 933	15 106	5 818	1 062
Kristiansand	92 282	13 397	6 593	808
Bærum	126 841	22 734	5 554	778
Fredrikstad	81 772	11 652	5 629	753
Skedsmo	55 652	11 576	4 582	714
Sandnes	77 246	13 672	3 706	601
Andre kommuner	3 533 029	412 432	125 566	22 967
Prosent				
Hele landet	100	100	100	100
Oslo	13	22	21	16
Bergen	4	3	4	4
Trondheim	5	5	5	4
Stavanger	3	3	3	3
Drammen	1	2	2	3
Kristiansand	2	2	3	2
Bærum	2	3	2	2
Skedsmo	2	2	2	2
Fredrikstad	1	2	2	2
Sandnes	1	2	2	2
Andre kommuner	66	54	54	60

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Blant kommunene var det klart flest overføringsflyktninger bosatt i Oslo. Også i Trondheim, Bergen, Stavanger og Drammen bodde det mer enn 1 000 overføringsflyktninger (tabell 3.9). I alt 40 prosent av alle overføringsflyktninger bodde i de ti kommunene som hadde bosatt flest. Det tilsvarende tallet for 1.1.2011 var 49 prosent (Henriksen, 2012).

Figur 3.11 Alle bosatte, innvandrere og overføringsflyktninger etter bostedskommunens sentralitet. 1.1.2019. Prosent

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Figur 3.11 viser fordelingen etter bostedskommunenes sentralitet⁵. I forhold til hele befolkningen, er overføringsflyktningene noe overrepresentert i de mest sentrale kommunene (nivå 1 og 2). Sammenlikner vi med derimot med alle innvandrere, er overføringsflyktningene underrepresentert i de mest sentrale kommunene.

Færre nyankomne bor sentralt

Som nyankomne overføringsflyktninger regnes her de som har kommet de siste fem årene (2014 til 2018). Disse har et langt mer desentralisert bosettingsmønster. Bare 10 prosent bodde i Oslo og Akershus, mens 17 prosent bodde i Nord-Norge (vedleggstabell A1). Bare én av fire bodde i de mest sentrale kommunene (nivå 1 og 2), halvparten bodde i middels sentrale kommuner (nivå 3 og 4), og en fjerdedel bodde da i de minst sentrale kommunene (nivå 5 og 6).

Ser vi på overføringsflyktninger bosatt i årene 2006-2010, bodde 13 prosent i Oslo og Akershus ved inngangen til 2011, mens 15 prosent bodde i Nord-Norge (Henriksen, 2012). Bosettingsmønsteret for nyankomne var altså noe mer sentralisert enn for dem som kom i perioden 2014-2018, men forskjellen er ikke så stor.

Hvor overføringsflyktningene bor bestemmes av to faktorer, hvor de blir bosatt ved ankomst og om de senere flytter til en annen kommune. Som vist ovenfor blir overføringsflyktninger bosatt i mange av landets kommuner, både sentrale og mindre sentrale. Bosettingen bestemmes gjennom avtaler mellom IMDi og bostedskommunene, og flyktningene selv har ingen innflytelse på hvor de blir bosatt. Overføringsflyktningene blir bosatt relativt spredt rundt i landets kommuner, og denne tendensen har blitt forsterket de senere årene.

Den spredte bosettingen av flyktninger er et resultat av myndighetenes prioriteringer. I en pressemelding (Kunnskapsdepartementet, 2018) gjengis kriterier for bosetting av flyktninger. Blant annet skal flyktninger bosettes i alle landsdeler gjennom styrt og spredt bosetting, og som hovedregel ikke bosettes i områder med særskilt stor andel innvandrerbefolkning. Riktignok er denne pressemeldingen fra oktober 2018, altså helt mot slutten av den perioden denne rapporten omhandler. Det er likevel ikke urimelig å anta at liknende prioriteringer har hatt betydning også før den tid.

⁵ For informasjon om kommunenes sentralitet, se Høydahl 2017.

Når det gjelder flytting fra opprinnelig bostedskommune, (sekundærflytting) viser Ordemann (2017) at 85 prosent av overføringsflyktningene ikke flytter til en annen kommune i løpet av de første fem årene etter bosetting. Dette gjelder da flyktninger ankommet 2005-2010. Flyktninger med asylbakgrunn er mindre bofaste enn overføringsflyktninger. For denne gruppen blir 74 prosent boende i samme kommune i løpet av de første fem årene. Rapporten viser også at familier med barn er mer bofaste enn enslige, og som tidligere vist er det en stor andel barnefamilier blant overføringsflyktningene.

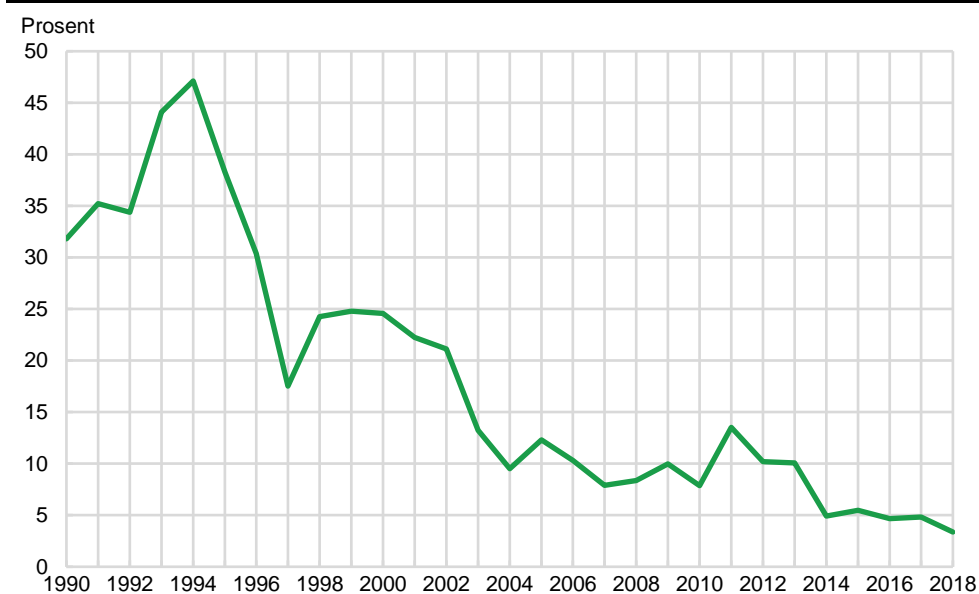
Vi ser altså at overføringsflyktninger i utgangspunktet blir bosatt spredt, og at de i liten grad flytter til en annen kommune, i alle fall de første årene. Resultatet er at overføringsflyktninger bor relativt spredt om vi sammenlikner med alle som har innvandret til Norge.

3.9. Hver sjette bor i Oslo

Som vist i avsnitt 3.8 bor 16 prosent av alle overføringsflyktninger i Oslo per 1.1.2019. Figur 3.12 viser at andelen øker med botid. Dette har, som vi har sett, sammenheng både med at sekundærflyttingene over tid fører til vekst i Oslos andel, og at det i de senere år er lagt økende vekt på å bosette overføringsflyktninger i mindre sentral områder.

For dem med botid på mellom ett og fem år, er det bare fem prosent som bor i Oslo, og for dem som ankom i 2018 bare 3 prosent. For dem som ble bosatt i årene 2003-2013 ligger andelen som bor i Oslo mellom 8 og 14 prosent, mens den for dem som kom mellom 1996 og 2002, ligger mellom 20 og 30 prosent for de fleste årene. Største andelen bosatt i Oslo finner vi for innvandringsårene 1993-1995. Det er verdt å merke seg at det totale antall overføringsflyktninger som ankom disse tre årene var lavt, bare i overkant av 300 per år.

Figur 3.12 Andel overføringsflyktninger bosatt i Oslo per 1.1.2019 etter innvandringsår (1990-2018). Prosent.

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Andelen som bor i Oslo varierer mye mellom de ulike landgruppene (tabell 3.10). Blant de 15 største landgruppene er det Etiopia som har høyeste andelen bosatt i Oslo fulgt av Vietnam, Iran og Irak. Overføringsflyktningene fra disse landene har relativt lang botid (se figur 3.7), noe som da er medvirkende til den høye andelen bosatte i Oslo.

Tabell 3.10 Overføringsflyktninger etter bostedskommune. Hele landet og Oslo. 15 største landgrupper. 1.1.2019. Antall og prosent

	Hele landet	I Oslo	Andel i Oslo (prosent)
Alle	38 147	5 931	16
Syria	8 674	391	5
Iran	5 502	1 413	26
Vietnam	3 724	1 061	28
Irak	3 570	937	26
Myanmar	2 666	160	6
Afghanistan	2 139	436	20
Kongo	1 901	194	10
Sudan	871	97	11
Eritrea	749	79	11
Somalia	727	141	19
Libanon	713	35	5
Liberia	685	72	11
Etiopia	658	222	34
Uganda	462	35	8
Burundi	407	31	8
Andre	4 699	627	13

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

De laveste andelene overføringsflyktninger bosatt i Oslo finner vi for dem som kommer fra Syria, Libanon og Myanmar. De aller fleste flyktningene fra Syria og Libanon⁶ har kommet til Norge de siste fem årene, og det er derfor ikke overraskende at det er få som bor i Oslo. Flyktningen fra Myanmar derimot, har lengre botid, nær 90 prosent har bodd i Norge mellom 8 og 15 år. Ut fra botiden kunne vi forventet at en større andel bodde i Oslo. Når det ikke er tilfelle, kan det tyde på andre bostedspreferanser for denne landgruppen. Det faktum at få innvandrere fra et land bor i Oslo, kan også gjøre det mindre attraktivt for andre fra samme land å flytte til hovedstaden.

3.10. De aller fleste får norsk statsborgerskap etter sju år

Av alle overføringsflyktninger som bodde i Norge ved inngangen til 2019, hadde 58 prosent norsk statsborgerskap (tabell 3.11). Blant de 15 landgruppene med flest overføringsflyktninger, er det størst andel med norsk statsborgerskap blant dem som kommer fra Vietnam (99 prosent) og Irak (96 prosent). De laveste andelene finner vi for dem med landbakgrunn fra Syria med 1 prosent og Libanon med 3 prosent (de fleste med landbakgrunn Libanon er barn av syriske flyktninger⁷). I all hovedsak gjenspeiler andelen med norsk statsborgerskap botiden for de ulike landgruppene.

Hovedregelen er at man må ha bodd i Norge i minst sju år for å få norsk statsborgerskap. Blant overføringsflyktninger som har botid på sju år eller mer, har hele 93 prosent norsk statsborgerskap. For de aller fleste landene i tabell 3.11 ligger andelen på 90 prosent eller mer. Unntakene er Eritrea, Somalia og Sudan med andeler mellom 70 og 80 prosent.

Flyktninger får i større grad norsk statsborgerskap enn andre innvandrere. Dette må sees på bakgrunn av at de har reist fra sitt opprinnelige hjemland på grunn av krig og konflikter. Med norsk statsborgerskap får de varig beskyttelse, trygghet og garanti mot utvisning til andre land (Gaz og Vassenden 2019).

⁶ De fleste med landbakgrunn Libanon er barn av syriske foreldre

⁷ Tilsvarende er de med landbakgrunn Uganda barn av foreldre fra Kongo

Tabell 3.11 Overføringsflyktninger etter norsk/utenlandsk statsborgerskap og landbakgrunn. 10 land med flest overføringsflyktninger.1.1.2019. Antall og prosent

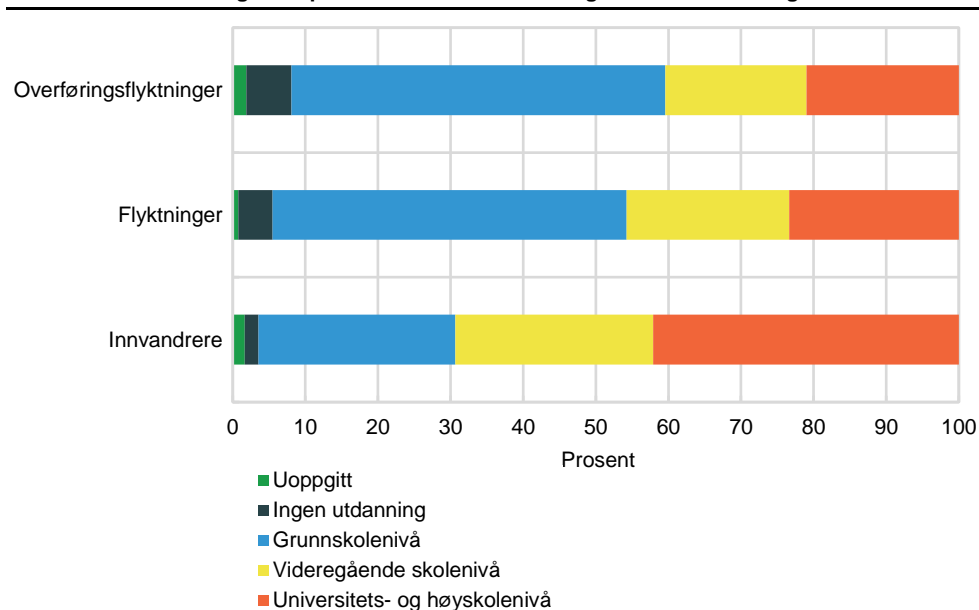
	Alle	Norske statsborgere	Utenlandske statsborgere	Andel norske statsborgere (prosent)	Andel norske statsborgere med 7 års botid eller mer (prosent)
Alle	38 147	22 286	15 861	58	93
Syria	8 674	83	8 591	1	98
Iran	5 502	4 463	1 039	81	94
Vietnam	3 724	3 686	38	99	99
Irak	3 570	3 440	130	96	98
Myanmar	2 666	2 266	400	85	92
Afghanistan	2 139	1 356	783	63	93
Kongo	1 901	1 039	862	55	90
Sudan	871	422	449	48	78
Eritrea	749	307	442	41	70
Somalia	727	261	466	36	73
Libanon	713	23	690	3	100
Liberia	685	628	57	92	92
Etiopia	658	558	100	85	93
Uganda	462	51	411	11	89
Burundi	407	365	42	90	93
Andre land	4 699	3 338	1 361	71	90

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

3.11. De fleste har bare grunnskoleutdanning

Flyktningers utdanningsnivå er viktig for mulighetene for å komme i arbeid. For overføringsflyktninger, som for andre innvandrere, kan vi skille mellom utdanning tatt før de kom til Norge og utdanning tatt her i landet. I dette avsnittet ser vi på utdanning for dem som var 18 år eller eldre da de kom til Norge. Dette er da personer som kan ha fullført en utdanning før de kom til landet, men mange har nok også tatt videre utdanning i Norge.

Registeropplysninger om utdanning tatt i utlandet er mangelfulle, særlig for personer som nylig har kommet til Norge. Vi har derfor brukt beregnede tall for denne gruppen selv om dette gir en viss usikkerhet, særlig for små grupper (se 2.1). Utdanningsopplysningene gjelder per 1. oktober det enkelte år. For siste bosettingsår (her 2018) vil derfor personer som er bosatt etter denne datoen, men før årsskiftet, ha uoppgitt utdanningsnivå også i de beregnede tallene.

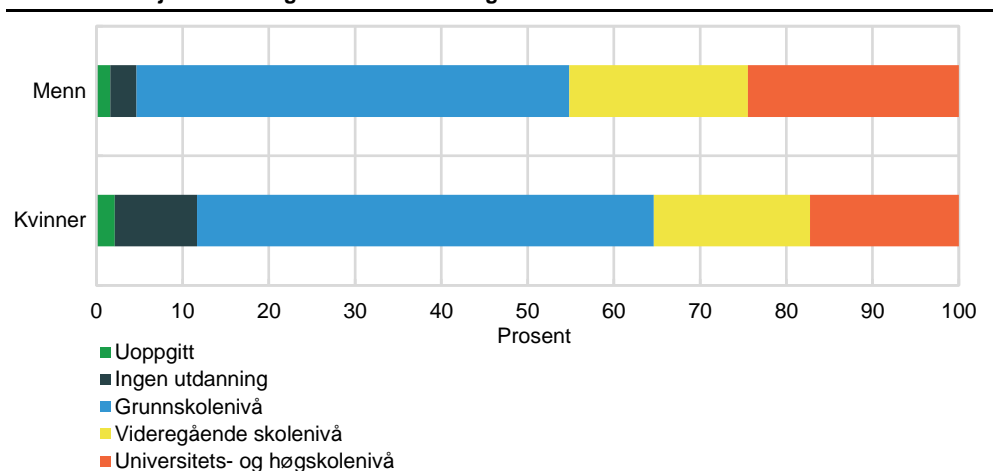
Figur 3.13 Overføringsflyktninger og andre innvandrere etter høyeste fullførte utdanningsnivå per 1. oktober 2018. 18 år og eldre ved bosetting. Prosent

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Figur 3.13 viser at av alle overføringsflyktninger som var 18 år eller eldre ved bosetting, har 58 prosent kun utdanning på grunnskolenivå eller lavere. Dette er en noe større andel enn for alle flyktninger samlet (53 prosent) og betydelig større andel enn for alle innvandrere sett under ett (29 prosent). Både andelen med videregående utdanning og utdanning på universitets- og høyskolenivå er mindre for overføringsflyktninger enn for alle flyktninger samlet.

Blant overføringsflyktninger er utdanningsnivået noe høyere for menn enn for kvinner (figur 3.14). Mens 10 prosent av kvinnene ikke har noen fullført utdanning på minst grunnskolenivå, gjelder dette bare 3 prosent av mennene. Hver fjerde mannlig overføringsflyktning har utdanning på universitets- eller høyskolenivå, mot hver sjettede blant kvinnene.

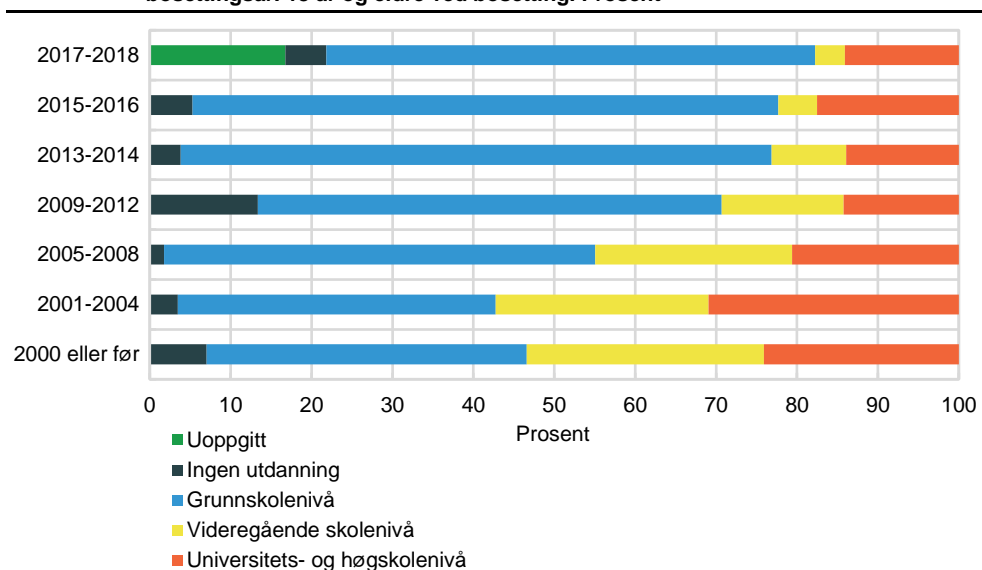
Figur 3.14 Overføringsflyktninger etter høyeste fullførte utdanningsnivå per oktober 2018 og kjønn. 18 år og eldre ved bosetting. Prosent

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Utdanningsnivået er høyere for overføringsflyktninger som har vært i Norge en stund enn for de som nylig har ankommet (figur 3.15). Blant dem som kom før 2004, har godt over halvparten utdanning på videregående skolenivå eller høyere i 2018, mens dette bare gjelder drøyt 20 prosent for dem som ble bosatt i perioden 2013-2016. Sammenlikning for dem som ankom i 2017 og 2018 er vanskelig på grunn av den store andelen med uoppgitt utdanning (gjelder særlig 2018).

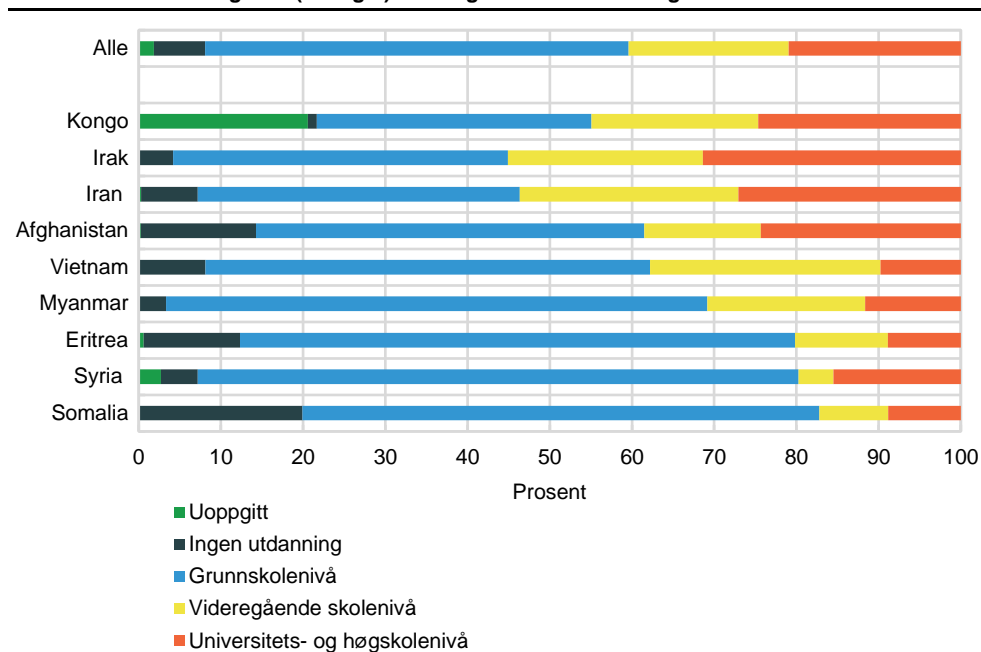
Figur 3.15 Overføringsflyktninger etter høyeste fullførte utdanningsnivå per oktober 2018 og bosettingsår. 18 år og eldre ved bosetting. Prosent

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

At de som har vært i Norge lenge har et høyere utdanningsnivå, henger sammen med at de har hatt lengre tid til å ta utdanning i Norge. Men det kan også skyldes at de som kom for noen år tilbake, hadde et høyere utdanningsnivå ved innvandring, jf. endringen i uttakskriterier fra og med 2009 (se 1.1).

Figur 3.16 Overføringsflyktninger etter høyeste fullførte utdanningsnivå per oktober 2018 og landbakgrunn (utvalgte).18 år og eldre ved bosetting. Prosent

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Som vist i 3.5 varierer botiden mye mellom landgruppene. Ut fra figur 3.15 vil vi forvente at landgrupper med lang botid også har det høyeste utdanningsnivået. Figur 3.16 viser at andelen overføringsflyktninger med kun grunnskole eller uten fullført utdanning, er størst for dem fra Somalia, Eritrea og Syria med rundt 80 prosent. Overføringsflyktninger fra Syria har kort botid, mens botiden for dem fra Somalia og Eritrea kan karakteriseres som middels lang. De minste andelen med lav utdanning har flyktningene fra Iran og Irak. For disse landgruppene er botiden lang. Det samme gjelder i enda større grad dem fra Vietnam, men her er andelen med lav utdanning større.

Av landgruppene som er med i figur 3.15, har Vietnam største andelen med videregående utdanning (28 prosent) fulgt av Iran (27 prosent) og Irak (24 prosent). Blant innvandrere fra Irak har nær én av tre utdanning på universitets- og høyskolenivå. Også for overføringsflyktningene fra Iran og Afghanistan er andelen godt over 20 prosent. Til tross for lang botid er andelen blant de som kommer fra Vietnam ikke større enn 10 prosent. Overføringsflyktningene fra Syria har klart kortest botid, men andelen med høyere utdanning er likevel så stor som 16 prosent.

For overføringsflyktninger fra Kongo, er andelen med uoppgitt utdanning hele 21 prosent. Dette er hovedsakelig flyktninger som har kommet til Norge i slutten av året 2018⁸. Holder vi dem med uoppgitt utdanning utenfor, har 43 prosent utdanning på grunnskolenivå eller lavere, 26 prosent har videregående utdanning og 31 prosent har utdanning på universitets- eller høyskolenivå.

⁸ Disse inngår altså ikke i populasjonen per 1.1.2018 som er den som brukes i kapitlene 4 og 5

4. Sysselsetting

Sysselsetting er viktig for integreringen av innvandrere, og dette gjelder ikke bare de rent økonomiske gevinstene ved å være i arbeid. Arbeidsplassen vil ofte være den viktigste arenaen for å lære norsk språk og kultur og skaffe norske venner (Henriksen, 2012). Vi skal derfor i dette kapitlet se nærmere på sysselsettingen blant overføringsflyktninger sammenliknet med andre grupper.

Sysselsetting er imidlertid ikke den eneste aktiviteten som påvirker integrering. I denne rapporten bruker vi begrepet arbeidsmarkedstilknytning som en felles betegnelse for personer som er sysselsatt, under utdanning eller deltar i introduksjonsordningen. Arbeidsmarkedstilknytning er nærmere beskrevet i kapittel 5, og vi ser der også på status for dem som ikke er tilknyttet arbeidsmarkedet. Siden botid betyr mye for hvilken arbeidsmarkedstilknytning overføringsflyktninger har, skal vi i avsnitt 5.2 følge de ulike bosettingskullene (kohortene) over tid. Her i kapittel 4 ser vi primært på sysselsettingen per 4. kvartal 2017⁹ for alle overføringsflyktninger som er kommet til Norge sett under ett.

I rapporten fra 2012 (Henriksen, 2012) er aldersgruppen 15-74 år benyttet. Som vist i figur 3.2 er det svært få eldre overføringsflyktninger. Vi velger derfor i dette kapitlet å se på aldersgruppen 15-66 år slik det er gjort i rapporten om flyktninger i og utenfor arbeidsmarkedet (Olsen, 2019 a).

4.1. Litt under halvparten er sysselsatt

Av i alt 28 500 overføringsflyktninger i alderen 15-66 år bosatt per 1.1.2018, er 13 000 eller 46 prosent sysselsatt per 4. kvartal 2017. Andelen er litt mindre enn for alle flyktninger samlet (48 prosent) og betydelig mindre enn for alle innvandrere og hele befolkningen sett under ett (tabell 4.1).

Tabell 4.1 Sysselsatte etter innvandrerkategori og landbakgrunn (utvalgte landgrupper). Antall og andel av personer i alt 15-66 år i hver gruppe. 4.kvartal 2017

	Antall sysselsatte	Andel sysselsatte (prosent)
Hele befolkningen	2 551 689	71,5
Innvandrere i alt	408 897	62,9
Flyktninger i alt	95 533	48,2
Overføringsflyktninger	13 014	45,6
Av dette:		
Iran	2 351	51,1
Vietnam	2 013	61,7
Irak	1 625	44,7
Myanmar	1 459	66,2
Afghanistan	788	43,1
Kongo	631	50,0
Liberia	374	61,3
Etiopia	320	54,9
Eritrea	254	41,4
Syria	254	6,5
Sudan	244	38,5
Burundi	210	62,9
Somalia	159	26,7

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Sysselsettingsandelen variere med landbakgrunn. Blant landgruppene i tabell 4.1, skiller Syria seg klart ut med meget lav sysselsetting. Dette må sees i sammenheng med at nær 90 prosent av overføringsflyktningene fra Syria som bodde i Norge per

⁹ Kilden til opplysninger om arbeidsmarkedstilknytning er SSBs System for persondata som har referanse til tredje uke i november hvert år. Siste årgang som var tilgjengelig da denne rapporten ble skrevet var 2017. Populasjonen i kapitlene 4 og 5 gjelder dermed per 1.1.2018 og ikke per 1.1.2019 som i kapittel 3.

1.1.2018 hadde kommet i løpet av de tre foregående årene. Som vi skal se i 4.3, betyr botid mye for andelen som er sysselsatt. Spesielt vil nylig ankomne flyktninger normalt delta i introduksjonsprogrammet og dermed ikke være sysselsatte.

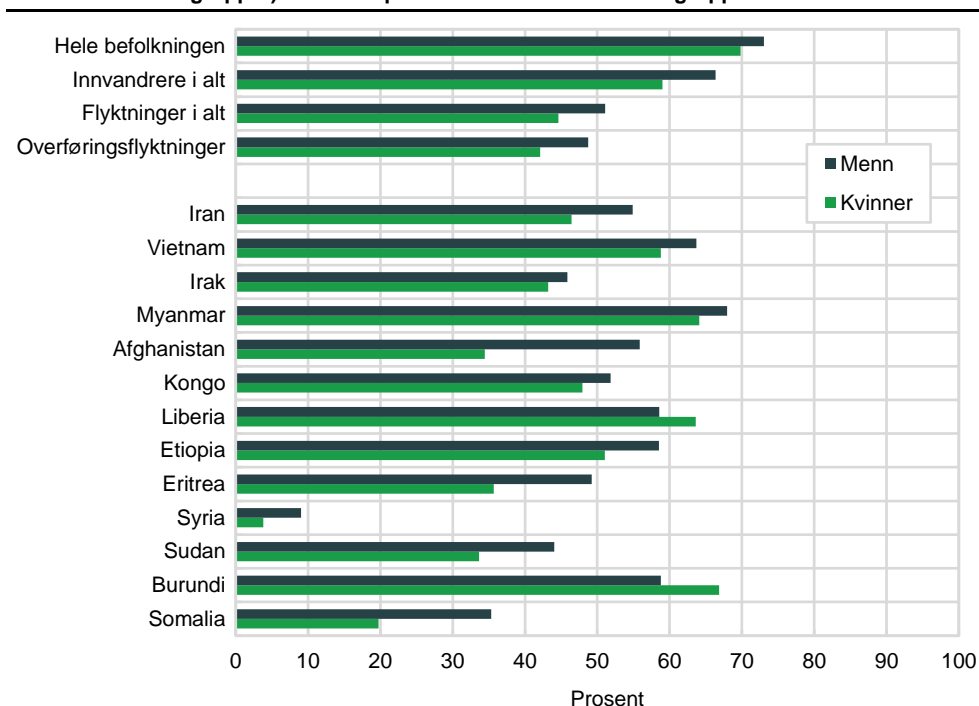
Blant landgruppene ligger Myanmar på topp med en sysselsettingsandel på 66 prosent, men også Vietnam, Liberia og Burundi har en sysselsetting på over 60 prosent. Om vi ser bort fra Syria, finner vi den laveste sysselsetting for overføringsflyktninger fra Somalia med 27 prosent. Dette er betydelig lavere enn for dem fra Eritrea (41 prosent) til tross for at de to landgruppene er sammenliknbare med hensyn på botid.

Sysselsettingsandelen for overføringsflyktninger i 2017 er noe lavere enn i 2010¹⁰ (Henriksen, 2012). Det er da verdt å minne om at 22 prosent av overføringsflyktningene bosatt per 1.1.2018 hadde kommet i løpet av de tre foregående årene, mens dette i 2010 gjaldt kun 13 prosent.

4.2. Høyere sysselsetting for menn

Blant mannlige overføringsflyktninger 15-66 år er andelen sysselsatte 49 prosent, mens det tilsvarende tallet for kvinner er 42 prosent (figur 4.1). Forskjellen mellom kjønnene er den samme som for alle flyktninger sett under ett, men større enn for hele befolkningen. Forskjellen mellom kjønnene er om lag den samme som i 2010 (Henriksen, 2012).

Figur 4.1 Sysselsatte etter innvandrerkategori og etter landbakgrunn og kjønn (utvalgte landgrupper). Andel av personer i alt 15-66 år i hver gruppe. 4.kvartal 2017

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Forskjellen mellom menn og kvinner er størst for overføringsflyktninger fra Afghanistan, fulgt av Somalia og Eritrea. Sysselsettingen for kvinner fra Somalia er spesielt lav med bare 20 prosent. For overføringsflyktninger fra Burundi og Liberia er andelen sysselsatte større for kvinner enn for menn. Minst forskjell mellom kjønnene finner vi for flyktningene fra Irak, Myanmar og Kongo.

¹⁰ Direkte sammenlikning er ikke mulig da tallene for 2010 gjelder aldersgruppen 15-74 år, men det er få overføringsflyktninger i alderen 67-74 år.

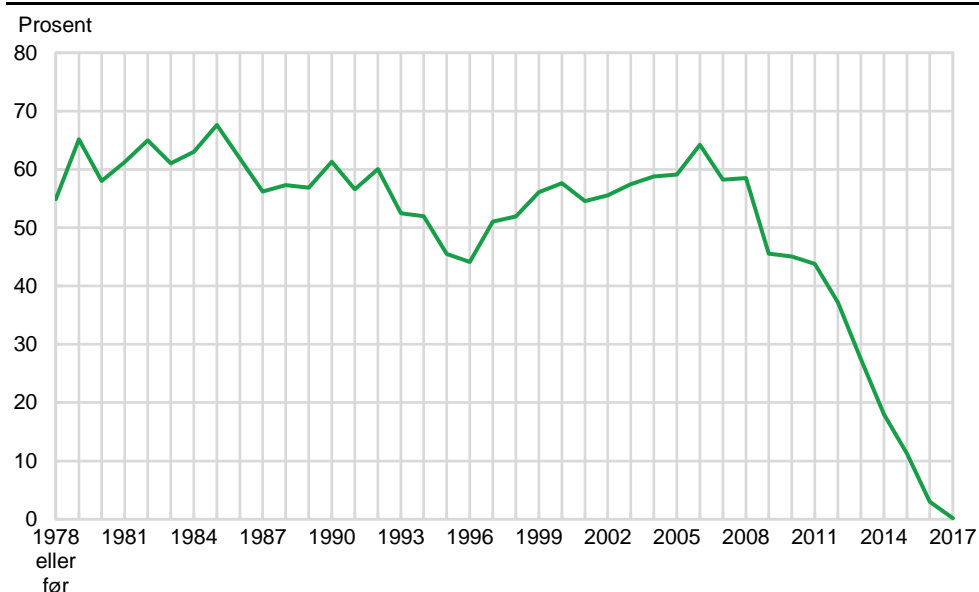
4.3. Lavest sysselsetting blant de sist ankomne

Figur 4.2 viser andelen sysselsatte overføringsflyktninger etter bosettingsår. For dem som kom i 2008 eller før, varierer andelen for de enkelte bosettingskullene mellom 44 og 68 prosent. En del av denne variasjonen kan forklares med at kullene er relativt små, slik at tilfeldigheter kan spille inn. Dessuten er kullene forskjellige med hensyn til landbakgrunn, og som vist ovenfor varierer sysselsettingen mye med landgruppe. Andelen sysselsatte for dem som kom i 2008 eller før sett under ett, er 57 prosent.

For kullet som kom i 2009 er sysselsettingen betydelig lavere enn for dem som kom i 2008, 46 mot 59 prosent. Deretter minker andelen sysselsatte år for år. Den store nedgangen fra 2008 til 2009 må sees i sammenheng med endringen i uttakskriteriene for overføringsflyktninger. Før 2009 var «integrerbarhet» det viktigste kriteriet, og det var et flertall av menn. Etter den tid har kvinner og barnefamilier blitt prioritert. Som vist ovenfor har kvinnelige overføringsflyktninger lavere sysselsetting enn de mannlige.

Det er ellers naturlig at de sist ankomne har lavest sysselsetting, da det rimeligvis tar tid å komme i arbeid. For de som har kommet de to siste årene (2016 og 2017), er andelen sysselsatte meget lav, noe som skyldes at så godt som alle deltar i introduksjonsprogrammet de to første årene etter bosetting.

Figur 4.2 Sysselsatte overføringsflyktninger etter bosettingskull i prosent av befolkningen 15-66 år i hvert kull. 4. kvartal 2017

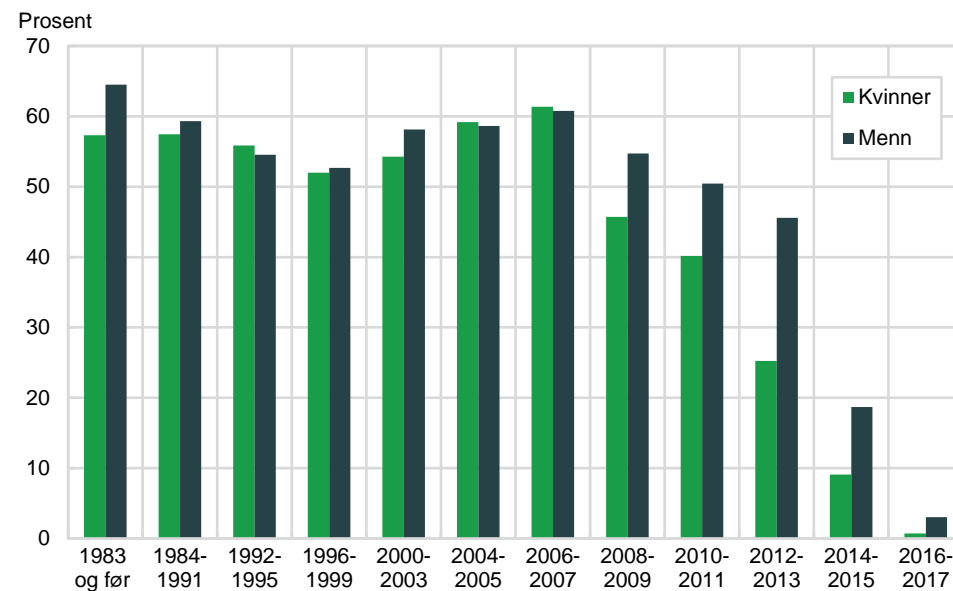

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

4.4. Lav sysselsetting for kvinner ankommet etter 2008

Figur 4.3 viser sysselsettingsandelene for de enkelte bosettingskullene fordelt på kjønn. For dem som kom i 1983 eller tidligere er sysselsettingen klart høyere for menn enn for kvinner.

Figur 4.3 Sysselsatte overføringsflyktninger etter bosettingskull og kjønn. I prosent av befolkningen 15-66 år i hver gruppe. 4. kvartal 2017

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

For bosettingskullene fra og med 1984 til og med 2007, er det liten forskjell mellom kjønnene. Ser vi disse kullene samlet, er andelen sysselsatte for menn 57 prosent og for kvinner 56 prosent. For noen årskull er det litt høyere sysselsetting blant kvinner enn blant menn.

For kullene etter 2008 faller sysselsettingen mye for begge kjønn, men mest for kvinner. Dette må sees i lys av endringene i uttakskriterier omtalt i 4.3. Etter 2008 har det kommet relativt sett flere kvinner enn i årene før, og mange av disse er småbarnsmødre. Dette er en gruppe som må forventes å ha lav sysselsetting.

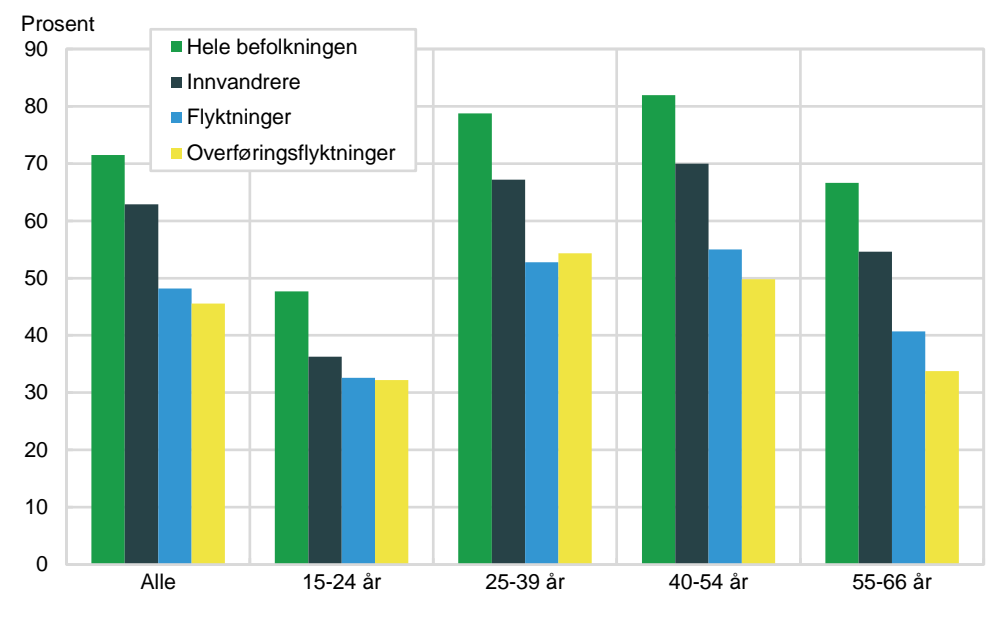
4.5. Høyest sysselsetting blant unge voksne

Drøyt halvparten av alle overføringsflyktninger i alderen 25-54 år er sysselsatte, mens for aldersgruppene 15-24 år og 55-66 år er bare hver tredje sysselsatt (figur 4.4). For den yngste aldersgruppen skyldes dette for en stor del at mange er under utdanning (mer om dem som ikke er sysselsatte i kapittel 5).

Sysselsettingen blant overføringsflyktninger er lavere enn for alle innvandrere sett under ett og betydelig lavere enn for hele befolkningen i alle aldersgrupper. Forskjellen i forhold til gjennomsnittet for alle innvandrere samlet er størst for aldersgruppen 55-66 år, men nesten like stor for dem som er i alderen 40-54 år.

Sammenlikner vi med flyktninger i alt er forskjellene mindre, og for aldersgruppen 25-39 år er andelen sysselsatte blant overføringsflyktninger noe større enn for alle flyktninger sett under ett.

Figur 4.4 Sysselsatte etter innvandrerkategori og alder. Andel av personer i hver aldersgruppe. 4.kvartal 2017

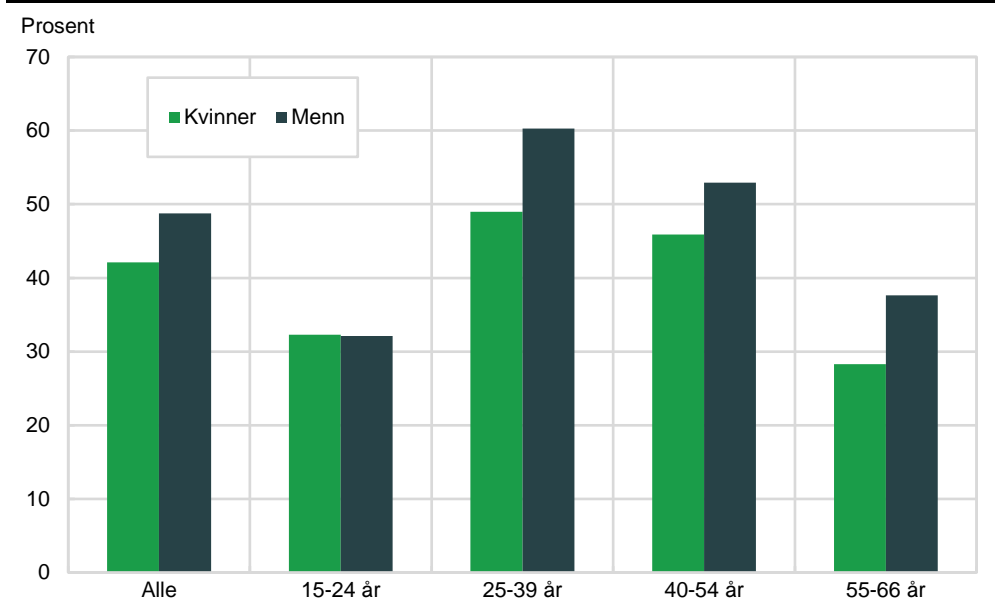
Kilde: Statistisk sentralbyrå.

4.6. Klare kjønnsforskjeller i de fleste aldersgrupper

Vi har i 4.2 sett at det blant mannlige overføringsflyktninger er en større andel sysselsatte enn blant de kvinnelige. Forskjellen er størst i aldersgruppen 25-39 år der 60 prosent av mennene er sysselsatt mot i underkant av 50 prosent av kvinnene (figur 4.5). Som det framgår av 3.7 bor svært mange overføringsflyktninger i husholdninger med barn, og ganske mange av dem som er i alderen 25-39 år, har små barn. Mødrene vil nok i større grad være hjemme med barna enn fedrene (se også kapittel 5).

Også i aldersgruppen 40-66 år er det betydelig høyere sysselsetting blant menn enn blant kvinner, mens det for dem som er i alderen 15-24 år ikke er noen forskjell. Blant de yngste vil mange, både kvinner og menn, være under utdanning.

Figur 4.5 Sysselsatte overføringsflyktninger etter alder og kjønn. Andel av personer i hver gruppe. 4.kvartal 2017

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

4.7. Høyest sysselsetting i Akershus og Oslo

Den største andelen overføringsflyktninger som er sysselsatt finner vi i Akershus med 57 prosent, fulgt av Oslo med 52 prosent. Den klart minste andelen har Sogn og Fjordane med 23 prosent sysselsatte (tabell 4.2).

Tabell 4.2 Sysselsatte overføringsflyktninger etter bostedsfylke. Antall og andel av personer i alt. 15-66 år. 4. kvartal 2017

	Antall sysselsatte	Andel sysselsatte (prosent)
Alle	13 014	45,6
Østfold	804	42,7
Akershus	1 998	57,2
Oslo	2 690	51,5
Hedmark	340	38,1
Oppland	322	36,8
Buskerud	1 009	48,1
Vestfold	381	46,1
Telemark	490	39,0
Aust-Agder	413	43,8
Vest-Agder	525	42,4
Rogaland	1 089	45,7
Hordaland	835	42,8
Sogn og Fjordane	87	23,1
Møre og Romsdal	400	42,8
Trøndelag	892	40,5
Nordland	298	35,5
Troms	275	40,1
Finnmark	166	36,6

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

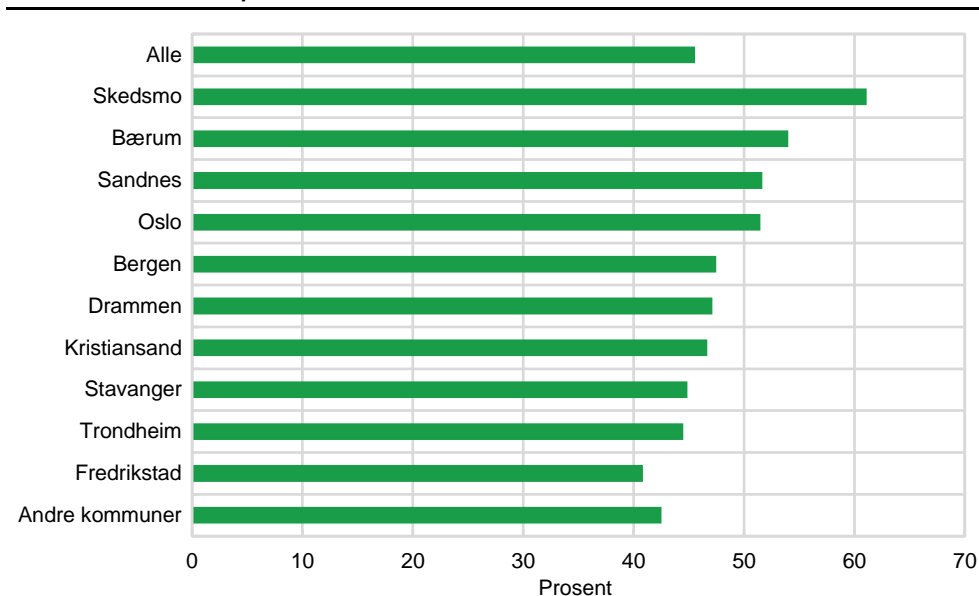
Som tidligere vist, er det flyktninger med kort botid som har den klart laveste sysselsettingen. I Sogn og Fjordane har hele 80 prosent av overføringsflyktningene kommet de siste fem årene, mens landsgjennomsnittet er 32 prosent (vedleggstabell A1). Det er da ikke overraskende at sysselsettingen i Sogn og Fjordane er lav.

I Akershus er det 14 prosent og i Oslo 9 prosent som har kommet de siste fem årene, og i disse fylkene er sysselsettingen høy. Men det finnes også regionale forskjeller som ikke kan forklares med botid. I Østfold er det bare 12 prosent av overføringsflyktningene som har kommet de siste fem årene, men likevel er sysselsettingen klart lavere enn i Akershus og Oslo (43 prosent). Dette kan ha sammenheng med at ulike fylker har ulik sammensetning av landgrupper, men også med det generelle sysselsettningsnivået i fylkene. Østfold har den minste andelen sysselsatte totalt blant fylkene, mens Akershus og Oslo ligger på topp.

4.8. Høy sysselsetting i Skedsmo og Bærum

Figur 4.6 viser andelen sysselsatte overføringsflyktninger i de ti kommunene med flest sysselsatte overføringsflyktninger. Det er stor forskjell mellom kommunene. Skedsmo har den klart høyeste sysselsettingen med 61 prosent, men også Bærum, Sandnes og Oslo har en andel på over 50 prosent. Den laveste sysselsettingen blant disse kommunene finner vi i Fredrikstad med 41 prosent.

Figur 4.6 Sysselsatte overføringsflyktninger etter bostedskommune, utvalgte kommuner. Andel av personer i alt. 15-66 år. 4. kvartal 2017

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

I vedleggstabell B2 finnes tilsvarende tall for alle kommuner med minst 100 overføringsflyktninger i alderen 15-66 år, i alt 55 kommuner. Av disse har seks en sysselsettingsprosent på over 60, og alle disse ligger i Akershus. I alt 11 av disse 55 kommunene har en sysselsetting på under 40 prosent, men de fordeler seg på hele ni ulike fylker.

Vi ser ellers at kommunene med 200 eller flere overføringsflyktninger har noe større andel sysselsatte enn de med mellom 100 og 200 (49 prosent mot 46 prosent). Men vi ser også at det kan være store forskjeller mellom kommuner med om lag like mange overføringsflyktninger. For eksempel har Tønsberg og Vadsø omtrent like mange overføringsflyktninger, men Tønsberg har en sysselsettingsandel på 55 prosent mot 33 prosent i Vadsø.

Tabellen gir også sysselsettingsandeler fordelt på kjønn. I de fleste kommunene er det høyere sysselsetting blant menn enn blant kvinner. I 20 kommuner er forskjellen på mer enn 10 prosentpoeng. I sju av kommunene er andelen sysselsatte størst for kvinner. Det er grunn til å minne om at tallet på overføringsflyktninger i de fleste kommunene er lavt, slik at tilfeldigheter kan spille inn.

4.9. Mange jobber i helse- og sosialtjenester

Av de 13 000 overføringsflyktningene i alderen 15-66 år som er sysselsatt, jobber hele 3 600, eller 28 prosent, innenfor helse- og sosialtjenester (tabell 4.3). Dette er en klart større andel enn blant alle sysselsatte i denne aldersgruppen (21 prosent). Overføringsflyktninger er også overrepresentert innenfor serveringsvirksomhet, detaljhandel, landtransport med passasjerer og rengjøringsvirksomhet, mens de er mest underrepresentert innenfor bygge- og anleggsvirksomhet og undervisning.

Sammenliknet med alle flyktninger sett under ett, er forskjellen i næringsfordeling mye mindre, men overføringsflyktninger har en noe større andel i industri og helse- og sosialtjenester og en mindre andel innenfor rengjøringsvirksomhet og landtransport.

Tabell 4.3 Sysselsatte i alt og sysselsatte flyktninger etter næring, 15-66 år. 4. kvartal 2017. Prosent

	Hele befolkningen	Flyktninger	Overføringsflyktninger
Alle	100,0	100,0	100,0
01-03 Jordbruk, skogbruk og fiske	2,0	0,3	0,4
05-09 Utvinning og bergverksdrift	2,1	0,6	0,5
10-33 Industri	7,9	7,2	8,5
35-39 Elektrisitet, vann, avløp, renovasjon	1,2	0,5	0,5
41-43 Bygge- og anleggsvirksomhet	8,4	3,8	3,9
45-47 Varehandel, reparasjon av motorvogner	13,5	15,0	16,1
Av dette: 47 Detaljhandel	7,7	10,7	11,6
49-53 Transport og lagring	5,1	8,9	6,2
Av dette: 49.3 Landtransport med passasjerer	1,1	5,5	3,7
55 Overnattingsvirksomhet	1,0	2,1	2,3
56 Serveringsvirksomhet	2,6	7,8	7,1
58-63 Informasjon og kommunikasjon	3,5	1,4	1,5
64-66 Finansierings- og forsikringsvirksomhet	1,8	0,6	0,6
68-75 Eiendomsdrift, teknisk tjenesteyting	6,1	3,2	3,4
77-82 Forretningsmessig tjenesteyting	5,0	10,4	8,4
Av dette: 78.2 Utleie av arbeidskraft	1,5	2,4	2,3
81.2 Rengjøringsvirksomhet	1,0	4,4	2,4
84 Offentlig administrasjon, forsvar, sosialforsikring	6,4	3,4	3,9
85 Undervisning	8,3	4,7	4,6
86-88 Helse- og sosialtjenester	20,8	26,5	28,0
90-99 Private tjenester ellers, internasjonale org.	3,9	3,2	3,7
Uoppgitt	0,4	0,5	0,3

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 4.4. viser næringsfordelingen etter kjønn. Blant kvinnelige overføringsflyktninger finner vi hele 45 prosent av de sysselsatte innenfor helse- og sosialtjenester, noe som er 9 prosentpoeng høyere enn for hele befolkningen. Men også menn er klart overrepresentert innenfor denne næringen. Innenfor detaljhandel er menn noe mer overrepresentert enn kvinner, og det er også mennene som sørger for overrepresentasjonen innen landtransport med passasjerer. Innenfor undervisning er kvinner mer underrepresentert enn menn.

Sammenliknet med situasjonen i 2010 (Henriksen, 2012) har andelen sysselsatte overføringsflyktninger i helse- og sosialvirksomhet økt mer enn landsgjennomsnittet og mer for kvinner enn for menn. Ellers har andelen sysselsatte i industrien gått noe mer ned for overføringsflyktninger enn for hele befolkningen.

Tabell 4.4 Andel sysselsatte overføringsflyktninger, andel sysselsatte i alt og forskjellen mellom dem, etter kjønn og næring. 15-66 år. 4. kvartal 2017. Prosent

	Hele befolkningen		Overføringsflyktninger		Forskjell prosentpoeng	
	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
Alle	100,0	100,0	100,0	100,0		
01-03 Jordbruk, skogbruk og fiske	0,9	2,9	0,1	0,6	-0,8	-2,3
05-09 Utvinning og bergverksdrift	0,9	3,2	0,1	0,9	-0,8	-2,3
10-33 Industri	3,9	11,6	2,9	13,0	-1,0	1,4
35-39 Elektrisitet, vann, avløp, renovasjon	0,5	1,8	0,1	0,8	-0,4	-1,0
41-43 Bygge- og anleggsvirksomhet	1,5	14,7	0,3	6,7	-1,2	-8,0
45-47 Varehandel, reparasjon av motorvogner	13,2	13,7	14,2	17,6	1,0	3,9
Av dette: 47 Detaljhandel	10,4	5,3	12,9	10,5	2,5	5,3
49-53 Transport og lagring	2,2	7,8	1,0	10,3	-1,1	2,5
Av dette: 49.3 Landtransport med passasjerer	0,3	1,9	0,1	6,5	-0,1	4,6
55 Overnattingsvirksomhet	1,4	0,7	3,1	1,6	1,8	0,8
56 Serveringsvirksomhet	3,0	2,2	7,2	7,0	4,3	4,8
58-63 Informasjon og kommunikasjon	2,1	4,7	0,8	2,0	-1,3	-2,7
64-66 Finansierings- og forsikringsvirksomhet	1,7	1,8	0,5	0,7	-1,2	-1,0
68-75 Eiendomsdrift, teknisk tjenesteyting	5,4	6,8	3,3	3,5	-2,1	-3,3
77-82 Forretningsmessig tjenesteyting	4,5	5,5	7,2	9,4	2,7	3,9
Av dette: 78.2 Utleie av arbeidskraft	1,1	1,9	1,5	2,9	0,4	1,0
81.2 Rengjøringsvirksomhet	1,2	0,7	2,1	2,5	0,9	1,8
84 Offentlig administrasjon, forsvar, sosialforsikring.	6,7	6,2	4,2	3,7	-2,5	-2,5
85 Undervisning	11,5	5,3	5,6	3,8	-5,9	-1,5
86-88 Helse- og sosialtjenester	35,4	7,5	44,7	14,8	9,3	7,3
90-99 Private tjenester ellers, internasjonale org.	4,8	3,0	4,2	3,2	-0,6	0,2
Uoppgitt	0,4	0,4	0,2	0,3	-0,2	-0,1

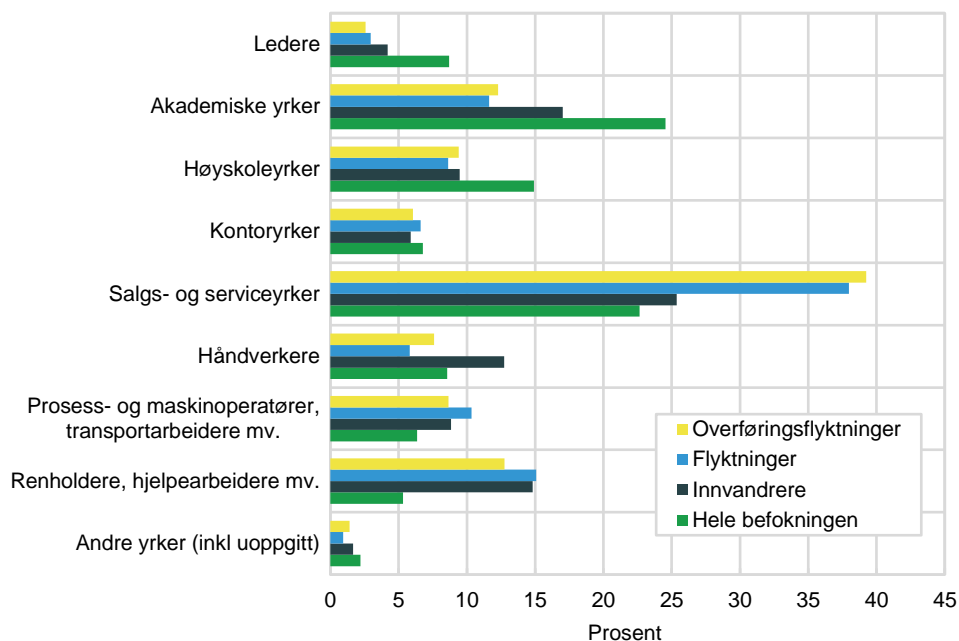
Kilde: Statistisk sentralbyrå.

4.10. Mange i salgs- og serviceyrker

I dette avsnittet skal vi se på yrkesfordelingen for overføringsflyktninger som er lønnstakere. Opplysninger om yrke for selvstendig næringsdrivende er ufullstendige, så denne gruppen er ikke tatt med. Imidlertid er hele 96 prosent av alle sysselsatte overføringsflyktninger lønnstakere.

Sammenliknet med alle lønnstakere er overføringsflyktninger særlig overrepresentert i salgs- og serviceyrker, men også i yrkesgruppen renholdere, hjelpearbeidere mv. (figur 4.7). Mer enn halvparten av overføringsflyktningene tilhører disse to yrkesgruppene, mens det samme gjelder kun 28 prosent av alle lønnstakere. Dette er yrker som normalt ikke krever høy utdanning, og som vi har sett i 3.11, har mange overføringsflyktninger ikke utdanning ut over grunnskole.

Overføringsflyktninger er underrepresentert i yrkesgruppene ledere, akademiske yrker og høyskoleyrker. Blant lønnstakere i alt er nesten halvparten i én av disse yrkesgruppene, mens for overføringsflyktninger gjelder dette bare én av fire. Dette er yrker som stort sett krever høyere utdanning, noe flertallet av overføringsflyktningene ikke har.

Figur 4.7 Lønnstakere i alt og lønnstakere som er innvandrere og flyktninger etter yrkesgruppe. 15-66 år. 4. kvartal 2017. Prosent

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Også sammenliknet med alle innvandrere som er lønnstakere, er overføringsflyktninger klart overrepresentert i salgs- og serviceyrker. Når vi sammenlikner med alle flyktninger sett under ett, er det liten forskjell på yrkesfordelingen.

Tabell 4.5 viser yrkesfordelingen for overføringsflyktninger fordelt på kjønn. For kvinner er salgs- og serviceyrker helt dominerende med 53 prosent. Dette er om lag 20 prosentpoeng mer enn for alle lønnstakere. Også for menn er andelen i denne yrkesgruppen vesentlig større blant overføringsflyktninger enn blant hele befolkningen, men forskjellen i prosentpoeng er mindre enn for kvinner

Tabell 4.5 Lønnstakere 15-66 år etter yrkesgruppe og kjønn. Hele befolkningen og overføringsflyktninger. 4. kvartal 2017. Prosent

	Kvinner		Menn	
	Hele befolkningen	Overføringsflyktninger	Hele befolkningen	Overføringsflyktninger
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0
Ledere	6,4	1,8	10,8	3,2
Akademiske yrker	31,0	14,3	18,4	10,7
Høyskoleyrker	12,7	8,9	17,0	9,8
Kontoryrker	8,2	4,1	5,5	7,7
Salgs- og serviceyrker	32,2	52,9	13,7	28,1
Håndverkere	0,8	0,6	15,9	13,3
Prosess- og maskinoperatører, transportarbeidere mv.	1,8	2,2	10,6	13,9
Renholdere, hjelpearbeidere mv.	5,7	14,2	4,9	11,5
Andre yrker (inkl. uoppgitt)	1,2	0,9	3,2	1,8

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

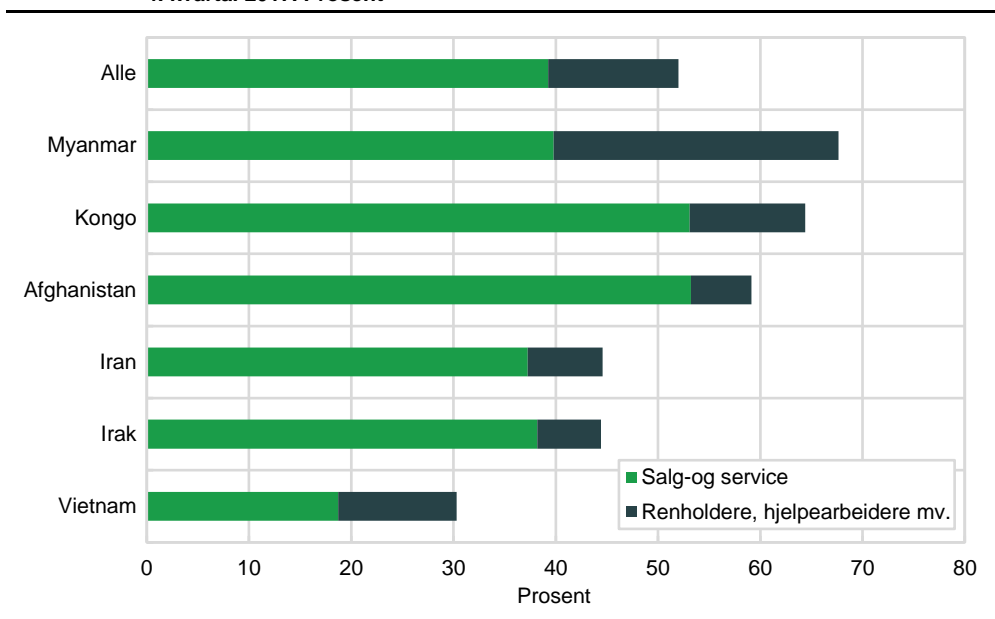
Andelen i akademiske yrker og høyskoleyrker er noe større for kvinner enn for menn, men likevel betydelig under landsgjennomsnittet for begge kjønn.

I figurene 4.8 og 4.9 ser vi på overføringsflyktninger som er lønnstakere i noen yrkesgrupper for utvalgte landgrupper. Figur 4.8 viser andelen i salgs- og serviceyrker og yrkesgruppen rengjøring, hjelpearbeidere mv. Blant overføringsflyktninger med landbakgrunn fra Myanmar er to av tre i én av disse yrkesgruppene, mens også for dem fra Kongo og Afghanistan er andelen over gjennomsnittet.

snittet for alle overføringsflyktninger. For dem med landbakgrunn fra Vietnam er andelen i disse yrkesgruppene bare 30 prosent. Som vist i figur 3.16 er det en noe større andel med bare grunnskole blant overføringsflyktninger fra Myanmar enn blant dem fra Vietnam, men forskjellen er ikke så stor. Det må da også være andre faktorer som påvirker yrkesfordelingen.

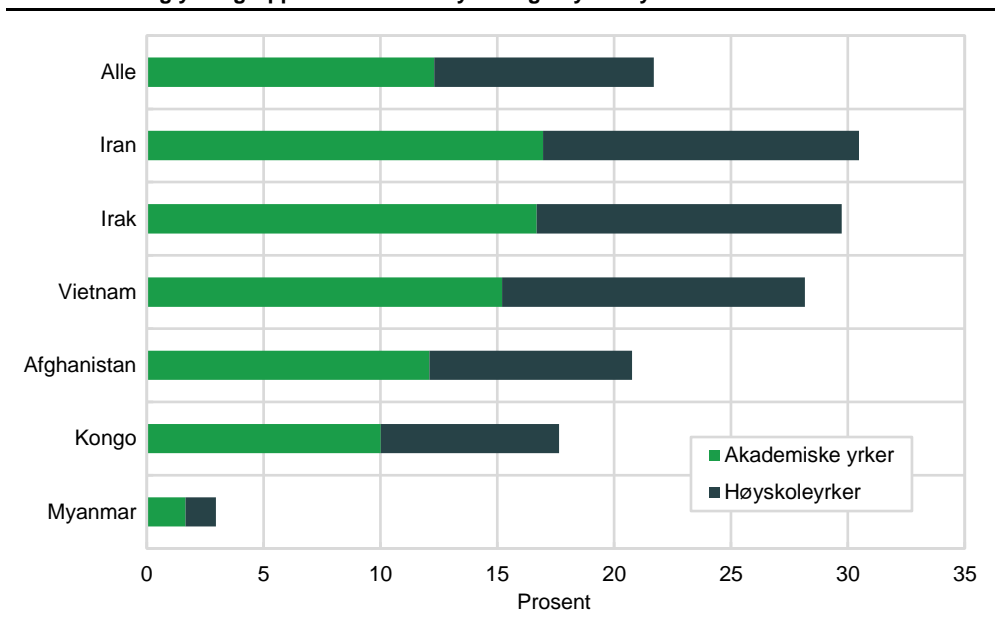
Figur 4.9 viser tilsvarende tall for akademiske yrker og høyskoleyrker. Her har overføringsflyktningene fra Iran den største andelen, fulgt av dem fra Irak og Vietnam. Dette er de landgruppene med størst andel med høyere utdanning blant landene som er med i denne figuren. I motsatt ende av skalaen finner vi overføringsflyktninger fra Myanmar, der bare 3 prosent har akademiske yrker eller høyskoleyrker.

Figur 4.8 Overføringsflyktninger 15-66 år som er lønnstakere etter landbakgrunn (utvalgte land) og yrkesgrupper. Salgs- og serviceyrker og renholdere, hjelpearbeidere mv. 4. kvartal 2017. Prosent

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Figur 4.9 Overføringsflyktninger 15-66 år som er lønnstakere etter landbakgrunn (utvalgte) og yrkesgrupper. Akademiske yrker og høyskoleyrker. 4. kvartal 2017. Prosent

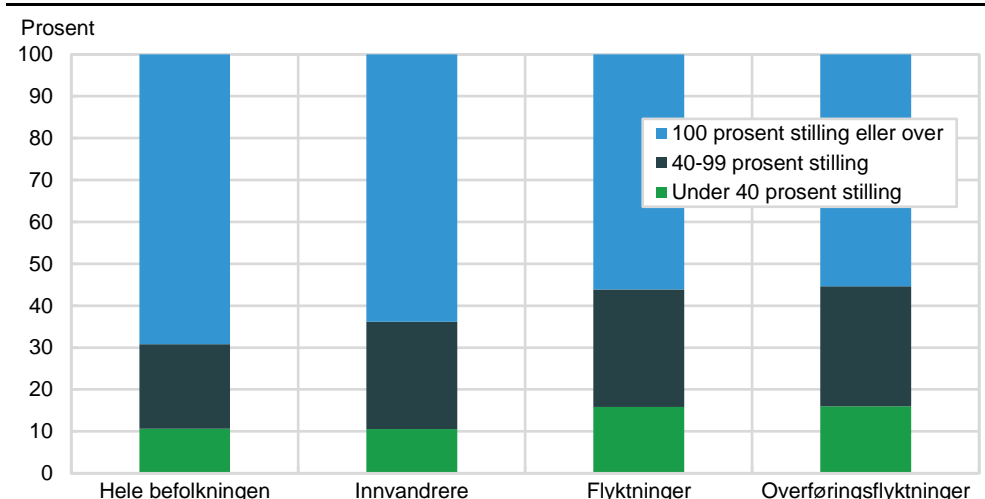
Kilde: Statistisk sentralbyrå.

4.11. Ikke alle jobber heltid

En person regnes som sysselsatt dersom vedkommende arbeider én time eller mer i referanseuka. Det kan imidlertid være stor forskjell på en heltidsjobb og en jobb som bare varer noen få timer i uka. Vi skal her sammenlikne arbeidstid for overføringsflyktninger med andre grupper sysselsatte. Vi bruker da stillingsprosent; i dette tilfellet samlet stillingsprosent for alle arbeidsforhold. En stillingsprosent på 100 eller mer betyr at vedkommende arbeider heltid. Hvor mange timer per uke dette innebærer, kan variere fra yrke til yrke.

Det er bare for lønnstakere vi har fullstendige opplysninger om stillingsprosent, så selvstendige næringsdrivende inngår ikke i dette avsnittet.

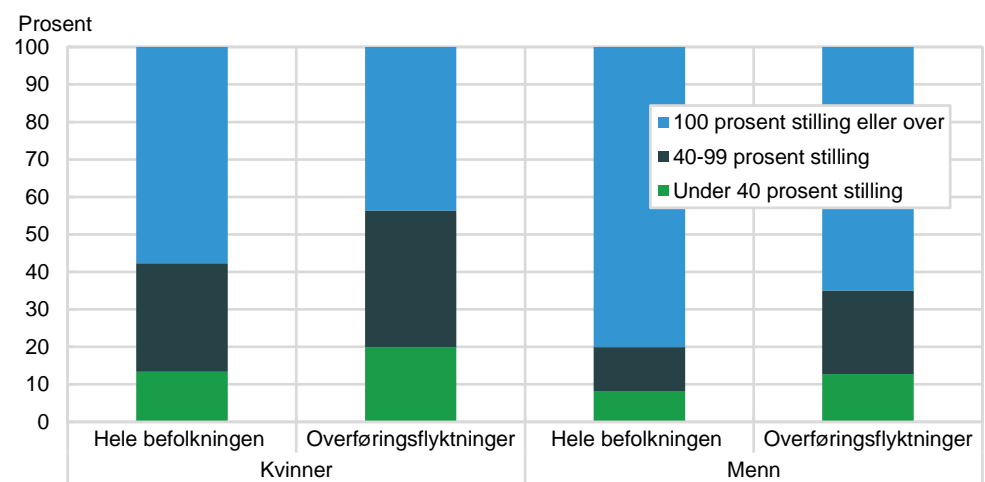
Figur 4.10 Lønnstakere i alt og lønnstakere som er innvandrere og flyktninger etter stillingsprosent. 15-66 år. 4. kvartal 2017. Prosent

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Blant overføringsflyktninger er det 55 prosent av lønnstakerne som jobber heltid (figur 4.10). Dette er en betydelig mindre andel enn for alle lønnstakere (69 prosent), men også mindre enn for innvandrere sett under ett (64 prosent). Sammenliknet med flyktninger i alt, er det svært liten forskjell. Andelen blant overføringsflyktninger som har en stillingsprosent på under 40, er 16 prosent mot 11 prosent for alle lønnstakere. Det er her grunn til å merke seg at overføringsflyktninger er overrepresentert i de yrkesgruppene der deltid er mest vanlig, som salgs- og serviceyrker (Olsen, 2019 b).

Figur 4.11 Lønnstakere i alt og lønnstakere som er overføringsflyktninger etter stillingsprosent og kjønn. 15-66 år. 4. kvartal 2017. Prosent

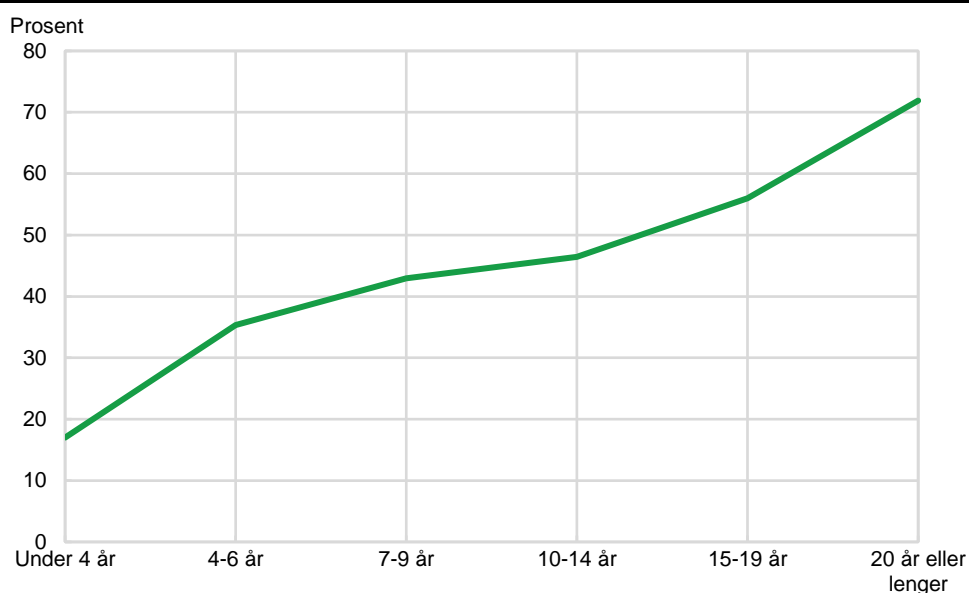

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Heltid er mye mer vanlig blant menn enn blant kvinner (figur 4.11). Blant kvinnelige overføringsflyktninger arbeider 44 prosent heltid, mens det tilsvarende tallet for menn er 65 prosent. Forskjellen på drøyt 20 prosentpoeng er imidlertid ikke større enn for alle lønnstakere samlet.

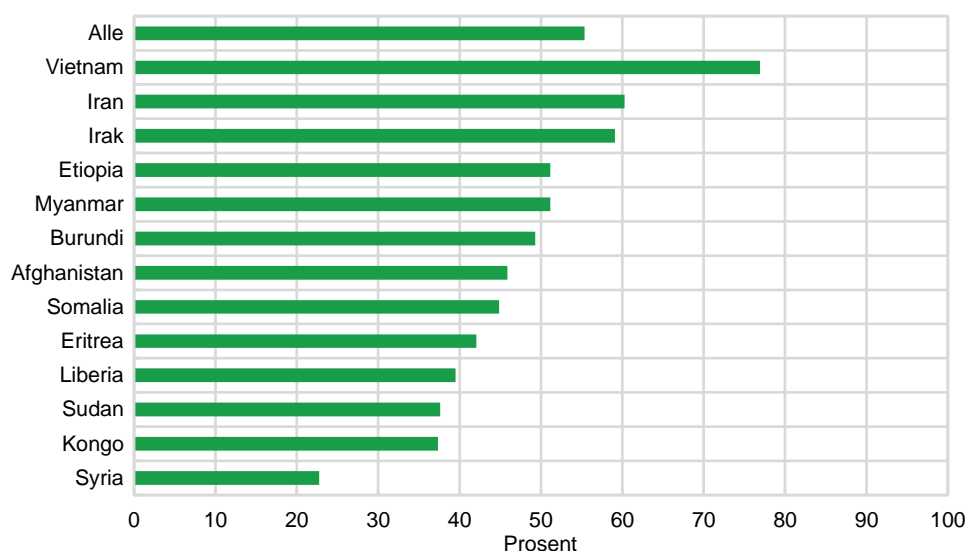
Ikke overraskende øker andelen overføringsflyktninger som jobber heltid med botid (figur 4.12). Blant dem med botid under fire år, er det kun 17 prosent av lønnstakerne som jobber heltid. Det er da verdt å minne om at andelen av dem med kort botid som er sysselsatt, er svært lav. Dette henger igjen sammen med at de fleste flyktninger de to til tre første årene deltar i introduksjonsprogrammet. For dem med botid på 20 år eller mer er andelen med heltid over 70 prosent, altså på samme nivå som for alle lønnstakere sett under ett.

Figur 4.12 Andel overføringsflyktninger 15-66 år som er lønnstakere og har heltidsstilling, etter botid. 4. kvartal 2017. Prosent.

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Figur 4.13 Overføringsflyktninger 15-66-år som er lønnstakere og har heltidsstilling, etter landbakgrunn. Utvalgte land. 4. kvartal 2017. Prosent

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Figur 4.13 viser andelen lønnstakere med heltidsstilling etter landbakgrunn for landene med flest sysselsatte overføringsflyktninger. Den klart største andelen med heltid finner vi for dem med landbakgrunn fra Vietnam med 77 prosent, fulgt av Iran og Irak med andeler på rundt 60 prosent. Den klart minste heltidsandelen finner vi for dem fra Syria med 23 prosent. Vi ser at botid langt på vei forklarer forskjellene mellom de ulike landgruppene.

Når vi sammenlikner med tabell 4.1 ser vi at det er en tendens til at landgruppene med de minste sysselsettingsandelene også har de minste andelene med heltid. Men dette er ikke entydig. Overføringsflyktninger fra Myanmar har den største andelen sysselsatte, men de har likevel en heltidsandel som er klart mindre enn f. eks. dem fra Vietnam.

5. Arbeidsmarkedstilknytning

I kapittel 4 så vi på sysselsetting som et sentralt element i integreringen av overføringsflyktninger. I dette kapitlet skal vi se på det vi kaller arbeidsmarkedstilknytning. En person regnes som tilknyttet arbeidsmarkedet når vedkommende er sysselsatt, under utdanning eller deltar i introduksjonsprogrammet. Det er da viktig å legge merke til at arbeidsmarkedstilknytning ikke bare omfatter dem som faktisk er i arbeid, men også dem som deltar i aktiviteter som kvalifiserer for arbeidsmarkedet.

De aller fleste voksne flyktninger som kommer til Norge, har rett og plikt til å delta i introduksjonsprogrammet. Dette er et individuelt tilrettelagt program for flyktninger som blir bosatt i kommunene, og programmet består av opplæring i norsk og samfunnskunnskap, samt ulike yrkesrettede tiltak. Programmet strekker seg vanligvis over to år. De som deltar i programmet får utbetalt introduksjonsstønning til livsopphold på to ganger folketrygdens grunnbeløp (2G). Introduksjonsordningen ble obligatorisk for alle kommuner som bosetter flyktninger fra og med september 2004 (se også Lunde og Lysen, 2019).

Hovedskillet i dette kapitlet går mellom personer som er tilknyttet arbeidsmarkedet og de som ikke er det. De som ikke har arbeidsmarkedstilknytning, er delt inn i ulike grupper, i hovedsak etter hva slags ytelse de mottar (se oversikt i 2.1).

I kapittel 4 har vi sett på sysselsettingen i november 2017 for alle overføringsflyktninger som er bosatt i Norge per 1.1.2018. For sammenlikningens skyld ser vi i 5.1 på arbeidsmarkedstilknytning på samme tidspunktet. Det er da viktig å være klar over at populasjonen består av personer med høyst ulik botid, fra dem som har bodd i Norge i mange år til nyankomne. Graden av arbeidsmarkedstilknytningen, inkludert sysselsetting, vil naturlig nok henge nøye sammen med hvor lenge den enkelt flyktning har bodd i Norge.

Vi vil derfor i 5.2 se på utviklingen for hvert bosettingskull (fra og med 2008 til og med 2017) og måle arbeidsmarkedstilknytning i november hvert år til og med 2017. På den måten får vi et bilde av hvordan arbeidsmarkedstilknytningen endrer seg med økende botid. Avsnitt 5.2 gir en oppdatering av tidligere artikler om overføringsflyktninger (Utne, 2018, Enes, 2017 og Dalgard, 2016).

5.1. Arbeidsmarkedstilknytning i november 2017

I alt to av tre overføringsflyktninger 15-66 år har i november 2017 tilknytning til arbeidsmarkedet slik dette her er definert (tabell 5.1). Det er nesten samme andelen som for alle flyktninger sett under ett. Andelen er en god del mindre enn for alle innvandrere samlet (72 prosent) og betydelig mindre enn for hele befolkningen (81 prosent).

Det er særlig andelen som er sysselsatte (og ikke samtidig under utdanning) som er betydelig mindre blant overføringsflyktninger enn i hele befolkningen (38 prosent mot 63 prosent). Andelen som er både sysselsatt og under utdanning er noe mindre for overføringsflyktninger enn for hele befolkningen, men her er forskjellen ikke stor. Det er summen av disse to gruppene som i kapittel 4 er regnet som sysselsatte.

Andelen som er under utdanning (og ikke samtidig er i arbeid), er for overføringsflyktninger 12 prosent mot 9 prosent i hele befolkningen. Dette må sees i sammenheng med at relativt mange overføringsflyktninger er i en alder da det er vanlig å ta utdanning.

I underkant av 10 prosent av alle overføringsflyktninger deltar i introduksjonsprogrammet, og det er om lag samme andel som for alle flyktninger samlet.

Tabell 5.1 Personer 15-66 år i befolkningen, blant innvandrere, flyktninger og overføringsflyktninger etter arbeidsmarkedstilknytning og type aktivitet. Prosent. 4.kvartal 2017

	Hele befolkningen	Innvandrere	Flyktninger	Overføringsflyktninger	Av dette kvinner	Av dette menn
Arbeidsmarkedstilknyttet	80,9	72,0	67,6	66,6	65,4	67,7
Av dette:						
Sysselsatt	63,0	57,6	41,2	38,0	33,6	42,1
Sysselsatt og under utdanning	8,4	5,3	7,0	7,5	8,5	6,6
Under utdanning	8,9	6,1	9,5	11,8	13,0	10,7
Introduksjonsordning	0,6	3,1	9,9	9,2	10,3	8,2
Ikke arbeidsmarkedstilknyttet	19,1	28,0	32,4	33,4	34,6	32,3
Av dette:						
Registrert helt arbeidsledig	1,4	3,2	3,2	2,8	2,4	3,1
Andre arbeidssøkende	0,5	1,1	1,7	1,7	1,7	1,7
Helserelaterte ytelser	9,6	6,9	11,8	15,3	14,5	16,0
Sosialhjelp	0,6	1,6	4,1	3,9	4,3	3,5
Kontantstøtte, enslig forsørger	0,1	0,4	0,6	0,5	1,0	0,0
Pensjoner, nedsatt arbeidsevne	1,6	0,8	1,0	1,1	1,5	0,7
Ukjent status	5,2	14,1	10,0	8,2	9,2	7,3

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Ser vi på overføringsflyktninger 15-66 år som ikke er tilknyttet arbeidsmarkedet, er det snaut 3 prosent som er helt arbeidsledige. Andelen er om lag dobbelt så stor som for hele befolkningen samlet, men litt mindre enn for flyktninger i alt.

Den største gruppen som ikke er arbeidsmarkedstilknyttet, er mottakere av helse-relaterte ytelser (15 prosent). Andelen for overføringsflyktninger er større enn for hele befolkningen 15-66 år (10 prosent) og også noe høyere enn for alle flyktninger sett under ett (12 prosent). I denne gruppen kommer blant annet personer som mottar sykepenge, arbeidsavklaringspenge og uføretrygd.

Andelen overføringsflyktninger 15-66 år i gruppen pensjoner/nedsatt arbeidsevne er noe mindre enn for hele befolkningen i samme aldersgruppe. Her inngår blant annet alderspensjon og AFP. At det er få overføringsflyktninger i denne gruppen, må ses i sammenheng med at det ikke er mange eldre overføringsflyktninger.

Blant overføringsflyktninger er det 4 prosent som mottar sosialhjelp som eneste ytelse, noe som er det samme som for alle flyktninger sett under ett. Andelen i hele befolkningen er 0,6 prosent.

Mer om hvilke stønader overføringsflyktninger mottar, finnes i kapittel 6.

Litt flere menn er tilknyttet arbeidsmarkedet

Andelen overføringsflyktninger med arbeidsmarkedstilknytning er noe høyere for menn (68 prosent) enn for kvinner (65 prosent). Forskjellen er størst for dem som bare er sysselsatte og ikke samtidig under utdanning. Her er andelen for menn 42 prosent og for kvinner 34 prosent.

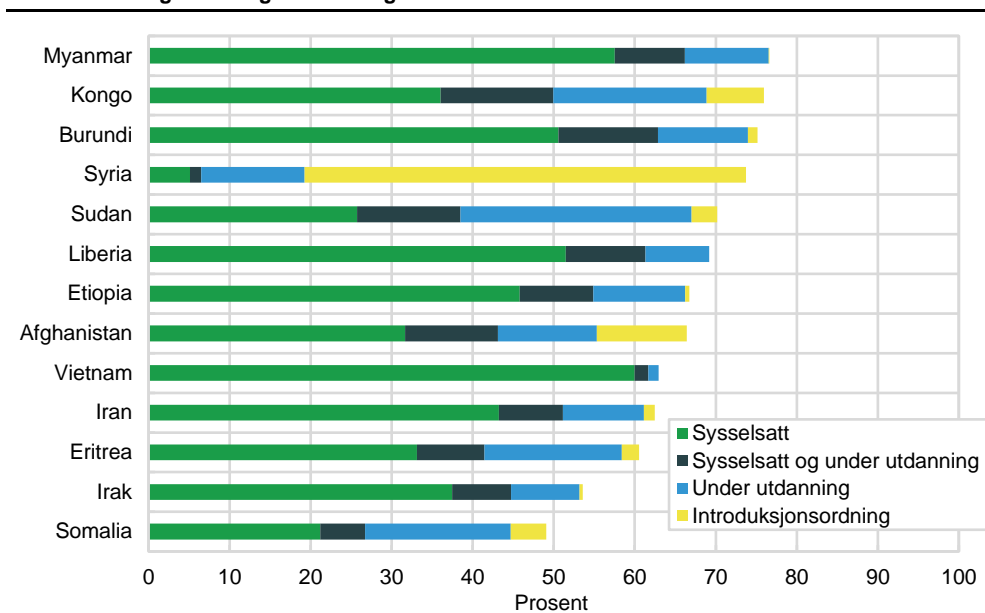
For dem som er både sysselsatte og under utdanning er andelen noe høyere for kvinner, og det samme gjelder dem som kun er under utdanning. Slår vi disse gruppene sammen, er andelen under utdanning totalt 22 prosent for kvinner og 17 prosent for menn. Andelen som deltar i introduksjonsprogrammet er også noe høyere for kvinner enn for menn. Dette må sees i sammenheng med at det er en overvekt av menn blant dem med lang botid, mens det er litt flere kvinner blant dem som har kommet de senere årene (se 3.2).

Forskjeller mellom landgrupper

Figur 5.1 viser andelen overføringsflyktninger som er arbeidsmarkedstilknyttet for utvalgte landgrupper. De største andelen finner vi for overføringsflyktninger fra Myanmar, Kongo, Burundi, Syria og Sudan, alle med en andel på over 70 prosent. Det er likevel store forskjeller mellom disse landgruppene.

For flyktningene fra Myanmar og Burundi er det hovedsakelig sysselsetting som trekker andelen opp, men noen er også under utdanning. Dette er landgrupper med lang botid. Sysselsettingsandelen for flyktningene fra Vietnam er nesten like stor som for dem fra Myanmar og Burundi, men svært få er under utdanning. Dette henger trolig sammen med at botiden for disse er svært lang, og de fleste er ferdig med sin utdanning

Figur 5.1 Overføringsflyktninger 15-66 år med arbeidsmarkedstilknytning etter type aktivitet og landbakgrunn. Utvalgte land. 4.kvartal 2017. Prosent

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Klart korteste botid har flyktningene fra Syria, og for disse er det ikke uventet deltagelse i introduksjonsprogrammet som trekker arbeidsmarkedstilknytningen opp.

Blant overføringsflyktningene fra Sudan er hele fire av ti under utdanning. Over halvparten av dem fra Sudan har en botid på tre-til sju år¹¹, dvs. de er relativt nylig ferdige med introduksjonsprogrammet og har gått over på ordinær utdanning.

Også blant overføringsflyktninger fra Eritrea og Somalia har mer enn halvparten en botid på tre til sju år, men her er bare om lag én av fire under utdanning. Blant overføringsflyktninger fra Kongo er én av tre under utdanning, men blant disse har halvparten en botid på 8-15 år. For landgrupper med lang botid, er det relativt få som er under utdanning. Klart laveste andel finner vi for dem fra Vietnam med kun 3 prosent.

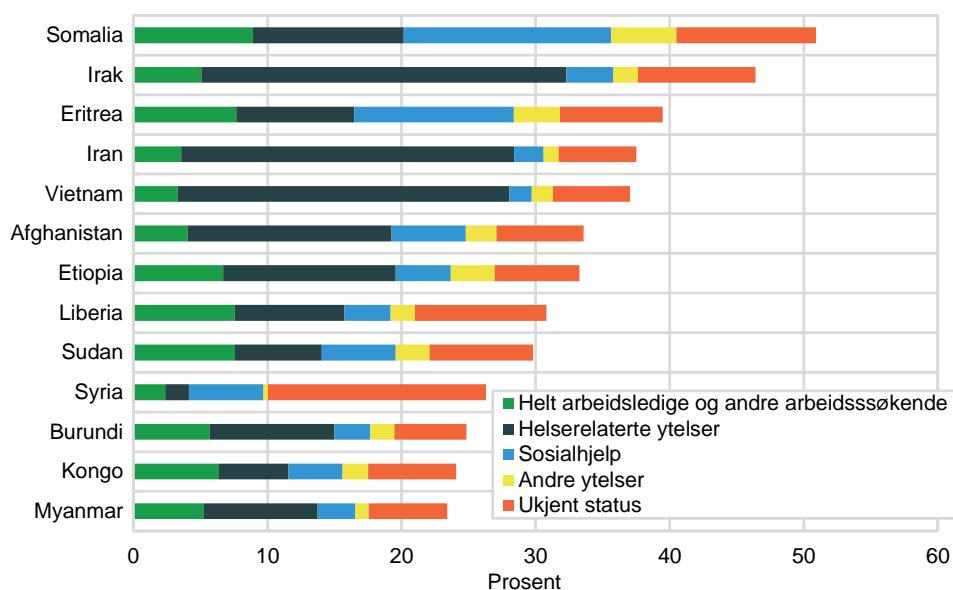
Klart minste andel arbeidsmarkedstilknyttede har overføringsflyktningene fra Somalia med i underkant av 50 prosent. Også andelen for dem fra Irak er lav, 54 prosent. For overføringsflyktningene fra Somalia er det særlig andelen sysselsatte som er liten. Det lave sysselsettingsnivået for flyktninger fra Somalia gjelder ikke

¹¹ Merk at botid i kapittel 3 er beregnet ut fra populasjonen per 1.1.2019., mens arbeidsmarkedstilknytning er sett i forhold til populasjonen 1.1.2018.

bare for overføringsflyktninger, men også når vi ser alle flyktninger under ett (Olsen, 2019 a).

I figur 5.2 ser vi på overføringsflyktninger som ikke er arbeidsmarkedstilknyttet, og hvordan disse er fordelt på ulike aktiviteter/ytelser. Andelen som er helt arbeidsledige eller arbeidssøkende ellers, er størst for dem som kommer fra landene i Afrika. Den største andelen har de som kommer fra Somalia med 9 prosent. Somalia har også størst andel av dem som mottar sosialhjelp som eneste ytelse (16 prosent). Også flyktninger fra Eritrea har en andel på over 10 prosent som mottar sosialhjelp.

Figur 5.2 Overføringsflyktninger 15-66 år uten arbeidsmarkedstilknytning etter type aktivitet/ytelse og landbakgrunn. Utvalgte land. 4.kvartal 2017. Prosent

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Når det gjelder helserelevante ytelser er det tre landgrupper som skiller seg klart ut med store andeler, Irak, Iran og Vietnam. Om lag hver fjerde overføringsflyktning fra disse landene mottar slike ytelser. Dette er landgrupper med lang botid og følgelig en høyere gjennomsnittsalder enn andre landgrupper. Andelen med helserelevante ytelser vil normalt øke med alderen. Om vi ser bort fra flyktningene fra Syria, der mange mottar introduksjonsstønad, er andelen med helserelevante ytelser minst for Kongo og Sudan, altså landgrupper med middels lang botid.

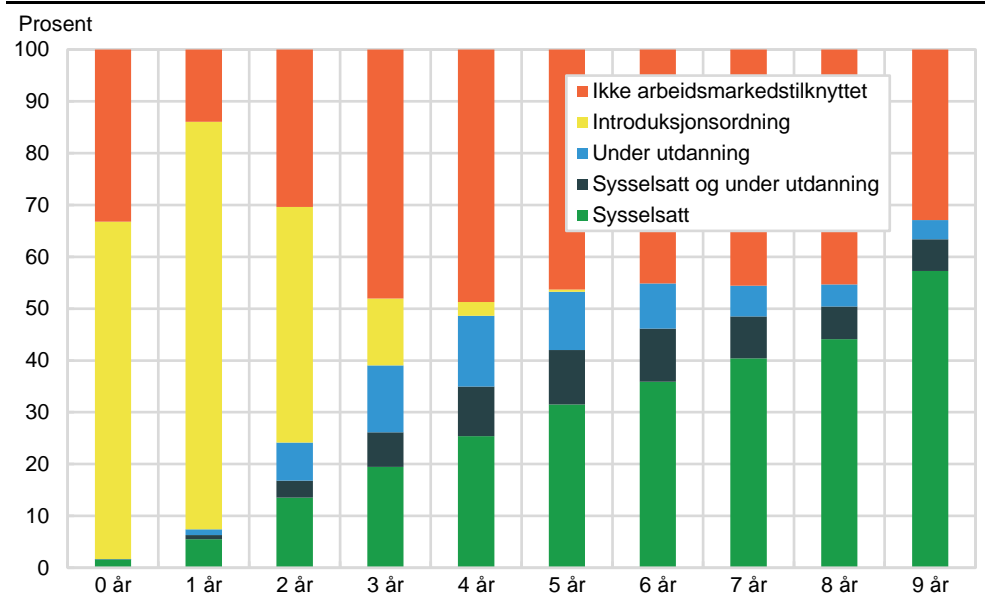
Kategorien Andre ytelser i figur 5.2 omfatter gruppene Pensjoner, nedsatt arbeids-evne og Kontantstøtte, enslig forsørger i tabell 5.1. Overføringsflyktninger fra Somalia har den største andelen i denne gruppen med 5 prosent. Av disse er litt over halvparten i gruppen Kontantstøtte, enslig forsørger.

5.2. Botid avgjørende

I avsnitt 5.1. har vi sett at botid betyr mye for overføringsflyktningers arbeidsmarkedstilknytning. Vi skal her se nærmere på utviklingen over tid fra flyktningene kommer til Norge. Vi tar da utgangspunkt i dem som er 18 år eller eldre når de kommer til landet. System for persondata, som er kilden til data om arbeidsmarkedstilknytning, gir sammenliknbare data tilbake til 2008. Vi kan dermed følge bosettingskullene (kohortene) årlig fra november 2008 til og med november 2017, det vil si fra null til ni års botid. For dem med lengst botid vil det naturlig nok være få observasjoner, da de omfatter et lite antall bosettingskull.

Normalt vil overføringsflyktninger komme med i introduksjonsprogrammet kort tid etter at de har blitt bosatt, og programmet varer for de fleste vedkommende i to år. I november i ankomståret er dermed to av tre overføringsflyktninger i introduksjonsordningen, men den siste tredjedelen ikke er tilknyttet arbeidsmarkedet (figur 5.3). Etter ett år er nær 80 prosent i introduksjonsprogrammet, mens andelen etter to års botid har sunket til 46 prosent. Blant dem som har bodd i Norge fire år eller lenger, er det nesten ingen som er i introduksjonsprogrammet.

Figur 5.3 Overføringsflyktninger med arbeidsmarkedstilknytning etter aktivitet og botid. Bosettingsår 2008-2017. 18 år og eldre ved bosetting. Prosent

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

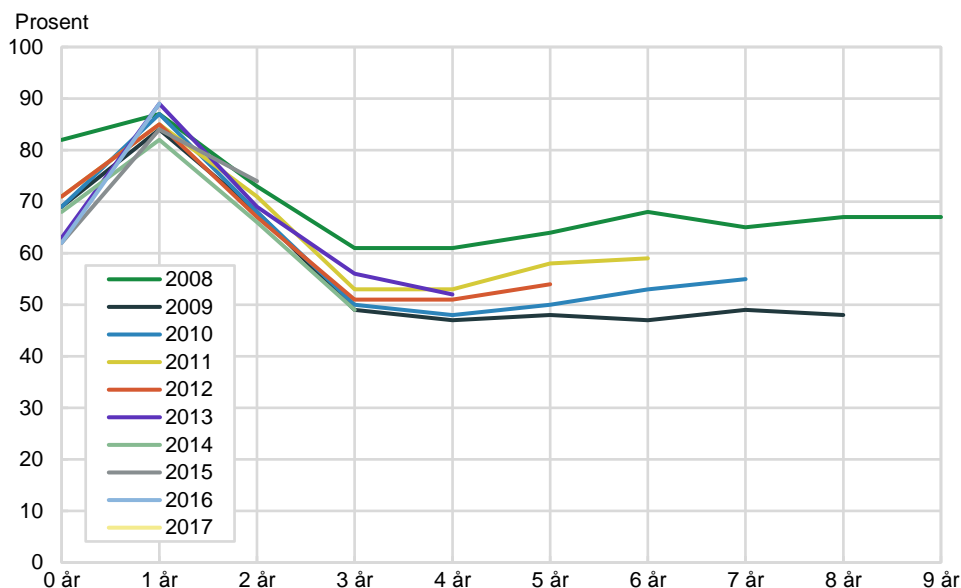
Både andelen som er sysselsatt og andelen som er i utdanning øker år for år, og da spesielt etter hvert som introduksjonsprogrammet blir fullført. Andelen som er i utdanning (inklusive de som kombinerer utdanning og sysselsetting) er størst etter tre til seks års botid med rundt 20 prosent, mens sysselsettingen fortsetter å øke for hvert år. Etter åtte års botid er om lag halvparten av overføringsflyktningene sysselsatt, eventuelt i kombinasjon med utdanning.

Totalt sett er arbeidsmarkedstilknytningen klart høyest etter ett års botid med 86 prosent. Etter hvert som introduksjonsprogrammet avsluttes, synker andelen til 51 prosent etter fire års botid. Deretter stiger den gradvis til 55 prosent etter åtte år. For dem med ni års botid er hele 67 prosent sysselsatt. Her er bare de som kom i 2008 inkludert, så dette er en liten gruppe. Mange dette året kom fra Myanmar som er en landgruppe med høy sysselsetting.

I figur 5.4 sammenlikner vi utviklingen over tid for hvert av bosettingskullene 2008-2017. Vi ser at kullet fra 2008 skiller seg relativt klart ut med høyere arbeidsmarkedstilknytning enn de senere kullene. I Utne (2018) er det vist at dette også gjelder kullene 2003-2007. Det er da verd å minne om at endringene i uttakskriterier mellom 2008 og 2009 førte til lavere sysselsetting blant overføringsflyktninger (se 1.1. og 4.3). Dette bidrar også til å forklare at arbeidsmarkedstilknytningen for 2008-kullet er høyere enn for kullene som har kommet senere.

Vi ser ellers at utviklingen over tid for kullene 2009-2017 i grove trekk er den samme. Etter tre år er det en svak økning eller utflating i arbeidsmarkedstilknytningen for alle kullene. Av Utne (2018) ser vi at denne utflatingen fortsetter også for kullene med botid 10-13 år (bosettingskullene 2003-2007).

Figur 5.4 Overføringsflyktninger med arbeidsmarkedstilknytning (2008-2017) etter bosetningsår og botid. 18 år og eldre ved bosetting. Prosent

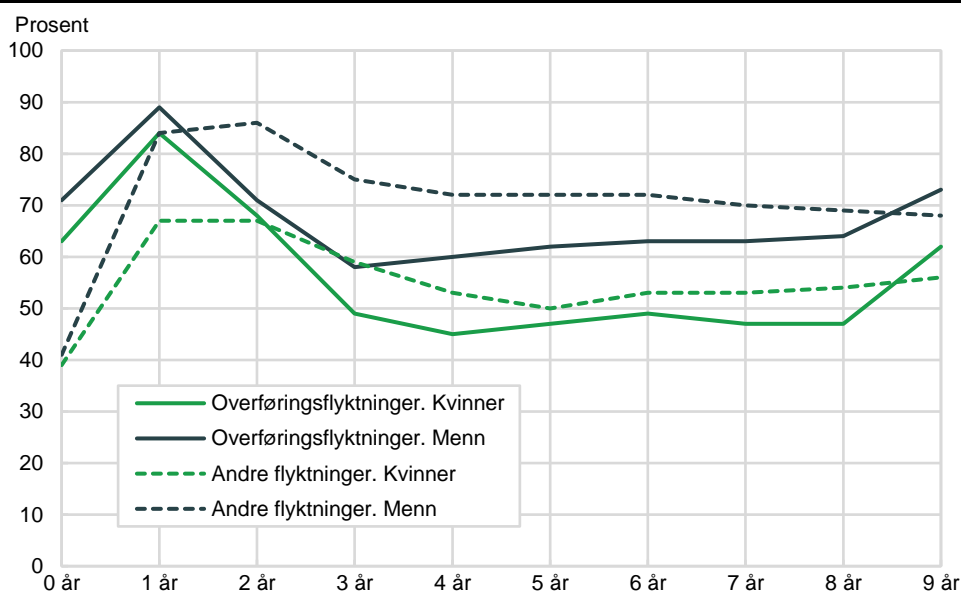

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Flere menn enn kvinner er tilknyttet arbeidsmarkedet

Andelen overføringsflyktninger med arbeidsmarkedstilknytning er større for menn enn for kvinner for hele botidsintervallet 0-9 år (figur 5.5). Minst er forskjellen de første årene da de fleste, både kvinner og menn, er med i introduksjonsordningen. Etter fire års botid stabiliserer arbeidsmarkedstilknytningen seg på drøyt 60 prosent for menn og i underkant av 50 prosent for kvinner.

Figur 5.5 Overføringsflyktninger og andre flyktninger med arbeidsmarkedstilknytning (2008-2017) etter kjønn og botid. 18 år og eldre ved bosetting. Prosent

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Forskjeller mellom overføringsflyktninger og andre flyktninger

I figur 5.5 sammenlikner vi også arbeidsmarkedstilknytningen over tid for overføringsflyktninger og andre flyktninger (flyktninger med asylbakgrunn og familietilknyttede til primærflyktninger). For å få fram forskjellene på best mulig måte, har vi her valgt denne sammenlikningen og ikke sammenlikning med alle flyktninger samlet som ellers i kapitlene 4 og 5.

I november i ankomståret har overføringsflyktninger en langt større andel arbeidsmarkedstilknyttede enn andre flyktninger, både for kvinner og menn (figur 5.5). Dette tyder på at overføringsflyktninger kommer raskere med i introduksjonsprogrammet enn flyktninger som kommer som asylsøkere eller som familietilknyttede. Etter ett års botid er arbeidsmarkedstilknytningen fortsatt høyere for overføringsflyktninger, og da særlig for kvinner. Fra ett til to års botid synker arbeidsmarkedstilknytningen betydelig for overføringsflyktninger, mens det for andre flyktninger er en svak økning i andelen. Dette må sees i sammenheng med at denne gruppen kommer senere i gang med introduksjonsprogrammet enn overføringsflyktningene og dermed også avslutter senere.

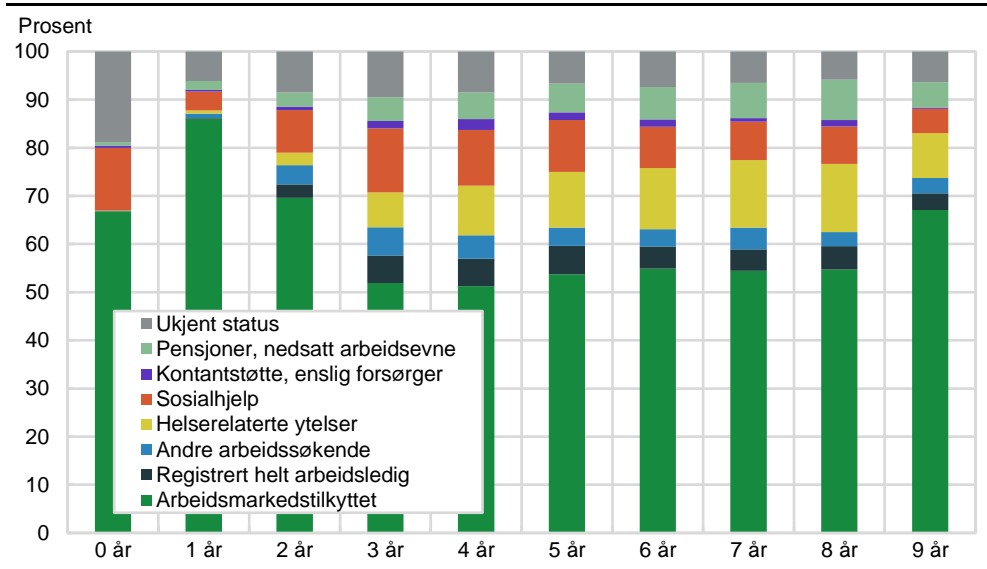
Fra tre års botid består arbeidsmarkedstilknytningen stort sett av sysselsetting eller utdanning. Nivået er da relativt stabilt for begge grupper flyktninger og begge kjønn. Om vi ser bort fra de med ni års botid, der sysselsettingen for overføringsflyktninger som nevnt er spesielt høy, er andelen arbeidsmarkedstilknyttede for alle år mindre for overføringsflyktninger enn for andre flyktninger. Forskjellen er større for menn (rundt 10 prosentpoeng) enn for kvinner (drøyt 5 prosentpoeng).

De som ikke er tilknyttet arbeidsmarkedet

Figur 5.6 viser aktiviteter/ytelser for overføringsflyktninger som ikke er tilknyttet arbeidsmarkedet. Blant overføringsflyktninger som har vært i Norge fra tre til åtte år, er mellom 8 og 12 prosent enten registrert arbeidsledige eller kommer i kategorien Andre arbeidssøkende. Det er ingen klar utvikling over tid.

I november i ankomståret mottar 13 prosent av overføringsflyktningene sosialhjelp som eneste ytelse. Etter hvert som de aller fleste kommer med i introduksjonsprogrammet, er andelen med sosialhjelp lavere, men etter tre års botid er den igjen oppe i 13 prosent. Deretter synker andelen gradvis til 8 prosent etter åtte års botid.

Figur 5.6 Overføringsflyktninger uten arbeidsmarkedstilknytning etter aktivitet/ytelse og botid. Bosettingsår 2008-2017. 18 år og eldre ved bosetting. Prosent

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Andelen med helserelaterte ytelser øker med botid og er etter åtte år kommet opp i 14 prosent. En medvirkende årsak er at det kan ta noe tid før helseproblemer blir utredet slik at stønader kan innvilges. Også andelen som mottar pensjoner eller har nedsatt arbeidsevne øker noe med botid og er etter åtte år kommet opp i 8 prosent.

En del voksne overføringsflyktninger har, som andre bosatte i Norge, det vi her kaller ukjent status. Dette betyr at de ikke er registrert i noen av de registrene som brukes for å definere arbeidsmarkedstilknytning. Disse vil i hovedsak være personer som forsørges av andre familiemedlemmer, f.eks. hjemmeværende med barn over kontantstøttealder. Voksne i grunnskoleutdanning vil også komme i denne kategorien. Videre kan noen i realiteten ha utvandret uten at dette er registrert i folkeregisteret. Figur 5.6 viser at andelen er spesielt stor i november i ankomståret, hele 19 prosent. I tillegg til faktorene nevnt ovenfor kommer at personer som blir bosatt etter referanseuka for System for persondata (tredje uke i november), men før årsskiftet, vil komme i kategorien med ukjent status. Dessuten kan det ta noe tid før nyankomne blir registrert i de registrene som inngår. For overføringsflyktninger med mellom ett og ni års botid ligger andelen med ukjent status på mellom 6 og 10 prosent.

6. Inntekt

Innvandrere er en gruppe hvor særlig mange har lave inntekter, og er overrepresentert i gruppen med vedvarende lavinntekt. Særlig er det mange personer med flyktningbakgrunn som lever i lavinntektshusholdninger (Omholt, 2019). Vi skal her se nærmere på de økonomiske levekårene til overføringsflyktninger, sammenliknet med hele befolkningen, innvandrere sett under ett og andre grupper av flyktninger.

Selv om inntekt blir registrert på individnivå, blir den ofte delt med andre medlemmer i husholdningen. Den økonomiske velferden til individene bestemmes ut fra inntektene til husholdningen de tilhører. Personer som selv tjener lite eller ingenting kan nyte godt av å bo sammen med andre husholdningsmedlemmer som tjener mer. I dette kapitlet bruker vi Statistisk sentralbyrås inntekts- og formuesstatistikk for husholdninger som kilde.

Som en husholdning regnes alle personer som er fast bosatt i samme bolig¹². Vi bruker inntekten til husholdninger hvor hovedinntektstaker¹³ er overføringsflyktning, sammenliknet med husholdninger der hovedinntektstaker er annen type flyktning, innvandrer og alle husholdninger i landet. Også andre egenskaper ved hovedinntektstaker definerer husholdningen, for eksempel botid, landbakgrunn etc.

I tillegg til å sammenlikne inntektsnivået til ulike typer husholdninger, ser vi nærmere på inntektssammensetningen deres. Inntektene deles da opp i tre hovedkomponenter: Yrkesinntekter, kapitalinntekter og overføringer.

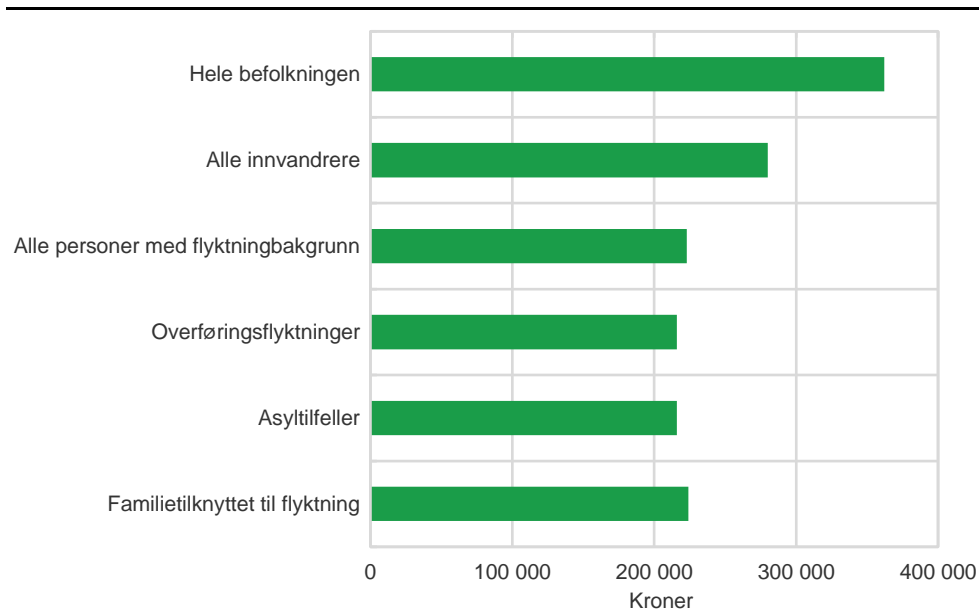
6.1. Personer med flyktningbakgrunn har lave inntekter

Personer som bor i husholdninger der hovedinntektstaker har flyktningbakgrunn har relativt lavt inntektsnivå. Dette ser vi av figur 6.1, som viser median inntekt etter skatt per forbruksenhet (se definisjon i kapittel 2.2) etter ulike grupper. Av hensyn til forskjellig botid og alderssammensetning for overføringsflyktninger fra ulike land, og sammenliknbarhet på tvers av disse gruppene, ser vi her på husholdninger hvor hovedinntektstaker er i aldersgruppen 18-50 år.

Det er lite som skiller de ulike gruppene av husholdninger hvor hovedinntektstaker har flyktningbakgrunn, enten det er overføringsflyktninger, asyltilfeller eller familietilknyttede til en primærflyktning. For overføringsflyktninger og asyltilfeller ligger nivået på rundt 216 000 kroner, mens familietilknyttede har median ekvivalentinntekt på 224 000 kroner. Dette er langt lavere enn i hele befolkningen (362 000 kroner), og dessuten lavere enn for innvandrere sett under ett (280 000 kroner).

¹² I kapittel 3 er data fra SSBs husholdningsstatistikk benyttet. Husholdningspopulasjonen som brukes i inntektsstatistikk for husholdninger er noe forskjellig fra den som brukes i husholdningsstatistikken, se 2.1, avsnittet om Husholdninger i inntektsstatistikk og husholdningsstatistikk.

¹³ Personen i husholdningen med høyest registrert inntekt før skatt i løpet av året. Det er denne personen som definerer husholdningen.

Figur 6.1 Inntekt etter skatt per forbruksenhet for ulike grupper, hvor hovedinntektstaker er 18-50 år. 2017. Median

¹ Studenthusholdninger er ikke med.

Kilde: Statistisk sentralbyrås inntektsstatistikk for husholdninger.

6.2. Nesten fire av ti kroner kommer fra overføringer

Det er lav sysselsetting blant overføringsflyktninger (se kapittel 4). Mens det i hele befolkningen er 72 prosent sysselsatte, er bare 46 prosent av overføringsflyktningene sysselsatt. Lav yrkesinntekt og grad av selvforsørgelse henger sammen med svak tilknytning til arbeidslivet.

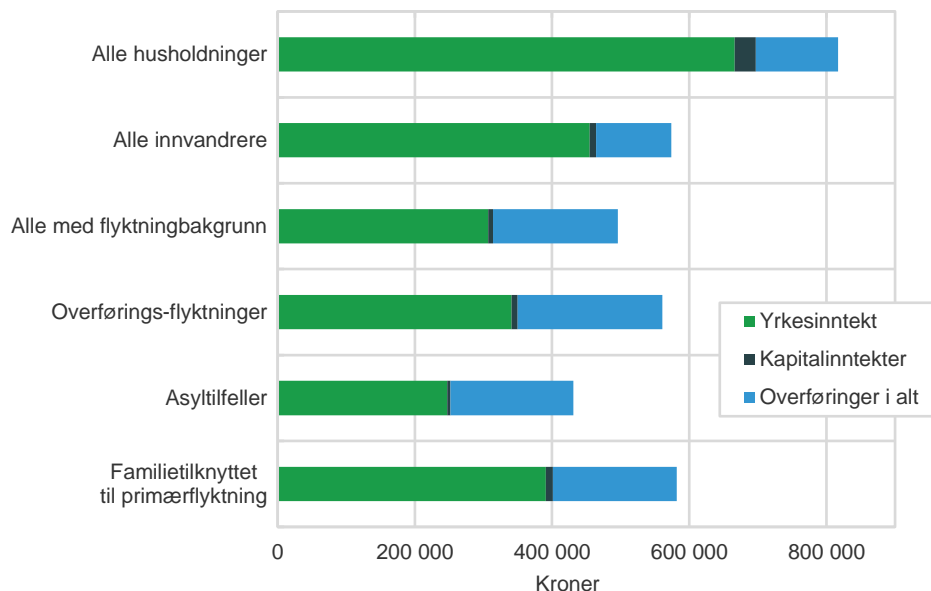
Figur 6.2 viser gjennomsnittlig samlet inntekt og inntekts sammensetningen til alle husholdninger der hovedinntektstaker er i alderen 18-50 år, gruppert etter innvander- og flyktningbakgrunn. Gjennomsnittlig samlet inntekt for alle husholdninger (666 000 kroner) er høyere enn for de andre gruppene vi ser på her. Mellom ulike typer av husholdninger hvor hovedinntektstaker har flyktningbakgrunn, er det imidlertid små variasjoner. Overføringsflyktninger har litt lavere samlet inntekt (561 000 kroner) enn innvanderhusholdninger sett under ett (574 000 kroner) og familietilknyttede (582 000 kroner). De har imidlertid høyere samlet husholdningsinntekt enn asyltilfeller (431 000 kroner). At asyltilfeller kom bedre ut da vi så på median ekvivalentinntekt (figur 6.1), skyldes at gjennomsnittlig husholdningsstørrelse er mindre for asyltilfeller enn for både overføringsflyktninger og familietilknyttede. Samlet husholdningsinntekt er altså lavere, men deles på færre forbruksenheter i husholdningen.

Ved å bruke gjennomsnittlig husholdningsinntekt, kan vi finne ut hvor stor andel yrkesinntekt, kapitalinntekter og overføringer utgjør. For alle husholdninger der hovedinntektstaker er 18-50 år, utgjør yrkesinntekten 82 prosent av samlet husholdningsinntekt. Innvanderhusholdninger sett under ett har nesten like stor andel, 79 prosent. Her er imidlertid inntektsnivået lavere, og nivået på yrkesinntekt er følgelig også lavere.

Husholdninger hvor hovedinntektstaker er overføringsflyktning har mindre yrkesinntekter enn alle husholdninger samlet og alle innvanderhusholdninger, både når vi ser på nivået og som andel av samlet inntekt. Gjennomsnittlig yrkesinntekt er 341 000 kroner, og utgjør 61 prosent av samlet husholdningsinntekt. Husholdninger der hovedinntektstaker er asyltilfelle, har lavere yrkesinntekter (247 000 kroner), som utgjør 57 prosent av samlet inntekt.

Når andelen yrkesinntekt er liten, utgjør overføringer en desto større del av samlet husholdningsinntekt. Vi ser at overføringer er en viktig kilde til livsopphold for husholdninger med flyktningbakgrunn. Særlig er det overføringsflyktninger og asyltilfeller som har forholdsvis store andeler av samlet husholdningsinntekt i form av overføringer, henholdsvis 38 og 42 prosent av samlet inntekt.

Figur 6.2 Registrerte husholdningsinntekter for ulike grupper, hvor hovedinntektstaker er 18-50 år¹. 2017. Gjennomsnitt

¹ Studenthusholdninger er ikke med.

Kilde: SSBs inntektsstatistikk for husholdninger.

For husholdninger der hovedinntektstaker er overføringsflyktning i alderen 18-50 år er det særlig sosiale stønader og introduksjonsstønad som er viktig. Dette ser vi av tabell 6.1. Disse to stønadene utgjør henholdsvis 7 og 6 prosent av samlet inntekt. Introduksjonsstønad må sees i sammenheng med botid, da denne stønaden er forbeholdt nyankomne flyktninger som følger introduksjonsprogrammet. Asyltilfeller har 11 prosent av samlet husholdningsinntekt i form av introduksjonsstønad, og sosiale stønader utgjør 10 prosent. Kapitalinntektene er lave for alle typer flyktninger.

Inntektsnivå og -sammensetning må også sees i sammenheng med husholdningsstruktur. Blant asyltilfellene er det mange aleneboende, mens det blant overføringsflyktninger er mange barnefamilier. Vi ser nærmere på hvordan inntektsnivå og -sammensetning ser ut for ulike husholdningstyper blant gruppene av flyktninger.

Tabell 6.1 Inntektsregnskap for privathusholdninger¹ hvor hovedinntektstaker er 18-50 år. 2017. Gjennomsnitt

	Alle husholdninger	Innvandrere	Alle med flyktningbakgrunn	Overføringsflyktninger	Asyltilfeller	Familie-tilknyttede til primærflyktning
Yrkesinntekt	666 000	455 000	308 000	342 000	247 000	391 000
Kapitalinntekter	31 000	9 000	7 000	9 000	5 000	10 000
Overføringer i alt	120 000	110 000	182 000	211 000	179 000	181 000
Herav:						
Familiestønader	12 000	13 000	17 000	20 000	16 000	20 000
Sosiale stønader	6 000	15 000	39 000	41 000	43 000	33 000
Introduksjonsstønad	3 000	11 000	37 000	35 000	49 000	9 000
Dagpenger ved arbeidsledighet	8 000	11 000	9 000	9 000	8 000	12 000
Andre stønader	91 000	59 000	80 000	106 000	64 000	107 000
Samlet inntekt	817 000	573 000	497 000	562 000	431 000	582 000
Inntekt etter skatt	607 000	442 000	403 000	457 000	354 000	466 000
Inntekt etter skatt per forbruksenhet (EU-skala)	369 000	284 000	243 000	254 000	225 000	262 000
Andel yrkesinntekt av samlet inntekt	82	79	62	61	57	67
Antall husholdninger	1 221 946	293 507	90 184	11 335	56 699	16 706

¹ Studenthusholdninger er ikke med

Kilde: SSBs inntektsstatistikk for husholdninger.

Tabell 6.2 Ulike overførings andeler av samlet husholdningsinntekt etter kjennemerker for hovedinntektstaker¹. Prosent. 2017

	Alle husholdninger	Innvandrere	Alle med flyktningbakgrunn	Overføringsflyktninger	Asyltilfeller	Familie-tilknyttede til primærflyktning
Overføringer i alt	15	19	37	38	42	31
Herav:						
Familiestønader	1	2	3	4	4	3
Sosiale stønader	1	3	8	7	10	6
Introduksjonsstønad	0	2	7	6	11	2
Dagpenger ved arbeidsledighet	1	2	2	2	2	2
Andre stønader	11	10	16	19	15	18
Samlet inntekt	100	100	100	100	100	100

¹ Studenthusholdninger er ikke med

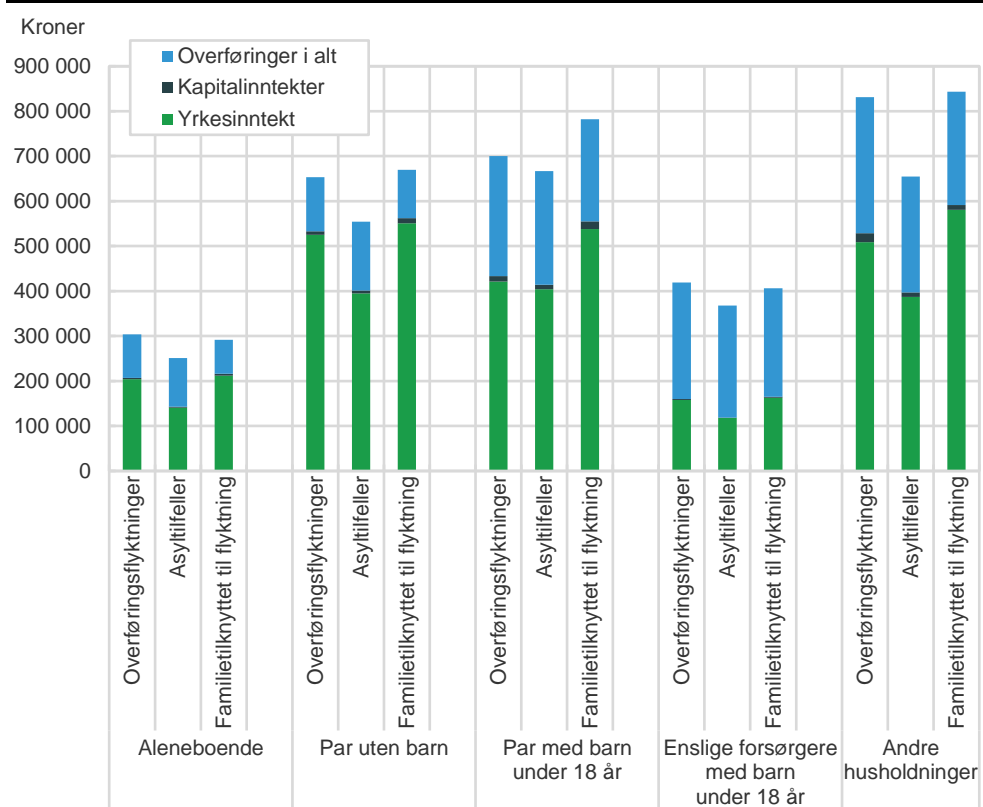
Kilde: SSBs inntektsstatistikk for husholdninger.

6.3. Mye overføringer til husholdninger med barn

Inntekten en husholdning disponerer avhenger av hvilken type husholdning man lever i. En husholdning som består av to voksne (med og uten barn) vil naturlig nok ha høyere inntekt enn en husholdning med én voksen person eller en enslig forsørger med barn under 18 år.

Figur 6.3 viser inntektsnivå og -sammensetning for ulike typer husholdninger, gruppert etter hovedinntektstakers flyktningbakgrunn.

Figur 6.3 Registrerte husholdningsinntekter etter husholdningstype¹, hvor hovedinntektstaker er 18-50 år og har flyktningbakgrunn. Kroner. Gjennomsnitt. 2017

¹ Studenthusholdninger er ikke med.
Kilde: SSBs inntektsstatistikk for husholdninger.

Aleneboende personer med flyktningbakgrunn har lavest samlet inntekt av alle husholdningsgruppene. Overføringsflyktninger og familietilknyttede som bor alene har nokså likt nivå på samlet inntekt, henholdsvis 303 000 kroner og 291 000 kroner. Dette er noe høyere gjennomsnittlig inntekt enn aleneboende asyltilfeller (251 000 kroner). Yrkesinntektene utgjør henholdsvis 67 og 73 prosent av samlet inntekt for overføringsflyktningene og de familietilknyttede, mens de for asyltilfellene utgjør 56 prosent.

Enslige forsørgere med flyktningbakgrunn har høyere samlet inntekt enn aleneboende uten barn. Selv om de har svakere yrkestilknytning, gjør familierelaterte stønader at de får høyere gjennomsnittlig samlet inntekt enn aleneboende. Blant enslige forsørgere har overføringsflyktninger høyere samlet inntekt enn de andre gruppene av flyktninger – 419 000 kroner. Deretter kommer familietilknyttede med 406 000 kroner og asyltilfeller med lavest samlet inntekt – 368 000 kroner.

For overføringsflyktninger som er aleneforsørgere med barn under 18 år, kommer vel seks av ti kroner fra overføringer. For asyltilfellene er det enda mer, nesten sju av ti kroner er overføringer. De familietilknyttede enslige forsørgerne har også stor andel overføringer, 59 prosent.

Av husholdningstypene vi ser på her, der hovedinntektstaker har flyktningbakgrunn, er inntektsnivået høyest for par *med* barn. Dette skyldes at de har større tilknytning til arbeidslivet og at de i stor grad mottar familierelaterte ytelser. I kroner og øre mottar par med barn nesten like mye i overføringer som enslige forsørgere, men for disse utgjør disse overføringene en mindre andel av samlet husholdningsinntekt, mens yrkesinntekt utgjør mer.

Par med barn der hovedinntektstaker er overføringsflyktning har en samlet inntekt på nesten 700 000 kroner. Av dette utgjør yrkesinntekt 60 prosent. For asyltilfeller er samlet inntekt på 666 000 kroner, og yrkesinntekt utgjør også her om lag 60 prosent. Familietilknyttede har høyere samlet inntekt (783 000 kroner), og yrkesinntekt utgjør nesten 70 prosent. Barnefamilier der hovedinntektstaker er familietilknyttet har i gjennomsnitt færre barn enn både overføringsflyktninger og asyltilfeller.

Par uten barn har dobbelt så høy samlet husholdningsinntekt som aleneboende, men lavere enn par med barn. For par uten barn med flyktningbakgrunn utgjør likevel yrkesinntekten en større andel av samlet inntekt, og overføringer utgjør dermed mindre. Dette kan sees i sammenheng med at par som ikke har hjemmeboende barn har større anledning til å være i inntektsgivende arbeid, mens par med barn har rett til familiestønader som for eksempel foreldrepenger, barnetrygd og kontantstøtte.

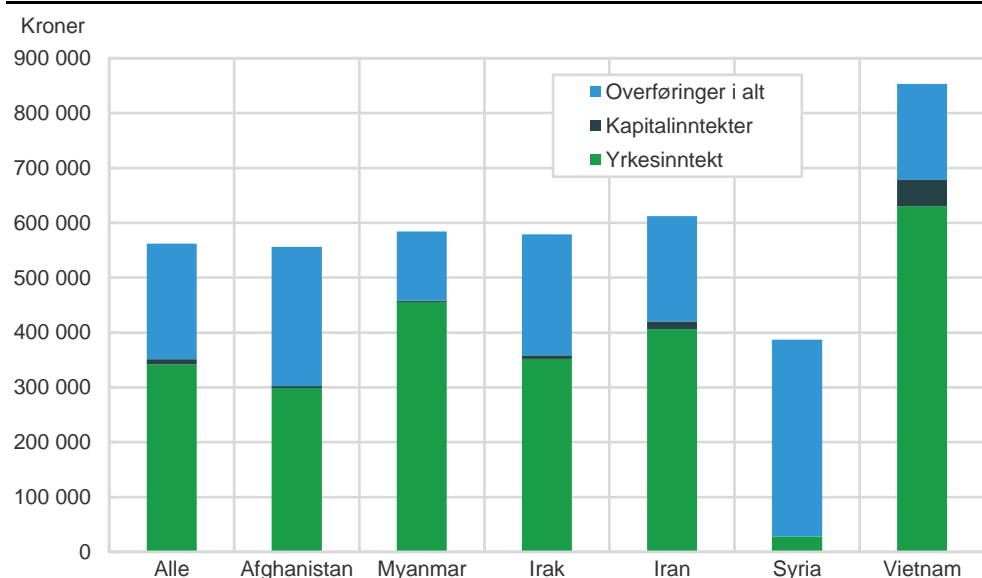
Par uten barn der hovedinntektstaker er overføringsflyktning eller familietilknyttet har tilnærmet likt nivå på samlet husholdningsinntekt, henholdsvis 653 000 kroner og 670 000 kroner. Blant husholdninger der hovedinntektstaker er asyltilfelle, er gjennomsnittlig samlet inntekt en del lavere – 554 000 kroner. For overføringsflyktningene og de familietilknyttede kommer om lag åtte av ti kroner fra lønnet arbeid. For asyltilfellene er sju av ti kroner yrkesinntekt. Par uten barn har dermed en relativt sterk tilknytning til arbeidslivet sammenliknet med de andre husholdningsgruppene med flyktningbakgrunn.

For alle husholdningsgruppene ligger altså overføringsflyktningene noe bedre enn asyltilfeller, men har lavere samlet inntekt og svakere tilknytning til arbeidslivet enn dem som har kommet til Norge på grunn av familiegjening eller -etablering.

6.4. Mye overføringer til overføringsflyktninger fra Syria

Det er store forskjeller både i inntektsnivå og -sammensetning når vi ser hvilke land overføringsflyktningene kommer fra. Figur 6.4 gir en oversikt over utvalgte land hvor overføringsflyktningene har kommet fra de siste årene.

Figur 6.4 Registrerte inntekter for husholdninger¹ hvor hovedinntektstaker er overføringsflyktning, 18-50 år, etter landbakgrunn. Gjennomsnitt. Kroner. 2017

¹ Studenthusholdninger er ikke med.

Kilde: SSBs inntektsstatistikk for husholdninger.

Husholdninger hvor hovedinntektstaker er overføringsflyktning fra Syria hadde i gjennomsnitt 387 000 kroner i samlet husholdningsinntekt. Av dette utgjorde overføringer mesteparten. Mer enn ni av ti kroner kom fra overføringer – 359 000 kroner i snitt. Dette er langt mer enn for de andre overføringsflyktningene, noe som henger sammen med at flyktninger fra Syria er de som har kortest botid. De fleste følger introduksjonsprogrammet for nyankomne flyktninger, og mottar derfor introduksjonsstønad. Svært få har rukket å få lønnet arbeid, og yrkesinntektene er dermed lave. I gjennomsnitt har overføringsflyktninger fra Syria botid på ett år.

I motsetning til syrerne har vietnameserne lang botid, da flesteparten kom til Norge på 1980- og 1990-tallet. I de husholdningene vi ser på her har hovedinntektstaker gjennomsnittlig botid på 28 år, og har rukket å få en langt sterkere tilknytning til arbeidslivet. Dermed bidrar yrkesinntektene til at de har høye husholdningsinntekter. I snitt har disse husholdningene 853 000 kroner i samlet inntekt, og yrkesinntektene utgjør 74 prosent.

De som har kommet fra Iran, Irak og Afghanistan utgjør mer sammensatte grupper av overføringsflyktninger enn både syrere og vietnamesere. Noen av dem har lang botid, mens andre har bodd kort tid i Norge. Av disse har iranere høyest gjennomsnittlig samlet inntekt, på 611 000 kroner, mens afghanere har lavest husholdningsinntekt – 555 000 kroner. Iranerne har størst andel yrkesinntekt (66 prosent), mens afghanere har minst (54 prosent). Nesten halvparten av samlet husholdningsinntekt for afghanere kommer fra overføringer. Dette kan sees i sammenheng med at afghanere i snitt har kortest botid av overføringsflyktninger fra disse landene.

De fleste overføringsflyktninger fra Myanmar kom til Norge fra 2004 til 2010, og har relativt lang botid i Norge, i snitt ti år. De har en gjennomsnittlig samlet husholdningsinntekt på 584 000 kroner, som er noe under inntektsnivået til Iran, men litt over Irak og Afghanistan. De som kommer fra Myanmar har imidlertid en større andel yrkesinntekt og mindre grad av overføringer sammenliknet med disse. Yrkesinntekten utgjør 78 prosent av samlet inntekt, som også er en større andel enn blant vietnameserne, men nivået er likevel langt lavere.

6.5. For afghanere er nesten halve inntekten overføringer

I figur 6.5 ser vi på hvilke typer overføringer husholdningene til overføringsflyktningene mottar.

Blant overføringsflyktningene som har kommet til Norge fra Afghanistan, er det en del nyankomne flyktninger, men også mange som har relativt lang botid. De fleste kom i perioden 1999-2003 og etter 2009. For husholdninger med hovedinntektstakere som er overføringsflyktninger fra Afghanistan utgjør overføringene nesten halvparten (46 prosent) av samlet inntekt. Introduksjonsstønad alene utgjør 9 prosent. Familiestønader og sosiale stønader er dessuten viktig, og utgjør henholdsvis 4 og 8 prosent av husholdningens samlede inntekt. Andre overføringer er i hovedsak uføretrygd (6 prosent) og arbeidsavklaringspenger (5 prosent).

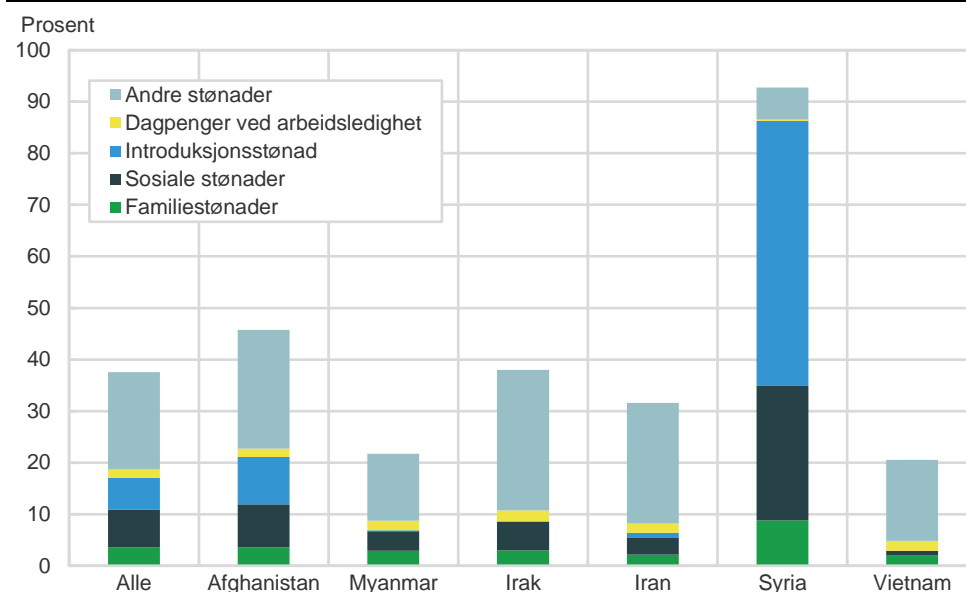
Mange av syrerne har kort botid i Norge, og har i stor grad introduksjonsstønad som kilde til livsopphold. Denne type stønad utgjør 51 prosent av samlet husholdningsinntekt. De mottar også relativt mye sosiale stønader og familiestønader, som utgjør henholdsvis 26 og 9 prosent av samlet inntekt.

Husholdninger der hovedinntektstaker er en overføringsflyktning fra Vietnam får mesteparten av sin inntekt fra lønnet arbeid. Det de mottar av overføringer utgjør til sammen 20 prosent av samlet inntekt. Dette er familiestønader og dagpenger ved arbeidsledighet (begge på 2 prosent av samlet inntekt), og dessuten uføretrygd (5

prosent) og arbeidsavklaringspenger (3 prosent), som her inngår i andre overføringer.

Foruten overføringsflyktningene fra Vietnam, har de som kommer fra Myanmar en relativt liten andel av samlet husholdningsinntekt i form av overføringer. I alt er 22 prosent av all inntekt overføringer, og det er familiestønader, sosiale stønader, uføreytelser og arbeidsavklaringspenger som utgjør mest. For husholdninger der hovedinntektsakerne er overføringsflyktninger fra Irak og Iran, utgjør overføringer henholdsvis 38 og 31 prosent av samlet inntekt. Også her ser vi at det er sosiale stønader, familiestønader og dessuten andre stønader der uføreytelser og arbeidsavklaringspenger er de største enkeltpostene.

Figur 6.5 Ulike overføringer som andel av samlet inntekt for husholdninger¹ hvor hovedinntektstaker er overføringsflyktning 18-50 år, etter landbakgrunn. Prosent. 2017

¹ Studenthusholdninger er ikke med.
Kilde: SSBs inntektsstatistikk for husholdninger.

6.6. Inntektsnivå varierer med botid

Inntektsnivået til de ulike gruppene av overføringsflyktninger kan sees i sammenheng med botid. Med lang botid ser vi at nivået for samlet inntekt øker. Samtidig ser vi at tilknytningen til arbeidslivet blir sterkere, og at yrkesinntektene blir viktigere.

Vi har sett at husholdninger med hovedinntektstaker fra Syria, som har kort botid, har langt lavere nivå på gjennomsnittlig samlet inntekt enn de som har bakgrunn fra Vietnam, som har bodd lenge i Norge. Nesten alle overføringsflyktningene som kom til Norge i 2016-2017 var fra Syria, og gjennomsnittlig samlet husholdningsinntekt for denne gruppen var på 353 000 kroner i 2017.

Det er i underkant av 300 husholdninger som har en hovedinntektstaker som kom som overføringsflyktning de første årene vi ser på her, fra 1973 til 1983. Denne gruppen, som altså har lengst botid, har også høyest inntektsnivå og størst andeler yrkesinntekt. På denne tiden var nær alle overføringsflyktningene fra Vietnam. Dette er en gruppe som var lavt utdannet, og som har brukt tid på å få innpass i det norske arbeidsmarkedet, men som etter hvert har fått en sterk yrkestilknytning sammenliknet med andre grupper av overføringsflyktninger. Vietnamesere er godt representert også i kullene som kom i 1984 til 1994.

Fra 1990-tallet begynte det dessuten å komme overføringsflyktninger fra Irak og Iran. Av de største kullene vi ser på her, er de som kom til Norge i perioden 1990-1994. I 2017 var det om lag 1 500 husholdninger som hadde en hovedinntektstaker som kom til Norge i denne perioden. Nesten halvparten av disse kom fra Irak eller Iran, og den andre halvparten kom i hovedsak fra Vietnam. Gjennomsnittlig samlet husholdningsinntekt for dem som kom i denne perioden er på 715 500 kroner, som er en del lavere enn dem som kom i perioden før (1984-1989).

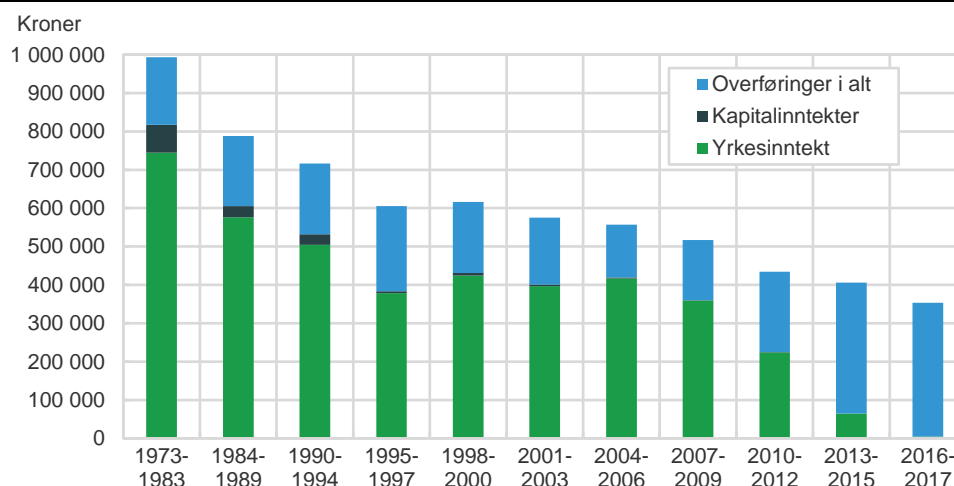
I perioden 1995 til 1997 kom det ganske få overføringsflyktninger til Norge, og nesten alle kom fra Iran eller Irak. Bare 600 er hovedinntektstaker i en husholdning bosatt ved utgangen av 2017. Til tross for at de har lang botid, er inntektsnivået relativt lavt, og yrkesinntektene utgjør bare 62 prosent.

Fra 1998 har det kommet større kull med overføringsflyktninger. Myanmar var sterkt representert i perioden fra 2004 til 2009, men det kom også en del fra Kongo og Irak disse årene. Vi har sett at de som har kommet fra Myanmar har relativt stor grad av selvforsørgelse, og figur 6.6. viser at overføringsflyktninger som kom i periodene fra 2004 til 2009 har større andel yrkesinntekt enn de som kom i periodene etter. De har imidlertid forholdsvis lav gjennomsnittlig samlet husholdningsinntekt.

For perioden 2010-2012 er det større variasjoner i hvor overføringsflyktninger kommer fra. Ingen grupper peker seg tydelig ut, og det er det en ganske jevn fordeling av dem som har landbakgrunn fra Iran, Myanmar, Somalia, Eritrea, Somalia og Sudan. Inntektsnivået til husholdningene til dem som kom i denne perioden er i gjennomsnitt på 433 100 kroner, og omtrent halvparten av dette er yrkesinntekter.

I perioden 2013-2015 var mange av overføringsflyktningene som kom til Norge fra Syria, men det kom også en del fra Kongo og Afghanistan. For disse er samlet husholdningsinntekt på 405 800 kroner, og yrkesinntektene utgjør bare 16 prosent. I 2016 og 2017 er nær sagt alle fra Syria. Som vi har sett, har syrerne lav grad av selvforsørgelse, og de som kom i 2016 til 2017 har i all hovedsak overføringer som kilde til livsopphold. Mange har, som vi har sett, kort botid, og vil være tilknyttet introduksjonsprogrammet for nyankomne flyktninger. Det er også noen som bare har bodd svært kort tid i landet, dersom de kom mot slutten av 2017, og vil derfor ha lite registrert inntekt dette året.

Figur 6.6 Registrerte inntekter for husholdninger¹ der hovedinntektstaker er 18-50 år og overføringsflyktning, etter første bosettingsår i Norge. Gjennomsnitt. 2017

¹ Studenthusholdninger er ikke med.

Kilde: SSBs inntektsstatistikk for husholdninger.

Referanser

- Berge, C (2019): Ny metode gir bedre informasjon om arbeidstid. Hentet fra <https://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/artikler-og-publikasjoner/ny-metode-gir-bedre-informasjon-om-arbeidstid>
- Dalgard, A. B. (2016): Overføringsflyktninger i Norge 2014. Mindre kjønnsforskjeller i arbeid og utdanning. Hentet fra <https://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/mindre-kjonnsforskjeller-i-arbeid-og-utdanning>
- Enes, A. W. (2017): Rekordmange har kommet fra Syria de siste par årene. Hentet fra <https://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/rekordmange-har-kommet-fra-syria-siste-par-ar--331535>
- Henriksen, K. (2012): Overføringsflyktninger i Norge. Rapporter 7/2012. Hentet fra https://www.ssb.no/a/publikasjoner/pdf/rapp_201207/rapp_201207.pdf
- Høydahl, E. (2017): Ny sentralitetsindeks for kommunene. Rapporter 2017/40. Hentet fra <https://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/attachment/330194?ts=15fdd63c098>
- IMDi (2019): Bosetting av overføringsflyktninger. Hentet fra <https://www.imdi.no/planlegging-og-bosetting/slik-bosettes-flyktninger/overforingsflyktninger/>
- Jentoft, S. (2014): Imputation of missing data among immigrants in the Register of the Population's Level of Education (BU). SSB Notater 2014/27. Hentet fra <https://www.ssb.no/utdanning/artikler-og-publikasjoner/imputation-of-missing-data-among-immigrants-in-the-register-of-the-populations-level-of-education-bu>
- Justis- og beredskapsdepartementet (2015): Retningslinjer for arbeidet med overføringsflyktninger jf. utlendingsloven § 35. Hentet fra <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/rundskriv-g-042015-retningslinjer-for-arbeidet-med-overforingsflyktninger-jf.-utlendingsloven--35/id2426422/>
- Justis- og beredskapsdepartementet (2017): Kvoten for overføringsflyktninger 2018 – kvotesammensetning. Hentet fra <https://www.udi.no/globalassets/global/aktuelt/kvoten-for-overforingsflyktninger-2018.pdf>
- Justis- og beredskapsdepartementet (2018): Kvoten for overføringsflyktninger 2019. Endelig kvotesammensetning. Hentet fra <https://www.udi.no/globalassets/global/aktuelt/kvoten-for-overforingsflyktninger-2019.pdf>
- Kunnskapsdepartementet (2018): Skal ikke bosette i områder med høy innvandrerdel. Pressemelding 26.10.2018. Hentet fra <https://www.regjeringen.no/no/dep/kd/id586/>
- Lunde, H. og J. G. Lysen (2019): Tidligere deltakere i introduksjonsordningen 2005-2016. Rapporter 2019/38. Hentet fra: <https://www.ssb.no/utdanning/artikler-og-publikasjoner/attachment/370298?ts=16782533370>
- Naz, G. og K. Vassenden (2019): Overgang til norsk statsborgerskap 1977-2017. SSB analyse 2019/02. Hentet fra <https://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/onsket-om-a-bli-norsk-statsborger-sterkest-hos-flyktningene>

- Nerland, S. M., P. S. Aurdal & E. H. Horgen (2011): System for persondata - versjon 9: Dokumentasjon av årgangene 2008-2009. SSB Notater 2011/47. Hentet fra <https://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/artikler-og-publikasjoner/system-for-persondata-versjon-9>
- Olsen, B. (2019 a): Flyktninger i og utenfor arbeidsmarkedet. Rapporter 2019/1. Hentet fra <https://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/artikler-og-publikasjoner/attachment/375933?ts=16894c09a88>
- Olsen, B. (2019 b): Færre på heltid blant innvandrere. Hentet fra <https://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/artikler-og-publikasjoner/faerre-pa-heltid-blant-innvandrere>
- Omholt, E. L. (2019): Økonomi og levekår for lavinntektsgrupper 2019. Rapporter 2019/33. Hentet fra <https://www.ssb.no/inntekt-og-forbruk/artikler-og-publikasjoner/attachment/401236?ts=16e12ba0ff0>
- Ordemann, A. H. (2017): Monitor for sekundærflytting. Rapporter 2017/18. Hentet fra <https://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/attachment/314462?ts=15cef8e2810>
- Steinkellner, A. (2012): Utdanning: Undersøkelse om utdanning i utlandet. Hentet fra <https://www.ssb.no/utdanning/artikler-og-publikasjoner/undersokelse-om-utdanning>
- Steinkellner, A. (2015): Befolkningens utdanningsnivå, manglende opplysninger om innvandrere 2013. SSB Notater 2015/26. Hentet fra <https://www.ssb.no/utdanning/artikler-og-publikasjoner/befolkningens-utdanningsniva-manglende-opplysninger-om-innvandrere-2013>
- Tønnesen, M og S. N. Andersen (2019): Bosettingskommune og integrering blant voksne flyktninger. Rapporter 2019/13. Hentet fra <https://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/attachment/387492?ts=16af7e8bc10>
- UDI (2018): Vedtak om beskyttelse (asyl) 2009 -2018. Hentet fra <https://www.udi.no/statistikk-og-analyse/statistikk/vedtak-om-beskyttelse-asyll-20092018/>
- UNHCR (2018): Overview Northern Europe. Hentet fra <https://data2.unhcr.org/en/documents/download/66034>
- UNHCR Resettlement: Hentet fra <https://www.unhcr.org/resettlement.html>
- Utne, H. (2018): Halvparten i arbeidet etter sju år. Hentet fra <https://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/artkler-og-publikasjoner/halvparten-i-arbeid-etter-sju-ar>
- Aalandslid, V. (2008): Overføringsflyktningers integrering i det norske samfunn. Rapporter 2008/04. Hentet fra https://www.ssb.no/a/publikasjoner/pdf/rapp_200804/rapp_200804.pdf

Vedlegg B: Vedleggstabeller til kapittel 4

Tabell B 1 Sysselsatte i alt, innvandrere og overføringsflyktninger 15-66 år etter utvalgte land og kjønn. 4. kvartal 2017. Antall og prosent

	Antall			Prosent			Differanse menn- kvinner
	I alt	Kvinner	Menn	I alt	Kvinner	Menn	
Hele befolkningen	2 551 689	1 216 472	1 335 217	71,5	69,8	73,0	3,2
Innvandrere	408 897	181 532	227 365	62,9	59,0	66,4	7,3
Flyktningbakgrunn	95 533	39 611	55 922	48,2	44,6	51,1	6,5
Herav:							
Overføringsflyktninger i alt	13 014	5 745	7 269	45,6	42,1	48,8	6,6
Iran	2 351	952	1 399	51,1	46,5	54,9	8,4
Vietnam	2 013	801	1 212	61,7	58,8	63,7	4,9
Irak	1 625	663	962	44,7	43,2	45,9	2,7
Myanmar	1 459	663	796	66,2	64,1	68,0	3,9
Afghanistan	788	375	413	43,1	34,4	55,9	21,5
Kongo	631	294	337	50,0	48,0	51,8	3,9
Liberia	374	210	164	61,3	63,6	58,6	-5,1
Etiopia	320	145	175	54,9	51,1	58,5	7,5
Syria	254	72	182	6,5	3,8	9,0	5,2
Eritrea	254	126	128	41,4	35,7	49,2	13,5
Sudan	244	114	130	38,5	33,6	44,1	10,4
Burundi	210	113	97	62,9	66,9	58,8	-8,1
Thailand	176	86	90	56,1	57,0	55,2	-1,7
Bhutan	160	88	72	50,8	47,1	56,3	9,2
Somalia	159	65	94	26,7	19,8	35,3	15,6
Kroatia	141	63	78	64,7	67,0	62,9	-4,1
Rwanda	140	74	66	62,2	64,3	60,0	-4,3
Polen	118	59	59	69,0	71,1	67,0	-4,0
Filippinene	95	63	32	63,8	67,7	57,1	-10,6
Kambodsja	91	51	40	58,7	63,8	53,3	-10,4
Sierra Leone	77	41	36	53,1	51,9	54,5	2,6
Bosnia-Hercegovina	75	34	41	57,7	47,9	69,5	21,6
Saudi-Arabia	73	32	41	48,3	43,8	52,6	8,7
Indonesia	72	29	43	50,0	46,8	52,4	5,7
Chile	67	30	37	60,4	54,5	66,1	11,5
Nepal	62	39	23	40,3	43,3	35,9	-7,4
Sri Lanka	60	23	37	64,5	62,2	66,1	3,9
Kosovo	51	22	29	49,0	48,9	49,2	0,3

Tabell B 2 Sysselsatte overføringsflyktninger 15-66 år etter bostedskommune og kjønn. 4. kvartal 2017. Antall og prosent

	Antall overførings- flyktninger i alt	Andel sysselsatte i alt	Andel sysselsatte menn	Andel sysselsatte kvinner
Alle	28 555	45,6	48,8	42,1
0301 Oslo	5 225	51,5	53,8	48,7
5001 Trondheim	1 319	44,5	50,1	38,2
1201 Bergen	1 318	47,5	48,1	46,8
1103 Stavanger	925	44,9	44,9	44,8
0602 Drammen	876	47,1	50,0	44,1
1001 Kristiansand	694	46,7	47,0	46,3
0219 Bærum	661	54,0	58,2	49,8
0106 Fredrikstad	644	40,8	43,8	37,5
0231 Skedsmo	625	61,1	68,0	53,7
1102 Sandnes	449	51,7	54,3	48,2
0230 Lørenskog	443	60,9	61,7	60,1
0105 Sarpsborg	435	44,8	46,6	42,7
0806 Skien	393	44,0	45,9	41,5
1504 Ålesund	316	49,1	49,7	48,3
0906 Arendal	292	41,1	43,2	38,5
0220 Asker	276	63,4	64,0	62,8
0625 Nedre Eiker	252	58,7	64,4	52,1
1902 Tromsø	252	38,5	47,4	30,9
0604 Kongsberg	239	56,5	60,5	52,5
0805 Porsgrunn	236	41,5	44,9	38,1
0502 Gjøvik	226	39,8	39,3	40,4
0403 Hamar	225	43,1	49,1	37,4
1106 Haugesund	225	49,3	56,3	42,5
0501 Lillehammer	223	44,8	49,5	40,5
0710 Sandefjord	214	44,4	51,3	36,4
0104 Moss	213	37,1	41,4	32,4
0904 Grimstad	203	43,3	45,2	41,4
0235 Ullensaker	201	61,2	62,5	59,8
0712 Larvik	199	35,2	35,1	35,2
0228 Rælingen	187	64,2	70,8	57,1
0124 Askim	182	50,0	57,1	41,7
1804 Bodø	180	44,4	53,7	36,7
1149 Karmøy	177	47,5	53,8	40,5
0213 Ski	175	52,0	51,1	53,1
1903 Harstad – Hårstták	174	52,9	56,8	49,5
5035 Stjørdal	171	43,3	44,0	42,5
0704 Tønsberg	157	55,4	60,4	48,5
0814 Bamble	151	41,1	49,1	36,2
2003 Vadsø	151	33,1	38,6	29,8
0626 Lier	144	46,5	53,0	37,7
0101 Halden	142	39,4	33,3	45,7
0217 Oppedgård	133	48,1	49,4	46,4
0624 Øvre Eiker	124	57,3	60,0	55,1
1121 Time	118	40,7	49,2	30,9
0402 Kongsvinger	117	44,4	52,1	31,8
1502 Molde	117	30,8	35,1	26,7
0417 Stange	113	36,3	41,3	30,0
0605 Ringerike	113	46,9	51,8	42,1
1101 Eigersund	110	50,0	60,0	38,0
0427 Elverum	104	37,5	33,3	41,5
0233 Nittedal	103	61,2	58,2	64,6
0627 Røyken	103	46,6	52,0	41,5
1014 Vennesla	103	34,0	40,4	28,6
1246 Fjell	103	30,1	34,6	25,5
5037 Levanger	100	46,0	44,4	47,3

Figurregister

Figur 3.1	Overføringsflyktninger bosatt 1.1.2019, etter bosettingsår og kjønn. Prosent	18
Figur 3.2	Overføringsflyktninger, flyktninger med asylbakgrunn og alle bosatte i Norge etter alder. Prosent. 1.1.2019.....	19
Figur 3.3	Overføringsflyktninger etter alder og kjønn. Prosent. 1.1.2019.....	20
Figur 3.4	Flyktninger med asylbakgrunn etter alder og kjønn. Prosent. 1.1.2019	20
Figur 3.5	Andel barn (0-17 år) av bosatte flyktninger etter bosettingsår (1990-2018) og flyktningstatus. Alder ved bosetting. Prosent	21
Figur 3.6	Antall overføringsflyktninger bosatt 1.1.2019 etter bosettingsår og landbakgrunn (utvalgte). 1974-2018	22
Figur 3.7	Overføringsflyktninger bosatt 1.1.2019 etter median botid og landbakgrunn. Utvalgte land	25
Figur 3.8	Andel som fortsatt er bosatt i Norge 1.1.2019 etter innvandringsår (1990-2018) og flyktningkategori.....	26
Figur 3.9	Bosatte i privathusholdninger etter flyktningbakgrunn og husholdningstype. 1.1.2019. Prosent.....	27
Figur 3.10	Overføringsflyktninger bosatt i privathusholdninger, etter husholdningstype og landbakgrunn. Utvalgte land. 1.1.2019. Prosent	27
Figur 3.11	Alle bosatte, innvandrere og overføringsflyktninger etter bostedskommunens sentralitet. 1.1.2019. Prosent	29
Figur 3.12	Andel overføringsflyktninger bosatt i Oslo per 1.1.2019 etter innvandringsår (1990-2018). Prosent.....	30
Figur 3.13	Overføringsflyktninger og andre innvandrergupper etter høyeste fullførte utdanningsnivå per 1. oktober 2018. 18 år og eldre ved bosetting. Prosent ..	32
Figur 3.14	Overføringsflyktninger etter høyeste fullførte utdanningsnivå per oktober 2018 og kjønn. 18 år og eldre ved bosetting. Prosent.....	33
Figur 3.15	Overføringsflyktninger etter høyeste fullførte utdanningsnivå per oktober 2018 og bosettingsår. 18 år og eldre ved bosetting.....	33
Figur 3.16	Overføringsflyktninger etter høyeste fullførte utdanningsnivå per oktober 2018 og landbakgrunn (utvalgte).18 år og eldre ved bosetting. Prosent	34
Figur 4.1	Sysselsatte etter innvandrerkategori og etter landbakgrunn og kjønn (utvalgte landgrupper). Andel av personer i alt 15-66 år i hver gruppe. 4.kvartal 2017	36
Figur 4.2	Sysselsatte overføringsflyktninger etter bosettingskull i prosent av befolkningen 15-66 år i hvert kull. 4. kvartal 2017.....	37
Figur 4.3	Sysselsatte overføringsflyktninger etter bosettingskull og kjønn. I prosent av befolkningen 15-66 år i hver gruppe. 4. kvartal 2017	38
Figur 4.4	Sysselsatte etter innvandrerkategori og alder. Andel av personer i hver aldersgruppe. 4.kvartal 2017	39
Figur 4.5	Sysselsatte overføringsflyktninger etter alder og kjønn. Andel av personer i hver gruppe. 4.kvartal 2017	39
Figur 4.6	Sysselsatte overføringsflyktninger etter bostedskommune, utvalgte kommuner. Andel av personer i alt. 15-66 år. 4. kvartal 2017.....	41
Figur 4.7	Lønnstakere i alt og lønnstakere som er innvandrere og flyktninger etter yrkesgruppe. 15-66 år. 4. kvartal 2017. Prosent	44
Figur 4.8	Overføringsflyktninger 15-66 år som er lønnstakere etter landbakgrunn (utvalgte land) og yrkesgrupper. Salgs- og serviceyrker og renholdere, hjelpearbeidere mv. 4. kvartal 2017. Prosent.....	45
Figur 4.9	Overføringsflyktninger 15-66 år som er lønnstakere etter landbakgrunn (utvalgte) og yrkesgrupper. Akademiske yrker og høyskoleyrker. 4. kvartal 2017. Prosent	45
Figur 4.10	Lønnstakere i alt og lønnstakere som er innvandrere og flyktninger etter stillingsprosent. 15-66 år. 4. kvartal 2017. Prosent	46
Figur 4.11	Lønnstakere i alt og lønnstakere som er overføringsflyktninger etter stillingsprosent og kjønn. 15-66 år. 4. kvartal 2017. Prosent	46
Figur 4.12	Andel overføringsflyktninger 15-66 år som er lønnstakere og har heltidsstilling, etter botid. 4. kvartal 2017. Prosent.....	47
Figur 4.13	Overføringsflyktninger 15-66-år som er lønnstakere og har heltidsstilling, etter landbakgrunn. Utvalgte land. 4. kvartal 2017. Prosent	47
Figur 5.1	Overføringsflyktninger 15-66 år med arbeidsmarkedstilknytning etter type aktivitet og landbakgrunn. Utvalgte land. 4.kvartal 2017. Prosent	51
Figur 5.2	Overføringsflyktninger 15-66 år uten arbeidsmarkedstilknytning etter type aktivitet/ytelse og landbakgrunn. Utvalgte land. 4.kvartal 2017. Prosent	52
Figur 5.3	Overføringsflyktninger med arbeidsmarkedstilknytning etter aktivitet og botid. Bosettingsår 2008-2017. 18 år og eldre ved bosetting. Prosent.....	53

Figur 5.4	Overføringsflyktninger med arbeidsmarkedstilknytning (2008-2017) etter bosettingsår og botid. 18 år og eldre ved bosetting. Prosent	54
Figur 5.5	Overføringsflyktninger og andre flyktninger med arbeidsmarkedstilknytning (2008-2017) etter kjønn og botid. 18 år og eldre ved bosetting. Prosent	54
Figur 5.6	Overføringsflyktninger uten arbeidsmarkedstilknytning etter aktivitet/ytelse og botid. Bosettingsår 2008-2017. 18 år og eldre ved bosetting. Prosent.....	55
Figur 6.1	Inntekt etter skatt per forbruksenhet for ulike grupper, hvor hovedinntektstaker er 18-50 år. 2017. Median.....	58
Figur 6.2	Registrerte husholdningsinntekter for ulike grupper, hvor hovedinntektstaker er 18-50 år. 2017. Gjennomsnitt	59
Figur 6.3	Registrerte husholdningsinntekter etter husholdningstype, hvor hovedinntektstaker er 18-50 år og har flyktningbakgrunn. Kroner. Gjennomsnitt. 2017	61
Figur 6.4	Registrerte inntekter for husholdninger ¹ hvor hovedinntektstaker er overføringsflyktning, 18-50 år, etter landbakgrunn. Gjennomsnitt. Kroner. 2017	62
Figur 6.5	Ulike overføringer som andel av samlet inntekt for husholdninger hvor hovedinntektstaker er overføringsflyktning 18-50 år, etter landbakgrunn. Prosent. 2017	64
Figur 6.6	Registrerte inntekter for husholdninger ¹ der hovedinntektstaker er 18-50 år og overføringsflyktning, etter første bosettingsår i Norge. Gjennomsnitt. 2017	65

Tabellregister

Tabell 3.1	Personer med flyktningbakgrunn, etter flyktningstatus. Antall og prosent. 1.1.2019.....	15
Tabell 3.2	Antall personer med flyktningbakgrunn, etter landbakgrunn og flyktningstatus. Verdensdeler og største landgrupper sortert etter antall med flyktningbakgrunn i alt. 1.1.2019	16
Tabell 3.3	Innvandrere, personer med flyktningbakgrunn og overføringsflyktninger etter landbakgrunn. Største landgrupper sortert etter antall overføringsflyktninger. Antall og prosent. 1.1.2019	16
Tabell 3.4	Overføringsflyktninger fra utvalgte land. Landbakgrunn og statsborgerskap ved innvandring. 1.1.2019. Antall.....	17
Tabell 3.5	Tallet på overføringsflyktninger fra utvalgte land, etter landbakgrunn og etter statsborgerskap ved innvandring. 1.1.2019	18
Tabell 3.6	Overføringsflyktninger etter kjønn og landbakgrunn. 15 største land. 1.1.2019. Antall og prosent.....	19
Tabell 3.7	Antall overføringsflyktninger bosatt 1.1.2019 etter bosettingsår. Tre største land.....	23
Tabell 3.8	Overføringsflyktninger bosatt 1.1.2019 etter botid og landbakgrunn. Antall og prosent.....	24
Tabell 3.9	Befolkningen i alt, innvandrere og personer med flyktningbakgrunn etter bostedskommune. 1.1.2019. Antall og prosent.....	28
Tabell 3.10	Overføringsflyktninger etter bostedskommune. Hele landet og Oslo. 15 største landgrupper. 1.1.2019. Antall og prosent	31
Tabell 3.11	Overføringsflyktninger etter norsk/utenlandsk statsborgerskap og landbakgrunn. 10 land med flest overføringsflyktninger.1.1.2019. Antall og prosent.....	32
Tabell 4.1	Sysselsatte etter innvandrerkategori og landbakgrunn (utvalgte landgrupper). Antall og andel av personer i alt 15-66 år i hver gruppe. 4.kvartal 2017	35
Tabell 4.2	Sysselsatte overføringsflyktninger etter bostedsfylke. Antall og andel av personer i alt. 15-66 år. 4. kvartal 2017	40
Tabell 4.3	Sysselsatte i alt og sysselsatte flyktninger etter næring. 15-66 år. 4. kvartal 2017. Prosent.....	42
Tabell 4.4	Andel sysselsatte overføringsflyktninger, andel sysselsatte i alt og forskjellen mellom dem, etter kjønn og næring. 15-66 år. 4. kvartal 2017. Prosent	43
Tabell 4.5	Lønnstakere 15-66 år etter yrkesgruppe og kjønn. Hele befolkningen og overføringsflyktninger. 4. kvartal 2017. Prosent.....	44
Tabell 5.1	Personer 15-66 år i befolkningen, blant innvandrere, flyktninger og overførings-flyktninger etter arbeidsmarkedstilknytning og type aktivitet. Prosent. 4.kvartal 2017	50
Tabell 6.1	Inntektsregnskap for privathusholdninger ¹ hvor hovedinntektstaker er 18-50 år. 2017. Gjennomsnitt.....	60
Tabell 6.2	Ulike overførings andeler av samlet husholdningsinntekt etter kjennemerker for hovedinntektstaker ¹ . Prosent. 2017	60
Tabell A 1	Befolkningen i alt, innvandrere, personer med flyktningbakgrunn og overføringsflyktninger, etter fylke 1.1.2019. Antall og prosent	68
Tabell B 1	Sysselsatte i alt, innvandrere og overføringsflyktninger 15-66 år etter utvalgte land og kjønn. 4. kvartal 2017. Antall og prosent.....	69
Tabell B 2	Sysselsatte overføringsflyktninger 15-66 år etter bostedskommune og kjønn. 4. kvartal 2017. Antall og prosent.....	70

© Statistisk sentralbyrå, 2020

Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen skal Statistisk sentralbyrå oppgis som kilde.

ISBN 978-82-587-1054-4 (trykt)

ISBN 978-82-587-1055-1 (elektronisk)

ISSN 0806-2056